

Jaarverslag 2025

Inhoudsopgave

Jaarverslag 2025	6
Meerjarenoverzicht van kerncijfers en kengetallen	7
BESTUURSVERSLAG	
1 Voorwoord	9
2 Algemene informatie	10
2.1 Juridische structuur	10
2.2 Missie	10
2.3 Visie	10
2.4 Strategie	10
3 Evaluatie doelstellingen en hoofdthema's 2025	12
3.1 Bestuur	12
3.2 Samengaan	12
3.3 Wet toekomst pensioenen	12
3.4 Communicatie	12
3.5 Vermogensbeheer	13
3.6 Risicobeheersing	13
3.7 Financieel beheer	14
3.8 Samenvattende beoordeling van het bestuur	14
4 Financiële positie en beleid in 2025	15
4.1 Financiële opzet en positie	15
4.2 Actuariële analyse van het resultaat	16
4.3 Financieel beleid en beleidskeuzes	17
4.3.1 Toelichting kosten	17
4.3.2 Toeslagen- en kortingsbeleid	22
4.3.3 Financieringsbeleid	22
5 Beleggingsbeleid	24
5.1 Economische ontwikkelingen	24
5.2 Resultaten beleggingsportefeuille	27
5.3 Z-score 2025 en performancetoets	28

6	Risicobeheer	30
6.1	Beleidsuitgangspunten en risicohouding	30
6.1.1	Kwalitatieve risicohouding – financiële risico’s	30
6.1.2	Kwantitatieve risicohouding – financiële risico’s	30
6.1.3	Kwalitatieve risicohouding – niet-financiële risico’s	31
6.2	Risicogovernance	31
6.3	Risico-identificatie en beheersmaatregelen	33
6.3.1	Risicobereidheid	33
6.3.2	Risicobeheersingsproces	33
6.3.3	Risicoscores	34
6.3.4	Risicomonitoring	35
6.4	Risicobeheer in 2025	36
6.4.1	Terugblik 2025	36
6.4.2	Behaalde resultaten	36
6.4.3	Vooruitblik 2026	36
6.4.4	Conclusie	37

7	Verwachte ontwikkelingen en doelstellingen voor 2025	38
7.1	Verwachte ontwikkelingen wet- en regelgeving	38
7.2	Onze beleidsdoelstellingen voor 2026	39

8	Organisatie	42
8.1	Inleiding	42
8.2	Werkwijze en vergaderstructuur	42
8.3	Organisatie	42
8.3.1	Bestuur	43
8.3.2	Raad van Toezicht	44
8.3.3	Het Verantwoordingsorgaan	45
8.3.4	Sleutelfuncties	46
8.3.5	Uitbestede werkzaamheden	46
8.3.6	Organogram	47
8.4	Klachten en geschillen	48
8.5	Goed Pensioenfondsbestuur	49
8.5.1	Compliance	50
8.5.2	Klokkenluidersregeling en incidentenregeling	53
8.5.3	Integriteitsbeleid	53
8.6	Informatie inzake toezicht	53
8.7	Geschiktheid Bestuur en permanente educatie	54
8.8	Statutenwijziging	54
9	Pensioenregeling	55
10	Raad van toezicht	56
10.1	Verslag van de Raad van Toezicht	56
10.2	Reactie Bestuur op het verslag van de Raad van Toezicht	59
11	Verantwoordingsorgaan	60
11.1	Verslag van het verantwoordingsorgaan	60
11.2	Reactie Bestuur op het verslag van het verantwoordingsorgaan	67
<hr/>		
J A A R R E K E N I N G		
12	Jaarrekening	69
12.1	Balans per 31 december 2025	69
12.2	Staat van baten en lasten	70
12.3	Kasstroomoverzicht	71
12.4	Toelichting op de jaarrekening	72

OVERIGE GEGEVENS

13 Overige gegevens	107
13.1 Actuariële verklaring	107
13.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	109

BIJLAGEN

Bijlage 1 Kenmerken pensioenregeling	116
Kenmerken pensioenregeling	117
Bijlage 2 Nevenfuncties	119
Nevenfuncties	120
Bijlage 3 Begrippenlijst	122
Begrippenlijst	123
Bijlage 4 SFDR Annex 4	129
SFDR Annex 4	130

Meerjarenoverzicht van kerncijfers en kengetallen

Bedragen x € 1.000	2025	2024	2023	2022	2021
Aantal verzekerden					
(per eind van het jaar)					
Deelnemers, actieven en arbeidsongeschikten	10.060	9.789	9.968	9.603	9.919
Gewezen deelnemers	22.764	23.863	23.811	26.503	26.117
Ingegane pensioenen	11.547	11.117	10.931	10.884	10.819
Totaal aantal verzekerden	44.371	44.769	44.710	46.990	46.855
Aantal aangesloten werkgevers	216	226	226	217	217
Pensioenen					
Feitelijke premie	104.126	98.859	88.874	83.091	82.068
Uitvoeringskosten	8.539	6.073	5.876	4.791	4.101
Uitkeringen	69.924	65.849	61.159	54.284	52.243
Verleende toeslag actieven	0,00%	1,18%	3,50%	10,10%*	0,00%
Verleende toeslag gepensioneerden en gewezen deelnemers	0,00%	1,18%	3,50%	10,10%*	0,00%
Vermogen en solvabiliteit					
Minimaal vereist eigen vermogen in %	104,3	104,3	104,3	104,3	104,3
Vereist eigen vermogen in %	118,6	117,7	117,9	120,0	118,4
Dekkingsgraad in %	140,8	123,0	117,1	115,2	116,3
Beleidsdekkingsgraad in %	130,8	121,7	119,6	120,5	110,6
Reële dekkingsgraad in %	94,8	90,3	87,8	90,8	89,3
Beleggingen					
Balanswaarde (incl. negatieve beleggingen) in € mln.	3.211,2	3.286,6	2.908,3	2.598,1	3.409,2
Beleggingsopbrengsten	-103.975	343.530	297.633	-838.670	172.079
Jaarrendement portefeuille	-3,3	12,0	10,7	-23,8	5,3
Samenstelling beleggingsportefeuille					
Aandelen	1.202.767	1.113.914	855.054	770.606	1.109.482
Vastrentende waarden	1.592.232	1.756.803	1.678.338	1.406.853	1.880.006
Vastgoed	409.158	415.085	391.118	430.919	418.187
Derivaten	-61.244	22.624	120.723	-39.905	-27.926
Overige beleggingen (grondstoffen/liquide middelen)	68.286	28.620	0	50.308	32.780
Kostenratio's					
Vermogensbeheerkosten					
(in % van het gemiddeld belegd vermogen)	0,34	0,37	0,39	0,35	0,38
Transactiekosten					
(in % van het gemiddeld belegd vermogen)	0,04	0,01	0,08	0,18	0,16
Totaal	0,38	0,38	0,47	0,53	0,54
Pensioenbeheerkosten					
(in euro per deelnemer/pensioengerechtigde)	€ 395	€ 219	€ 217	€ 200	€ 145
Totale kostenratio					
(in % van het gemiddeld belegd vermogen)	0,61	0,52	0,56	0,48	0,47

* 10,10% is de multiplicatieve uitkomst van de verleende toeslag van 3,28% en 6,60%.

Bestuursverslag

1 Voorwoord

Geachte lezer,

Met trots presenteren wij het jaarverslag 2025. Dit verslagjaar stond in het teken van de voorbereiding op de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Per 1 januari 2026 is het pensioenfonds succesvol ingevaren. De invaardeckingsgraad is vastgesteld op 140,8%. Voor alle deelnemers en pensioengerechtigden geldt dat het SPR-kapitaal na invaren hoger ligt dan de individuele technische voorziening onder het FTK. De mate waarin het kapitaal hoger ligt verschilt per deelnemer. Voor pensioengerechtigden leidt de verhoging tot een hogere pensioenuitkering. Dit is goed nieuws en markeert een belangrijke mijlpaal van Pensioenfonds Zoetwaren.

De voorbereidingen op deze transitie vergden in de laatste maanden van 2025 een grote inspanning van bestuur, adviseurs en uitvoeringsorganisaties. Er is intensief en constructief overleg gevoerd met De Nederlandsche Bank (DNB) om een zorgvuldig en verantwoord invaarproces te waarborgen. Dankzij de gezamenlijke inzet, professionaliteit en toewijding van alle betrokken partijen hebben we deze grote operatie succesvol kunnen afronden. Wij willen iedereen die aan dit traject heeft bijgedragen — bestuurders, de Raad van Toezicht, het Verantwoordingsorgaan, medewerkers van het bestuursbureau, adviseurs, uitvoerders, sociale partners en toezichthouders — hartelijk bedanken.

Naast het invaarproces hebben we in 2025 belangrijke stappen gezet in het fusietraject met Bpf Bakkers. Onze gezamenlijke ambitie om te komen tot één toekomstbestendig fonds blijft onverminderd groot. In 2026 wordt dit traject verder geconcretiseerd, met als voornemen om de fusie per 1 januari 2027 te realiseren. Wij zien deze samenwerking als een kans om onze dienstverlening te versterken, kosten te verlagen en de uitvoeringskwaliteit te verhogen.

Tot verdriet van het bestuur is ons bestuurslid Henk Folkerts vlak voor de vaststelling van het jaarwerk overleden. Wij herinneren Henk als betrokken bestuurslid met een grote inzet voor ons fonds. Ook zijn bijdragen aan de totstandkoming van het jaarwerk is niet gering geweest, ondanks zijn ziekte. Wij wensen de nabestaanden van Henk veel sterkte met de verwerking van dit grote verlies.

Tot slot spreken wij onze waardering uit voor de inzet en betrokkenheid van de Raad van Toezicht, het Verantwoordingsorgaan, de sociale partners en al onze uitbestedingspartners. Dankzij hun bijdrage konden wij in een jaar van grote veranderingen stabiliteit, continuïteit en zorgvuldigheid blijven bieden aan onze deelnemers. Wij danken u voor uw vertrouwen en wensen u veel leesplezier.

Namens het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Zoetwarenindustrie,

Amsterdam, 18 juni 2026

Marsha van Beusekom
Voorzitter namens werkgevers

Steffi Troost
Voorzitter namens werknemers

2 Algemene informatie

2.1 Juridische structuur

Het pensioenfonds is een bedrijfstakpensioenfonds als bedoeld in artikel 1 van de Pensioenwet en draagt de naam Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Zoetwarenindustrie (hierna Bpf Zoetwaren). Het pensioenfonds is statutair gevestigd in Amsterdam en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel in Amsterdam onder nummer 41198154. De laatste statutenwijziging vond plaats op 16 mei 2023. Het pensioenfonds is aangesloten bij de Pensioenfederatie.

2.2 Missie

Onze missie is een zo goed mogelijke uitvoering van de pensioenregeling met het best mogelijke resultaat.

Wij zijn een voor en door de sector aangesteld pensioenfonds. Deze opdracht nemen wij serieus en dit onderstrepen wij in onze missie: voor onze deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers dragen wij zorg voor een zo goed mogelijke uitvoering van de pensioenregeling! Dit doen wij voortdurend door het best mogelijke resultaat tegen acceptabele kosten en risico's na te streven. Door een acceptabele kostprijs per deelnemer te hebben, blijven we concurrerend met andere pensioenuitvoerders

2.3 Visie

Onze ambitie is optimaliseren van het ontzorgen van deelnemers en pensioengerechtigden en het ontlasten van werkgevers.

Voor deelnemers en pensioengerechtigden zijn er volgens ons drie zaken belangrijk:

1. De hoogte van het pensioen te allen tijde inzichtelijk;
2. Persoonlijke keuzebegeleiding wordt aangeboden;
3. Er is een bereikbare en deskundige helpdesk.

In belang van de deelnemers staan daarom deze drie zaken voorop.

Het ontlasten van werkgevers geven wij vorm door een eenvoudige methodiek van aanlevering, die correcte facturen tot gevolg heeft. Een bereikbare en deskundige helpdesk die werkgevers in één keer kan helpen bij al hun vragen is daarbij randvoorwaardelijk.

Als organisatie hebben wij een nuchtere aanpak met oog voor de maatschappij. We maken en houden dingen graag simpel, ook al zijn de ontwikkelingen soms complex. Wij begrijpen dat wij onze maatschappelijke verantwoordelijkheid moeten nemen om een goed pensioen in een leefbare wereld te kunnen verzorgen. Ons uitbestedings- en beleggingsbeleid zijn hierop gericht.

Bpf Zoetwaren zorgt voor een deskundige en professionele uitvoering van de pensioenregeling. Mede door goed bestuur en een transparante houding naar deelnemers, werkgevers en de buitenwereld over het gevoerde beleid zal het pensioenfonds aantrekkelijk zijn en blijven voor werkgevers om zich (vrijwillig) aan te sluiten. Werkgevers binnen de voedingsmiddelenbranche, maar ook werkgevers vanuit andere sectoren zijn welkom. We geloven in de groei van het pensioenfonds zolang het ons helpt te realiseren dat we goedkoper en efficiënter kunnen zijn. Zo kunnen we het noodzakelijke rendement halen om, nu en in de toekomst, de ambities te realiseren voor onze deelnemers.

2.4 Strategie

In onze bedrijfsvoering sturen we op kostenleiderschap: efficiëntie, kwaliteit en klanttevredenheid worden gemaximaliseerd tegen acceptabele kosten.

De pensioenregeling

Uitvoering geven aan een pensioenregeling is complex. Om de complexiteit het hoofd te kunnen bieden, hebben we een uitstekende operatie nodig. Ter invulling van onze doelstellingen besteden wij deze werkzaamheden uit aan de best beschikbare partij in de markt tegen acceptabele kosten. Uiteraard analyseren wij voortdurend of onze uitbestedingspartners nog bij ons passen. Zeker in de veranderende wereld van het nieuwe pensioenstelsel is dit een belangrijk vraagstuk voor ons.

Nieuw pensioenstelsel

Het product 'pensioen' verandert de komende periode sterk met de komst van de Wet Toekomst Pensioenen. Wij willen als een van de eerste fondsen binnen Nederland onze regeling binnen deze nieuwe wet uitvoeren. Deze overgang willen wij realiseren op een pragmatische en efficiënte wijze waarbij wij korte lijntjes hebben met betrokken partijen. Als wij zijn ingevaren in dit nieuwe pensioenstelsel en zijn gefuseerd, zijn wij als magneetfonds aantrekkelijk voor andere fondsen, wat voor onze (toekomstige) deelnemers schaalvoordelen oplevert.

3 Evaluatie doelstellingen en hoofdthema's 2025

In het bestuursverslag over 2024 heeft het bestuur een aantal doelstellingen voor 2025 opgenomen. Hieronder volgt een evaluatie van de belangrijkste doelstellingen en hoofdthema's en legt het bestuur verantwoording af over de bereikte resultaten.

Voor 2025 waren de belangrijkste doelstellingen en hoofdthema's:

- Bestuur
- Samengaan
- Wet toekomst pensioenen
- Communicatie
- Vermogensbeheer
- Risicobeheersing
- Financieel beheer

3.1 Bestuur

Het voornemen van het bestuur om de invoering van het nieuwe pensioenstelsel zo snel en zorgvuldig mogelijk te realiseren, heeft in 2025 alle bestuurlijke agenda's gedomineerd. In datzelfde jaar hebben de besturen, onder begeleiding van een externe projectleider, een plan van aanpak opgesteld voor de voorgenomen fusie. De uitwerking en implementatie van dit plan vinden plaats in 2026. Net als in voorgaande jaren was de samenwerking met Pensioenfonds Bakkers sterk en constructief, wat een solide basis biedt voor de verdere gezamenlijke stappen in de transitie.

Daarnaast was cybersecurity en de invoering van DORA een groot aandachtspunt van het bestuur. Conform plan van aanpak voldoet het pensioenfonds in 2025 volledig aan DORA.

3.2 Samengaan

3.3 Wet toekomst pensioenen

In 2025 heeft het bestuur grote stappen gezet richting een beheerste en integere overgang naar de nieuwe premieovereenkomst. De beantwoording van de DNB-bevindingen op het transitieplan is uitgebreid besproken in het bestuur. Op verzoek van DNB is gedurende het jaar bijgesteld. Het bestuur heeft hierbij de evenwichtigheid als belangrijkste beoordelingscriteria gehanteerd. De decompositie van netto-profijt, de toetsing van vervangingsratio's, aanvullende scenarioanalyses en het addendum bij het transitieplan zijn gedurende het jaar in meerdere rondes aangescherpt, wat leidde tot een positieve invaarbeschikking van DNB in december.

Daarnaast is de vereiste datakwaliteit tijdig opgeleverd. Deze werd door de sleutelfuncties bevestigd als voldoende robuust voor de transitie.

Ook de administratieve en technische gereedheid voor het invaren kreeg veel aandacht. TKP leverde meerdere releases op, waarbij het bestuur actief stuurde op ketentesten, workarounds, TWK-mutaties en transitiecommunicatie. Hoewel in de tweede helft van het jaar zorgen bestonden over incomplete acceptatiecriteria en late oplevering van stukken, bleek de uitvoering voldoende voor een gecontroleerde overgang. Het bestuur concludeerde dat restrisico's vielen binnen de risicobereidheid, mede gezien de uitgewerkte noodscenario's en monitoringafspraken. Hiermee is de doelstelling voor 2025 – volledige en evenwichtige voorbereiding op de Wtp-implementatie – gerealiseerd.

3.4 Communicatie

In 2025 stond voor de Communicatieadviescommissie de uitvoering van het Wtp Communicatieplan centraal. In nauwe samenwerking met onze uitvoeringsorganisatie is het plan meerdere keren geëvalueerd, bijgesteld en inhoudelijk doorontwikkeld. Op initiatief van het bestuur is de communicatie verbreed, met gerichte aandacht voor

compensatie bij invaren en het risico dit mis te lopen. Het fonds heeft deze inzet verder versterkt met een aanvullende deelnemerscampagne en twee werkgeverscampagnes rondom compensatie en de wijzigingen in de regeling.

Samen met Bpf Bakkers is een nieuw communicatiebeleid opgesteld, gebaseerd op de gezamenlijke missie, visie, strategie en de zorgambitie keuzebegeleiding. Dit vormt een richtinggevend kader voor de communicatie in de eerste jaren na de transitie én in de aanloop naar het voorgenomen samengaan. Inmiddels is een fondsnaam gekozen voor het nieuwe fonds en is een merk en stijlgids ontwikkeld, waarmee een stevige basis is gelegd voor herkenbare en eenduidige communicatie van het fusiefonds.

Door het bestuur is content ontwikkeld om deelnemers inzicht te geven in de keuzes op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen. Via terugkerende artikelen in de nieuwsbrief brengen we dit onderwerp structureel onder de aandacht van onze deelnemers

Keuzebegeleiding

De zorgambitie is in 2025 stevig tot uitvoering gebracht met videogesprekken, ondersteuning van werkgevers door een pensioenconsulent en proactief contact met deelnemers bij ontbrekende of afwijkende pensioenkeuzes. Daarnaast zijn nieuwsbrieven inhoudelijk aangescherpt, wordt segmentatie consistent toegepast en is de verzendfrequentie verhoogd. De zorgambitie is volledig geïntegreerd in het nieuwe communicatiebeleid, waardoor keuzebegeleiding structureel én toekomstbestendig is verankerd.

3.5 Vermogensbeheer

In 2025 heeft de Beleggingsadviescommissie (BAC) uitvoering gegeven aan de vastgestelde doelstellingen, waarbij goede voortgang is geboekt op de reguliere beheerdoelen en de strategische projecten Wtp en Samengaan.

Portefeuille rendement en actief beheer

De dekkingsgraad van het fonds is in 2025 sterk gestegen en bevindt zich aanzienlijk boven het niveau van ultimo 2020. Hiermee is de doelstelling met betrekking tot de verbetering van de dekkingsgraad ruimschoots behaald. Ten aanzien van de bijdrage van actief beheer is de formele vijfjaarsanalyse nog niet afgerond. Op basis van de beschikbare rapportages over 2020–2024 is de indicatie dat de langjarige performance positief is. Over 2025 is tot en met oktober een lichte underperformance gerealiseerd.

Kosten vermogensbeheer

In lijn met de afspraak is een evaluatie van de kostenstructuur uitgevoerd, wat onder meer heeft geleid tot verlaging van de fees van GSAM. In de dossiers Wtp en Samengaan blijft kostenbewustzijn een integraal onderdeel van de besluitvorming

Vorbereiding transitie Wtp

De BAC heeft de voorbereiding op de transitie per 1 januari 2026 tijdig en volledig afgerond. De afbouw van illiquide beleggingen is volledig gerealiseerd. De operationele keten is grotendeels ingericht. Al moeten enkele technische en inhoudelijke aandachtspunten nog worden opgelost, waaronder de correctheid van SIVI-bestanden. De implementatie van het beleggingsplan onder Wtp is succesvol uitgevoerd begin 2026.

Vorbereiding op het samengaan van de fondsen

De voorbereidende werkzaamheden rondom de toekomstige portefeuillesamenstelling zijn uitgevoerd, terwijl het definitieve transitieplan begin 2026 verder wordt uitgewerkt. De uiteindelijke planning blijft afhankelijk van de definitieve fusiedatum.

Duurzaam beleggen

Binnen het thema duurzaamheid is voortgang geboekt in het evalueren van het klimaatbeleid en het uitwerken van het impactbeleggingsbeleid. De basis voor een impactstrategie is gelegd; verdere concretisering vindt plaats in 2026. De opvolging van de themadag 2025 blijft onderdeel van de reguliere BAC-agenda.

3.6 Risicobeheersing

Risicobeheer stond in 2025 voor een groot deel in het teken van Wtp, de fusievoorbereidingen en DORA. Het risicoraamwerk is doorlopend geactualiseerd op basis van de nieuwe processen onder het Wtp, en de monitoring van dekkingsgraad, rente en evenwichtigheidsgrenzen werd wekelijks uitgevoerd. Bij schommelingen richting de bovengrenzen werd direct aanvullende scenario-analyse verricht om tijdig te kunnen beoordelen of aanvullende maatregelen nodig waren — wat uiteindelijk niet het geval bleek. Ook werd geconstateerd dat de uitkomsten consistent binnen de vastgestelde beleidskaders bleven.

Op het gebied van DORA en operationele risico's was TKP's IT-gereedheid een belangrijk aandachtspunt. Deepdives, risico-opinies, workarounds en ontbrekende acceptatiecriteria werden meerdere malen besproken. Hoewel restrisico's zichtbaar bleven, waren de processen, fallbackscenario's en beheersmaatregelen voldoende om door te kunnen naar de transitie.

Voor de fusie met Bpf Bakkers werkte het bestuur aan risicobeoordelingen over governance, data, processen en uitvoerbaarheid. Daarmee heeft het fonds in 2025 haar risicobeheersingsdoelstellingen gerealiseerd, met voortdurende monitoring richting 2026.

3.7 Financieel beheer

De Financiële Adviescommissie werkte in 2025 intensief aan het jaarwerk 2024, accountantsrapportages en actuariële verklaringen. Zowel de accountant als de actuaris constateerden dat het fonds financieel solide is, met voldoende vermogenspositie en een beheerste uitvoering. Wel waren er enkele aandachtspunten rondom kasstroomherleidbaarheid en samenwerking met externe partijen (o.a. BNY Mellon), maar deze hadden geen materiële invloed op de financiële positie of verslaglegging.

Daarnaast bleef het onderwerp btw-vrijstelling onder het nieuwe pensioencontract een belangrijk speerpunt. Het bestuur bleef de ontwikkelingen nauwlettend volgen, gezien de potentiële financiële impact. Ook werd actief gestuurd op de beheersing van advieskosten en van incidentele kosten, waaronder de extra TKP-implementatiekosten. In de kostendiscussies werd kritisch gekeken naar proportionaliteit en transparantie. De doelstellingen voor 2025 zijn daarmee behaald: financiële sturing bleef robuust, transparant en toekomstgericht.

3.8 Samenvattende beoordeling van het bestuur

In 2025 stonden de werkzaamheden van het bestuur voor het grootste deel in het teken van de voorbereidingen op de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. De invoering van de Wet toekomst pensioenen domineerde de agenda's van alle gremia en vroeg om intensieve besluitvorming, nauwe afstemming met de Raad van Toezicht, het Verantwoordingsorgaan en DNB en voortdurende samenwerking met uitbestedingspartners. Het bestuur kijkt met tevredenheid terug op de voortgang en op de zorgvuldigheid waarmee de transitie is aangepakt. Ook op het gebied van governance, cybersecurity en de implementatie van DORA zijn de noodzakelijke stappen gezet; het fonds voldoet inmiddels volledig aan de DORA-vereisten.

Het traject rondom de Wtp heeft in 2025 geleid tot belangrijke resultaten. De vragen en bevindingen van DNB zijn in meerdere ronden beantwoord en aangescherpt, resulterend in een positieve invaarsbeslissing in december. De administratieve en technische gereedheid — waaronder datakwaliteit, ketentesten, transitiecommunicatie en workarounds — kreeg intensieve aandacht. Hoewel de oplevering van onderdelen soms later plaatsvond dan gewenst, concludeerde het bestuur dat de resterende risico's binnen de risicobereidheid vielen en dat een beheerste overgang per 1 januari 2026 verantwoord was.

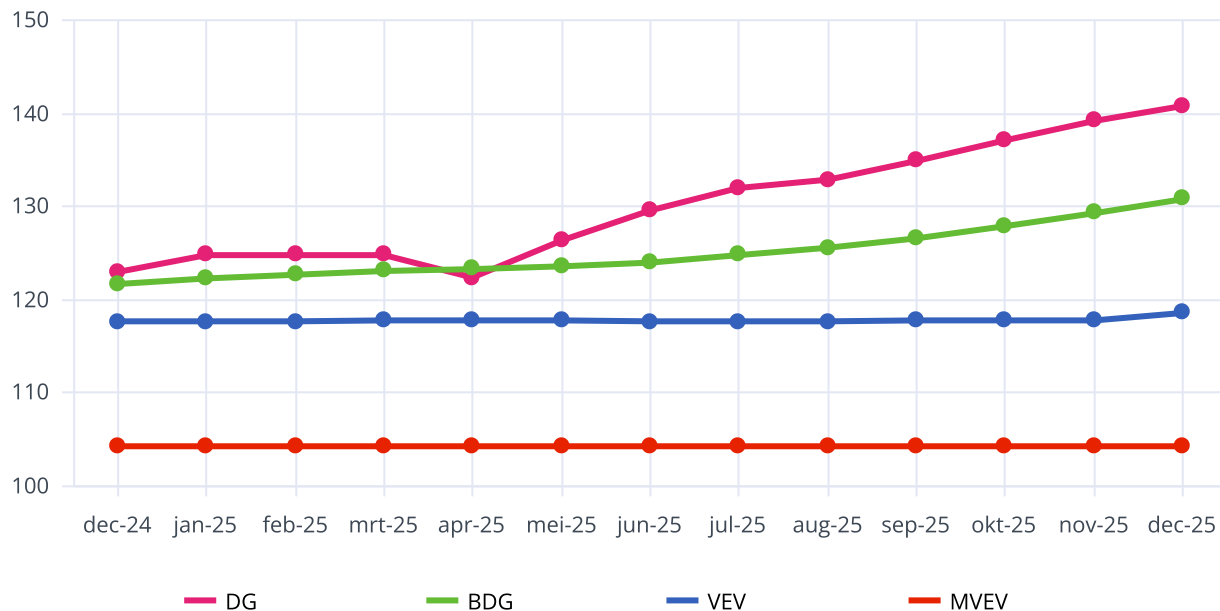
Ook in de domeinen communicatie, vermogensbeheer en risicobeheersing is sterke vooruitgang geboekt. De communicatie-inspanningen zijn verbreed en verdiept, met verbeterde keuzebegeleiding en de ontwikkeling van een gezamenlijke merkidentiteit richting het toekomstige fusiefonds. In het vermogensbeheer is de portefeuille aantoonbaar goed gepositioneerd voor de overgang, waarbij aandacht bleef voor duurzaamheid en kosten. De risicobeheersing is door het jaar heen versterkt via frequente monitoring, aanvullende scenario-analyses en intensieve aandacht voor operationele risico's bij TKP.

Het bestuur kijkt bovendien terug op een jaar waarin de onderlinge samenwerking met Pensioenfonds Bakkers verder is versterkt. Deze hechte samenwerking vormt een belangrijke succesfactor voor de transitie én voor de verdere stappen richting het samengaan van beide fondsen.

4 Financiële positie en beleid in 2025

4.1 Financiële opzet en positie

Ontwikkeling dekkingsgraden 2025

	dec-24	jan-25	feb-25	mrt-25	apr-25	mei-25	jun-25	jul-25	aug-25	sep-25	okt-25	nov-25	dec-25
DG	123,0%	124,8%	124,8%	124,8%	122,4%	126,4%	129,6%	132,0%	132,9%	134,9%	137,1%	139,2%	140,8%
BDG	121,7%	122,3%	122,7%	123,1%	123,3%	123,6%	124,0%	124,8%	125,6%	126,6%	127,9%	129,3%	130,8%
VEV	117,7%	117,7%	117,7%	117,8%	117,8%	117,8%	117,7%	117,7%	117,7%	117,8%	117,8%	117,8%	118,6%
MVEV	104,3%	104,3%	104,3%	104,3%	104,3%	104,3%	104,3%	104,3%	104,3%	104,3%	104,3%	104,3%	104,3%

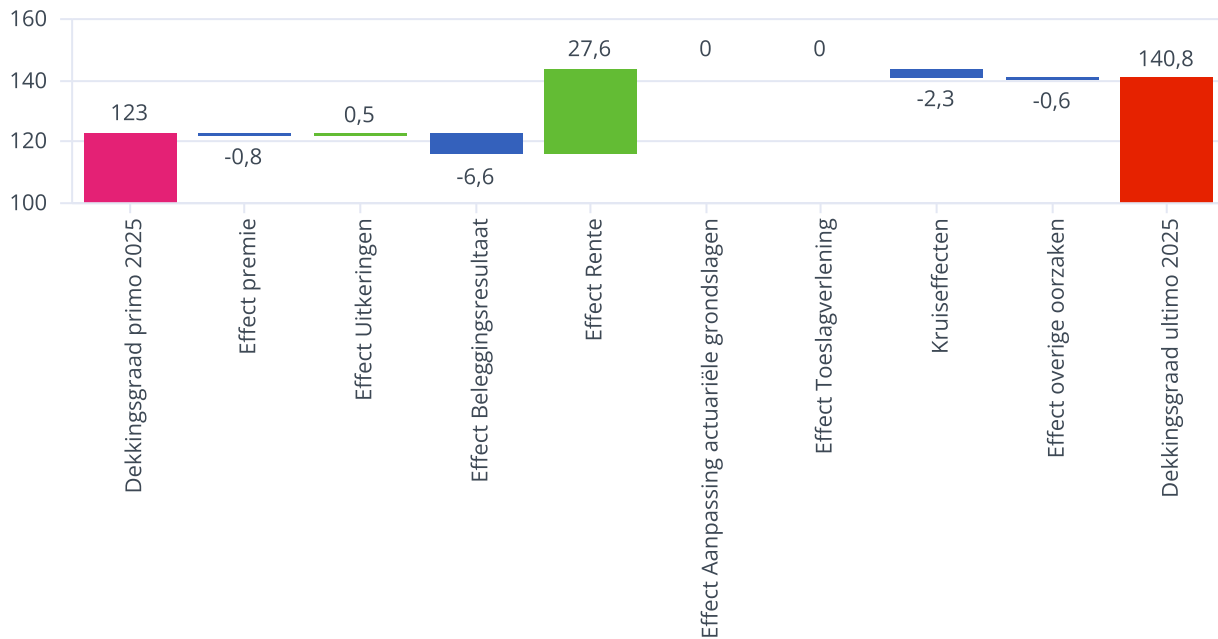
De beleidsdekkingsgraad is in 2025 gestegen van 121,7% naar 130,8%. Eind 2025 was de beleidsdekkingsgraad hoger dan de dekkingsgraad behorend bij het minimaal vereist eigen vermogen (MVEV) van 104,3% (2024: 104,3%) en ook hoger dan de dekkingsgraad behorend bij het vereist eigen vermogen van 118,6% (2024: 117,7%). Daarmee is de financiële positie van het pensioenfonds in 2025 voldoende.

Herstelplan

In een herstelplan werkt het pensioenfonds de maatregelen uit die ertoe leiden dat de beleidsdekkingsgraad weer boven het (minimaal) vereist eigen vermogen komt. In maart 2025 heeft het pensioenfonds geen herstelplan ingediend bij de DNB, omdat de beleidsdekkingsgraad per 31 december 2024 (121,7%) hoger lag dan de vereiste dekkingsgraad per 31 december 2024 (117,7%).

Ultimo 2025 is de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds 130,8% en daarmee hoger dan de vereiste dekkingsgraad van 118,6%. Hierdoor hoeft het pensioenfonds wederom geen herstelplan in te dienen.

Ontwikkeling van de actuele dekkingsgraad

4.2 Actuariële analyse van het resultaat

Oordeel van de externe actuaris over de financiële positie

De financiële positie van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Zoetwarenindustrie is naar de mening van de waarmerkend actuaris voldoende.

Analyse van het resultaat

In onderstaand overzicht is de actuariële analyse van het saldo van baten en lasten opgenomen:

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Resultaat wijziging rentetermijnstructuur	493.333	-58.343
Resultaat beleggingsopbrengsten	-165.365	258.067
Resultaat premie	1.421	7.271
Resultaat waardeoverdrachten	-1.047	-898
Resultaat kosten	-2.990	-244
Resultaat uitkeringen	-629	-188
Resultaat kanssystemen inzake o.a. sterfte en arbeidsongeschiktheid	2.085	2.551
Resultaat toeslagverlening	77	-30.684
Resultaat wijziging actuariële grondslagen	-7.379	11.083
Resultaat andere oorzaken	91	373
Totaal resultaat	319.597	188.988

Kostendeekkende premie

Het pensioenfonds voldoet aan de eis dat de feitelijke premie minimaal gelijk moet zijn aan de gedempte kostendeekkende premie.

Premie voor risico pensioenfonds (bedragen x € 1.000)		Zuiver	Gedempt	Feitelijk
· Actuarieel benodigde koopsom	- regulier	88.066	42.672	76.231
	- risicopremie	2.340	1.631	1.631
· Opslag voor vereist eigen vermogen		17.442	8.547	14.986
· Opslag voor uitvoeringskosten		4.470	4.470	4.470
· Risicopremie arbeidsongeschiktheid		8.137	3.987	6.807
· Premie voorwaardelijke onderdelen			31.823	
Toetswaarde premie		120.455	93.132	104.126

4.3 Financieel beleid en beleidskeuzes

Om te kunnen voldoen aan de door het pensioenfonds gestelde ambitie van het voor zover mogelijk verhogen van de pensioenen met de prijsinflatie, is het belangrijk om voldoende vermogen te bezitten. Dit is van belang om de pensioenen waardevast te houden door middel van toeslagverlening.

4.3.1 Toelichting kosten

Uitvoeringskosten

Het pensioenfonds maakt voor het uitvoeren van de pensioenregeling diverse kosten. Deze worden onderverdeeld in kosten voor de pensioenuitvoering en kosten voor vermogensbeheer. Het bestuur vindt het belangrijk transparant te zijn over deze kosten. De kosten worden gepresenteerd met inachtneming van de aanbevelingen van de Pensioenfederatie en de AFM.

	2025	2024	2023	2022
Pensioenuitvoeringskosten (in euro per deelnemer) (som van actieve en gepensioneerde deelnemers)	€ 395	€ 219	€ 217	€ 200
Vermogensbeheerkosten (als percentage van het gemiddeld belegd vermogen)	0,34%	0,37%	0,39%	0,35%
Transactiekosten (als percentage van het gemiddeld belegd vermogen)	0,04%	0,01%	0,08%	0,18%
Totaal kosten vermogensbeheer	0,38%	0,38%	0,47%	0,53%

Toerekening kosten

Diverse overige kosten kunnen niet direct toegerekend worden aan de pensioenuitvoering of het vermogensbeheer. Deze kosten betreffen o.a. kosten voor bestuur en commissies, externe adviseurs en toezichthouders. Deze kosten bedroegen in 2025 € 2.582 duizend (2024: € 2.448 duizend). Om te komen tot de pensioenuitvoeringskosten per deelnemer zijn deze kosten naar rato verdeeld over de pensioenuitvoeringskosten en de vermogensbeheerkosten. De verhouding van deze verdeling is het percentage van de pensioenuitvoeringskosten ten opzichte van de vermogensbeheerkosten. In 2025 bedroeg het deel van de kosten dat toegerekend is aan de beleggingsopbrengsten € 939 duizend (2024: € 1.492 duizend) en aan de pensioenuitvoeringskosten € 1.643 duizend (2024: € 956 duizend).

Pensioenuitvoeringskosten

De pensioenuitvoeringskosten per deelnemer zijn in 2025 gestegen naar € 395.-.

In 2025 zijn de kosten per deelnemer met € 176,- gestegen. De totale uitvoeringskosten (na toerekening algemene kosten) zijn in 2025 € 3.963 duizend gestegen naar € 8.544 duizend (2024: € 4.581 duizend). De uitvoeringskosten zijn gestegen doordat de resterende kosten voor Wtp (€ 3.826 duizend) in het resultaat over 2025 worden meegenomen. In 2025 is € 565 duizend btw teruggevorderd (2024: € 221 duizend). De vermogensbeheerkosten zijn gedaald naar € 4.884 duizend (2024: € 7.153 duizend). Door de toename van de uitvoeringskosten en de afname van vermogensbeheerkosten worden er aanzienlijk meer algemene kosten toegerekend aan pensioenbeheer.

Oordeel bestuur

Het bestuur vindt het belangrijk dat de kosten voor het uitvoeren van de pensioenregeling zo laag mogelijk blijven. In 2025 zijn deze kosten per deelnemer hoger geworden dan in eerdere jaren. Dat komt vooral door extra kosten voor de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Wanneer de eenmalige kosten voor het project Wet toekomst pensioenen buiten beschouwing worden gelaten, bedragen de pensioenuitvoeringskosten circa € 218 per deelnemer. Dit laat zien dat het merendeel van de stijging in 2025 samenhangt met tijdelijke transitiekosten en niet met de reguliere uitvoering van de pensioenregeling.

Deze overgang naar het nieuwe pensioenstelsel vraagt veel aanpassingen. Zo moesten systemen worden gewijzigd, processen opnieuw worden ingericht en is er extra communicatie nodig geweest voor deelnemers en werkgevers. Dit zijn grotendeels tijdelijke kosten. Vrijwel alle pensioenfondsen in Nederland hebben in deze periode te maken met vergelijkbare extra kosten. Het bestuur vindt deze kostenstijging begrijpelijk en verantwoord, omdat een zorgvuldige overgang naar het nieuwe pensioenstelsel erg belangrijk is. Tegelijk blijft het bestuur goed letten op de kosten. Het is niet de bedoeling dat deze tijdelijke kosten ook in de toekomst blijven terugkomen. Nu de overgang grotendeels is afgerond, verwacht het bestuur dat de kosten per deelnemer de komende jaren weer stabiel worden.

Op langere termijn ziet het bestuur kansen om de kosten verder te beperken, bijvoorbeeld door het voornemen om samen te gaan met Bpf Bakkers. Door samen te werken kan het pensioenfonds efficiënter werken en profiteren van schaalvoordelen, wat uiteindelijk in het voordeel is van de deelnemers.

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Administratie	2.954	2.271
Accountantskosten	127	108
Controle en advieskosten actuaris	71	104
Kosten adviseurs	549	731
Contributies en bijdragen	356	294
Bestuurskosten	736	592
Kosten project Wtp	3.826	1.131
Overig	859	842
Totaal kosten pensioenuitvoering	9.478	6.073
Toerekening kosten aan vermogensbeheer	-939	-1.492
Totaal kosten pensioenuitvoering na toerekening kosten	8.539	4.581

De kosten project Wtp zijn voor € 3.291 duizend (2024: € 508 duizend) Administratie kosten en voor € 535 duizend (2024: € 623 duizend) Overige kosten te classificeren.

	2025	2024
Aantal actieve deelnemers	10.060	9.789
Aantal pensioengerechtigden	11.547	11.117
Totaal aantal	21.607	20.906

Vermogensbeheerkosten

De totale vermogensbeheerkosten als percentage van het gemiddeld belegd vermogen zijn in 2025 gelijk gebleven met 0,38%. Het bestuur zal nadrukkelijk aandacht houden voor de beheersing van de vermogensbeheerkosten.

(bedragen x € 1.000)

	2025	Beheerkosten	Transactiekosten	Totaal
Kosten per beleggingscategorie				
Vastgoed		2.298	155	2.453
Vastrentende waarden		3.499	1.058	4.557
Aandelen		1.779	766	2.545
Derivaten		193	-640	-447
Totaal kosten toe te wijzen aan categorieën		7.769	1.339	9.108
Overige kosten				
Kosten fiduciair beheer		1.058		1.058
Custodian (BNYM)		397		397
Overige vermogensbeheer		723		723
Toerekening kosten aan vermogensbeheer		939		939
Totaal overige kosten vermogensbeheer		3.117		3.117
Totaal kosten		10.886	1.339	12.225

(bedragen x € 1.000)

	2024	Beheerkosten	Transactiekosten	Totaal
Kosten per beleggingscategorie				
Vastgoed		2.329	161	2.490
Vastrentende waarden		3.369	1.301	4.670
Aandelen		1.634	-29	1.605
Derivaten		191	-976	-785
Totaal kosten toe te wijzen aan categorieën		7.523	457	7.980
Overige kosten				
Kosten fiduciair beheer		743		743
Custodian (BNYM)		380		380
Overige vermogensbeheer		1.159		1.159
Toerekening kosten aan vermogensbeheer		1.492		1.492
Totaal overige kosten vermogensbeheer		3.774		3.774
Totaal kosten		11.297	457	11.754

(bedragen x € 1.000)

	2025	2024
Gemiddeld belegd vermogen	3.193.364	3.055.517

Aansluiting kosten vermogensbeheer met de jaarrekening:

In de jaarrekening is een totaal van € 4.883 duizend (2024: € 7.153 duizend) aan kosten vermogensbeheer verantwoord. Dit gaat om de kosten waaraan een factuur ten grondslag ligt en de toerekening van de algemene

kosten naar vermogensbeheer. De overige vermogensbeheerkosten en transactiekosten zijn begrepen in de indirecte beleggingsopbrengsten mede op basis van opgave van de vermogensbeheerders. Zie ook post 12 van de toelichting op de staat van baten en lasten.

Transactiekosten

De transactiekosten zijn de kosten die gemaakt worden om de effectentransacties uit te voeren. Deze kosten zijn veelal op basis van een schatting tot stand gekomen, omdat niet altijd bij transacties de kosten separaat in rekening worden gebracht. Daarnaast is het bij participaties in beleggingsfondsen niet exact te bepalen welke kosten er zijn gemaakt. Hiervoor is er een schatting gemaakt van de turnover in de portefeuille. Op basis van de gemiddelde transactiekosten in de markt zijn de kosten bij benadering bepaald.

Onderstaand de belangrijkste gehanteerde veronderstellingen:

Individuele beleggingstitels en/of derivaten:

- Aandelen, Vastrentende waarden en OTC-derivaten (FX-spots en forwards/Interest Rente Swaps/futures)
In geval van aan- en verkoop van discretionaire aandelen en futures zijn de werkelijk door brokers in rekening gebrachte transactiekosten gerapporteerd. De impliciete kosten zijn in overeenstemming met de PRIIPS-methodologie (Packaged Retail and Insurance-based Investment Products) berekend.
- Externe managers
In geval van externe mandaten worden de kosten opgevraagd bij de externe manager. Hierbij heeft NNIP expliciet gevraagd om het aanleveren van data conform de PRIIPS-methodologie.

Beleggingsfondsen

Bij de bepaling van de transactiekosten van beleggingsfondsen dient onderscheid te worden gemaakt in directe en indirecte transactiekosten. Directe transactiekosten bij beleggingsfondsen betreffen de in- en uitstapvergoedingen en de indirecte transactiekosten zijn de kosten bij aan- en verkoop van beleggingstitels binnen het betreffende fonds.

Directe transactiekosten (in- en uitstapvergoeding)

De directe transactiekosten zijn:

- Overgenomen uit de transactiebedragen die zijn vermeld in de aangeleverde transactieformulieren, zijnde de werkelijk afgerekende bedragen.
- Bedragen aangeleverd door de externe beheerder van het beleggingsfonds.
- Door GSAM benaderd door het entry of exit fee percentage te vermenigvuldigen met de transactiewaarde.

Indirecte transactiekosten

Over indirecte kosten schrijft de Pensioenfederatie het volgende:

"Met betrekking tot transactiekosten die in de beleggingsfondsen worden gemaakt wordt look through toegepast. Dit betreft de kosten bij aan- en verkoop van beleggingstitels, acquisitiekosten binnen die beleggingsfondsen of in geval van fund- of fundstructuren in- en uitstapvergoedingen bij onderliggende beleggingsfondsen."

Met betrekking tot de kosten vermogensbeheer moet worden opgemerkt dat op dit moment nog niet voor alle kostensoorten eenduidige definities bestaan en bovendien verschillende schattingsmethodieken kunnen worden gehanteerd. Definities en schattingsmethodieken kunnen derhalve per vermogensbeheerder verschillen.

Indien data van externe fondsen en/of managers in de rapportage zijn opgenomen, is het belangrijk ook hiermee rekening te houden bij de beoordeling van de kosten.

De aanlevering inzake indirecte transactiekosten vindt plaats vanuit de externe beheerder van deze fondsen.

De transactiekosten zijn in 2025 aanzienlijk hoger uitgevallen dan in 2024. Dit is vooral te zien in de categorieën aandelen en derivaten en dan met name aandelen. Hier was in 2024 nog sprake van een positief resultaat.

Oordeel bestuur over de kosten van vermogensbeheer

De kosten voor het beheren van het pensioenvermogen hangen samen met de manier waarop het pensioenfonds belegt. Het bestuur maakt hierbij bewust keuzes, bijvoorbeeld over de verdeling van het vermogen over verschillende soorten beleggingen en over de mate waarin risico's worden afgedekt. Deze keuzes zijn bedoeld om een goed rendement te behalen, met oog voor risico's. Daardoor zijn de kosten niet altijd goed te vergelijken met die van andere pensioenfondsen.

Het bestuur stelt vast dat de kosten voor vermogensbeheer in 2025, als percentage van het totale belegde vermogen, per saldo stabiel zijn gebleven ten opzichte van eerdere jaren. De afgelopen periode is kritisch gekeken naar de afspraken met vermogensbeheerders en andere partijen. Waar mogelijk zijn kosten verlaagd en blijft er aandacht voor een goede verhouding tussen kosten, risico en rendement.

Het bestuur vindt het huidige kostenniveau passend bij de manier waarop het fonds belegt en bij de omvang en samenstelling van het pensioenvermogen. Ook in een jaar waarin extra maatregelen zijn genomen rond de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel, zijn de kosten beheersbaar gebleven.

Ook in de toekomst blijft het bestuur scherp letten op de kosten van vermogensbeheer. Bij belangrijke keuzes kijkt het bestuur steeds of de gemaakte kosten opwegen tegen het verwachte resultaat. Daarbij staat het belang van een goed en betaalbaar pensioen voor alle deelnemers centraal.

4.3.2 Toeslagen- en kortingsbeleid

Toeslagenbeleid

Het pensioenfonds heeft de ambitie om de pensioenen zoveel mogelijk met de prijsinflatie te verhogen. Het toeslagenbeleid volgt de maximaal toegestane ruimte binnen het nieuwe Financieel Toetsingskader:

- Er wordt pas toeslag verleend, dat wil zeggen dat de pensioenen worden verhoogd, bij een beleidsdekkingsgraad hoger dan 110%.
- De hoogte van de toeslag is zodanig dat steeds tijdig aan de eisen van het herstelplan wordt voldaan. Dat wil zeggen dat herstel van de beleidsdekkingsgraad naar het vereist eigen vermogen binnen 10 jaar mogelijk is.
- De hoogte van de toeslag is zodanig dat steeds aan de eis van toekomstbestendig indexeren wordt voldaan. Dat wil zeggen dat de toeslag niet hoger is dan de toeslag die levenslang kan worden gegeven, rekening houdend met het niveau van de beleidsdekkingsgraad.
- Voor het besluit inzake de toeslagverlening per 1 januari is de beleidsdekkingsgraad per eind oktober van het voorgaande boekjaar bepalend.
- Een eventuele toeslag wordt bepaald door het verschil tussen het vereist eigen vermogen en de beleidsdekkingsgraad per eind oktober naar rato toe te passen op de CPI oktober – oktober.
- Gemiste toeslagen uit het verleden kunnen worden ingehaald mits de beleidsdekkingsgraad boven de inhaalindexatiegrens ligt. De inhaalindexatiegrens is het maximum van het vereist eigen vermogen en de grens waarbij volgens de eisen inzake toekomstbestendig indexeren volledig kan worden geïndexeerd. Een vijfde van het surplus boven de inhaalindexatiegrens kan worden ingezet voor inhaalindexatie. Bij de inhaalindexatie wordt alleen rekening gehouden met de indexatieachterstanden, die zijn opgelopen na 1 januari 2016.
- Het compenseren van eventuele kortingen op de opgebouwde rechten vindt volgens dezelfde richtlijnen plaats, waarbij eerst kortingen gecompenseerd worden voordat gemiste toeslagen worden ingehaald.
- Achterstanden in toeslagen worden vanaf 1 januari 2016 bijgehouden en wanneer mogelijk gerepareerd. Hierbij wordt het fifo-systeem gehanteerd. Vanaf 1 januari 2016 ontstaat de eerste achterstand. Het betreft de toeslag die per 1 januari 2016 aan de orde zou zijn geweest op basis van de inflatie in 2015.

In onderstaand overzicht zijn de achterstanden in toeslagverlening opgenomen:

	<i>Gemiste toeslag</i>	<i>Cumulatief</i>
Per 1 januari van het jaar 2016	0,41%	0,41%
Per 1 januari van het jaar 2017	0,36%	0,77%
Per 1 januari van het jaar 2018	1,26%	2,04%
Per 1 januari van het jaar 2019	1,27%	3,34%
Per 1 januari van het jaar 2020	1,73%	5,12%
Per 1 januari van het jaar 2021	1,12%	6,30%
Per 1 januari van het jaar 2022	3,28%	9,78%
Per 1 september van het jaar 2022	-3,28%	6,30%
Per 1 januari van het jaar 2023	5,10%	11,72%
Per 1 januari van het jaar 2024	0,00%	11,72%
Per 1 januari van het jaar 2025	1,40%	13,29%

Met de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel worden aanspraken omgezet in persoonlijke pensioenvermogens en is geen sprake meer van toeslagverlening en eventuele achterstanden daarin.

4.3.3 Financieringsbeleid

Financieringssysteem en abtn

In de uitvoeringsovereenkomst tussen het pensioenfonds en de aangesloten werkgevers geldt dat de werkgevers zich tot het pensioenfonds hebben verbonden tot het betalen van de op grond van de abtn verschuldigde pensioenpremie.

De wijze waarop de gedempte kostendeckende premie en de verschuldigde premie bij het pensioenfonds wordt bepaald wordt hieronder toegelicht.

Het pensioenfonds hanteert een doorsneepremie voor de basisregeling. Dit betekent dat deelnemers van alle leeftijden een gelijk percentage pensioenpremie bijdragen. Er wordt premie betaald over dat deel van het salaris waarover pensioen wordt opgebouwd (de pensioengrondslag). Voor de excedentregeling wordt een actuariële premie gerekend; deelnemers betalen premie die afhankelijk is van leeftijd en geslacht.

Bij de premiebepaling streeft het pensioenfonds naar dekking van:

- toename van de toekomstige aanspraken op pensioen;
- de opslag voor solvabiliteit (genoeg vermogen hebben) voor de onvoorwaardelijke delen van de pensioenovereenkomst;
- gedeeltelijke financiering van de toeslagambitie;
- het kunnen voldoen van de uitvoeringskosten.

De totale premie ten behoeve van de pensioenregeling (basisregeling) bedraagt in 2024 30% van de pensioengrondslag. De doorsneepremie staat vast voor de periode 1 januari 2024 tot en met 1 januari 2027 (drie jaar). De doorsneepremie is elk jaar ten minste gelijk aan de gedempte kostendekkende premie. De pensioenopbouw wordt jaarlijks vastgesteld met inachtneming van de eis dat de doorsneepremie ten minste gelijk moet zijn aan de gedempte kostendekkende premie en met inachtneming van het beleid inzake de premiedekkingsgraad.

Het bestuur hanteert het volgende beleid omtrent de hoogte van de premiedekkingsgraad. Het pensioenfonds accepteert in een situatie van een lage rente een lagere premiedekkingsgraad, omdat het bestuur wenst – om in lijn met het verzoek van de sociale partners – een constante premie te vragen, indien mogelijk. Daarnaast wenst het bestuur aantrekkelijk te blijven voor de vrijwillig aangesloten werkgevers. Een lage premiedekkingsgraad voor een langere periode wordt niet wenselijk geacht. Het pensioenfonds hanteert in dit kader een minimale premiedekkingsgraad van 80%. Deze premiedekkingsgraad wordt gebaseerd op het maximum van:

- De rente per 30 september voorafgaande aan het betreffende premiejaar.
- De 12-maands gemiddelde rente per 30 september voorafgaande aan het betreffende premiejaar.

	2025	2024	2023	2022	2021
Reguliere pensioenpremie	30,00%	30,00%	30,00%	30,00%	30,00%

Premievrijstelling

Als een deelnemer een WIA- of WAO-uitkering ontvangt, voorziet het reglement in een premievrije opbouw. Voor de voortzetting van de pensioenopbouw is over dit inkomensgedeelte geen bijdrage verschuldigd.

Vrijstellingen en vrijwillige aansluitingen

In bepaalde gevallen kan een werkgever vrijstelling van de verplichte deelname aan de pensioenregeling aanvragen. De voorwaarden hiervoor staan in het Vrijstellings- en Boetebesluit Wet Bpf 2000.

De pensioenregeling van de werkgever moet wel minimaal gelijkwaardig zijn, vergeleken met de pensioenregeling van het pensioenfonds. Daarom moeten de vrijgestelde werkgevers minimaal eens in de vijf jaar aantonen dat zij tenminste een gelijkwaardige pensioenregeling hanteren voor de werknemers. Een uitzondering hierop is vrijstelling op basis van onvoldoende beleggingsrendement. In dat geval moet de pensioenregeling van de werkgever ten minste dezelfde aanspraken op individueel niveau opleveren. Ook een bedrijf dat niet valt onder de verplichtstelling kan zich vrijwillig aansluiten bij het pensioenfonds. De aanvraag hiervoor wordt in voorkomende gevallen door het bestuur behandeld.

5 Beleggingsbeleid

Algemeen

De ingelegde pensioenpremies worden belegd met als doel om voldoende rendement te behalen voor het nakomen van de nominale pensioenverplichtingen en het realiseren van de ambitie. Daarbij houdt het bestuur rekening met verantwoorde risico's, kostenefficiëntie, transparantie en maatschappelijk verantwoord beheer. Uitgangspunten bij het vaststellen van de beleggingsportefeuille zijn de aard en omvang van de verplichtingen, het risicobudget en de eisen die voortvloeien uit de pensioenwetgeving.

Beleggingsbeleid

Ter beoordeling en bewaking van de uitvoering van het totale beleggingsbeleid stelt het bestuur jaarlijks, uitgaande van het strategisch beleid, een normportefeuille vast. Hierbij kijkt het bestuur naar de samenstelling van de portefeuille aan het einde van het jaar, het risico van de beleggingen ten opzichte van de verplichtingen gegeven de huidige financiële positie en de verwachtingen voor de financiële markten. De beleggingsadviescommissie heeft hierin een adviserende rol richting het voltallige bestuur. Het bestuur bespreekt vervolgens het beleggingsbeleid jaarlijks met het Verantwoordingsorgaan.

Asset Liability Management

Minimaal eens per drie jaar wordt door het pensioenfonds een ALM-studie uitgevoerd, ter onderbouwing van het uit te voeren beleid en om de gevolgen van mogelijk gewijzigde omstandigheden in kaart te brengen. De uitvoering van het beleid van het pensioenfonds kan op grond hiervan aangepast worden. Elk kwartaal wordt in de risicorapportage een update getoond van de ALM-berekeningen, waardoor het bestuur kan toetsen of de doelstellingen nog steeds haalbaar zijn en of de risico's acceptabel zijn. Het pensioenfonds heeft in 2023 voor het laatst een update ALM-studie laten uitvoeren.

5.1 Economische ontwikkelingen

Macro-economische ontwikkelingen 2025

Na een kleine krimp van de Amerikaanse economie in het eerste kwartaal, zorgden een herstel van de consumptie en de investeringen ervoor dat de Amerikaanse economie een recessie vermeed. Naarmate het jaar vorderde, nam het momentum op de arbeidsmarkt echter af. De banengroei vertraagde en de werkloosheid in de VS nam licht toe. De groeivoorzichten werden onzekerder doordat fiscale impulsen enerzijds richting einddatum liepen en anderzijds door een forse verhoging van importtarieven. Hogere tarieven kunnen verstoringen in de toeleveringsketen veroorzaken, wat kan leiden tot zwakkere groei en hogere inflatie. Ondanks deze zorgen daalde de inflatie gedurende het jaar. De Federal Reserve kon hierdoor de rente, te beginnen in september, in een aantal stappen verlagen. De zorgen over de effecten van de importtarieven namen gedurende het jaar af, mede doordat voor veel landen de tariefverhoging lager uitviel dan eerder aangekondigd. De goedkeuring van de 'One Big Beautiful Bill Act' betekende ook dat het beleid in de VS langzaam verschoof naar groeistimulering. Per saldo bleef de economische groei in 2025 echter laag.

De arbeidsmarkt balanceerde in een omgeving van onzekerheid op een kwetsbaar evenwicht tussen lage banengroei en lage ontslagen. Dit maakte de economie kwetsbaar voor schokken, die tot meer ontslagen konden leiden.

In het eurogebied was de groei in 2025 gematigd na een impuls in het eerste kwartaal, gedreven door het naar voren halen van handel vanwege de aangekondigde tariefstijgingen (frontloading). De groeivoorzichten waren echter relatief gunstig en het ondernemersvertrouwen verbeterde, ondersteund door een Duitse begrotingsstimulans, een gezonde arbeidsmarkt, afgenomen onzekerheid rond handel en ondersteunende kredietverlening. Uit gegevens van Eurostat blijkt dat de kerninflatie gedurende het jaar 2025 daalde van 2,7% in januari richting de doelstelling van 2% van de ECB. De ECB reageerde in 2025 met vier renteverlagingen, waardoor het belangrijkste rentetarief op 2% uitkwam, circa 2,5 procentpunt lager dan bij de start van de versoepelingen in juni 2024.

De macro-economische data uit China bleven echter achter bij de verwachtingen. De uitdagingen voor China bleven vooral bestaan uit hoge schulden, vergrijzing, wat leidde tot deflatoire druk. In deze omgeving van onzekerheid bleef de spaarquotum hoog, waardoor de binnenlandse consumptie onvoldoende van de grond

kwam. Als reactie versoepelde de centrale bank van China het monetaire beleid verder en richtten Chinese bedrijven zich meer tot de buitenlandse markt.

Financiële markten 2025

Algemeen Marktsentiment

Het sentiment op de financiële markten was in 2025 overwegend constructief. Wereldwijd werd de groei ondersteund door fiscale stimulansen, een sterke investeringsgolf in kunstmatige intelligentie (AI) en een versoepeling van het monetaire beleid. Tegelijkertijd bleven risico's rond de arbeidsmarkt, geopolitieke spanningen en inflatie aanwezig.

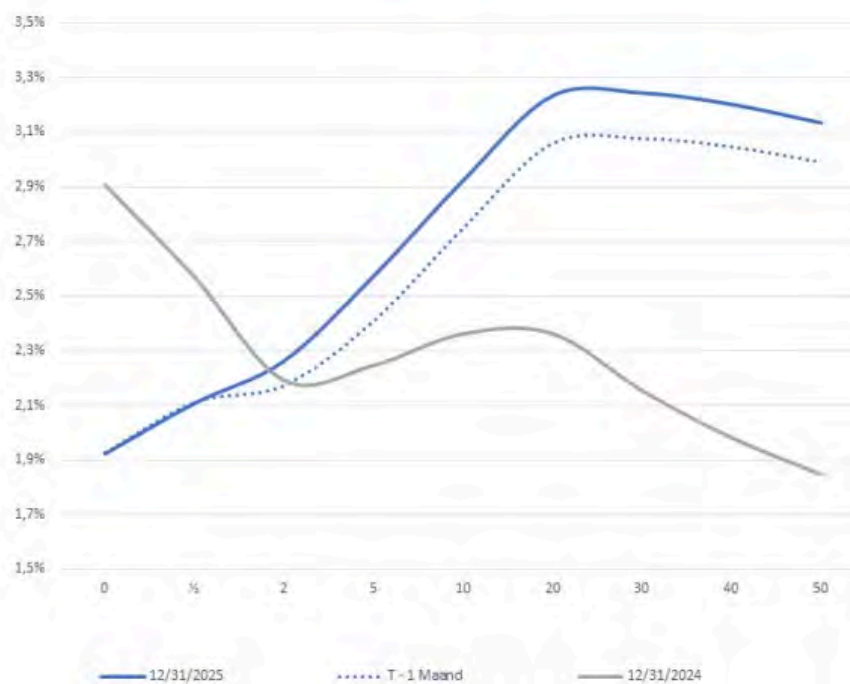
Aandelen

Wereldwijde aandelen leverden in 2025 een sterk rendement, gedreven door solide bedrijfsbalansen, robuuste winsten en optimisme rond AI en technologie. De zorgen na een tijdelijke koerscorrectie eind januari, veroorzaakt door het nieuws over Deepseek. Dit Chinese bedrijf claimde vergelijkbare prestaties te kunnen leveren als gevestigde IT-bedrijven, maar tegen een fractie van de kosten. Vooral het Amerikaanse handelsbeleid was gedurende het jaar een bron van volatiliteit, met juridische uitdagingen en lopende onderhandelingen die het sentiment beïnvloedden. Aanvankelijk zorgden zowel de aankondiging als de feitelijke mededeling op 2 april van hogere importtarieven voor een duidelijke koerscorrectie. De de-escalatie die daarop volgde, gaf een impuls aan wereldwijde aandelen en groeiverwachtingen. Uiteindelijk bereikten veel indices nieuwe hoogtepunten. In de VS presteerde de technologiesector sterk, terwijl in Europa de bankensector uitblonk. Na jarenlang tegenvallende rendementen in opkomende markten waren de rendementen voor deze regio in 2025 relatief hoog, geholpen door een zwakkere dollar, renteverlagingen door de Fed en afnemende handelsspanningen.

Vastrentende waarden

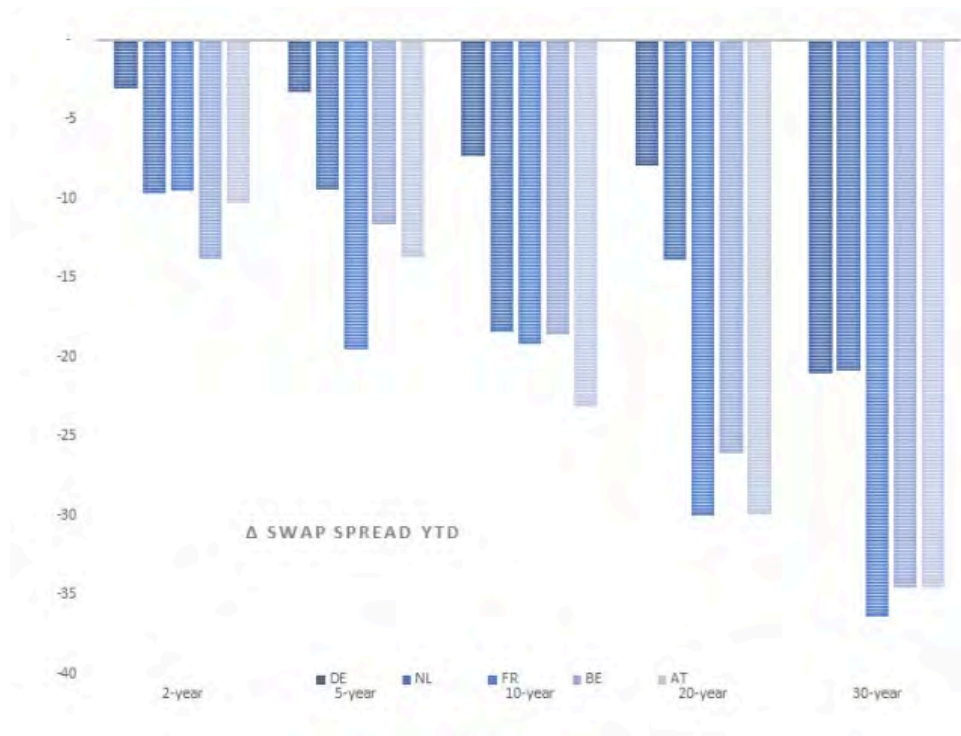
Zorgen over hogere handelstarieven resulteerden in januari aanvankelijk in een stijging van de kapitaalmarktrente in zowel de VS als Europa. Vervolgens liepen de renteontwikkelingen in beide regio's sterk uiteen. De lage economische groei in de VS, de dalende inflatie en het vooruitzicht op, en uiteindelijk ook de feitelijke renteverlagingen, leidden in de VS tot een daling van de kapitaalmarktrente gedurende het jaar. In Europa zorgde het vooruitzicht op een aantrekkende groei, ondanks de renteverlagingen en een dalende inflatie, voor een verdere stijging van de kapitaalmarktrente. Het lange eind van de rentecurve steeg meer dan het korte eind, waardoor de rentecurve versteilde. De politieke onzekerheid in Frankrijk en de neerwaartse bijstelling van de rating door enkele rating agencies, die daarop volgden, zorgden ervoor dat de Franse kapitaalmarktrente relatief sterk steeg, echter deze verslechtering van de spread van Frankrijk bereikte een kantelpunt in oktober. In de laatste maanden van het jaar zijn staatsobligaties aan een herstel begonnen om uiteindelijk het jaar met outperformance versus swaps af te sluiten.

Euro Swap Curve

De afbeelding hieronder toont aan dat de spread-verbetering en de bijbehorende outperformance van staatsobligaties niet beperkt is gebleven tot Frankrijk. Ook Duitse, Nederlandse, Belgische en Oostenrijkse staatsobligaties presteerden beter dan swaps over alle looptijden. In lijn met de goede performance op aandelen namen ook de spreads op bedrijfsobligaties gedurende het jaar af.

De Amerikaanse dollar verzwakte in 2025 ten opzichte van de euro en de yen, mede doordat de Fed de rente relatief sterk verlaagde en omdat de groeiverschillen tussen de VS en Europa afnamen. De olieprijs waren gedurende het jaar volatiel, onder meer vanwege spanningen in het Midden-Oosten, maar eindigden het jaar lager door een toegenomen aanbod en een afgenomen vraag.

5.2 Resultaten beleggingsportefeuille

Rendement 2025 ten opzichte van de benchmark

De portefeuille behaalde over 2025 een rendement van -3,27%. De gestegen rentes hebben ervoor gezorgd dat de matchingportefeuille in waarde is gedaald met 23,28%. De return portefeuille heeft een rendement behaald van 9,38%.

Beleggingscategorie	2025	
	Portefeuille	Benchmark
<i>In percentage</i>		
Matchingportefeuille	-23,3	-23,6
Hoogrentende Obligaties	1,0	0,5
Aandelen	11,5	7,8
Niet-beursgenoteerd vastgoed	-0,1	-0,1
Totaal	-3,3	-4,7

Vermogensopbouw

De verleende mandaten aan de diverse beheerders en geselecteerde beleggingsfondsen omvatten de volgende beleggingscategorieën:

- Vastrentende waarden, waaronder obligaties uitgegeven door overheden en bedrijven en renteswaps (eventueel met behulp van collectieve beleggingsvehikels) en renteswaps;
- Aandelen;
- Onroerend goed;
- Liquiditeiten (inclusief valutatermijncontracten).

	2025	2024	2023*	2022	2021
Marktwaaarde in miljoenen euro's	3.196,4	3.282,6	2.902,1	2.610,6	3.403,9
<i>In percentage</i>					
Vastrentende waarden, inclusief derivaten	46,7%	51,3%	56,3%	52,4%	55,0%
Aandelen	38,5%	34,8%	30,1%	30,1%	33,6%
Onroerend goed	11,9%	11,8%	13,0%	16,1%	11,5%
Liquiditeiten	2,9%	2,1%	0,6%	1,4%	-0,1%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Matchingportefeuille

De matchingportefeuille richt zich op de afdekking van het renterisico en het zekerstellen van het nominale pensioen. De gehanteerde norm voor renteaafdekking op basis van marktrente is 85%.

De renteaafdekking vindt hoofdzakelijk plaats met renteswaps en Euro-staatsobligaties met hoge kredietwaardigheid. Daarnaast belegt het pensioenfonds in bedrijfsobligaties met een solide kredietwaardigheid, in groene obligaties en in Nederlandse woninghypotheken. De keuze voor renteaafdekking zorgt ervoor dat het pensioenfonds gedeeltelijk beschermd is tegen rentedaling maar minder profiteert van een rentestijging.

In 2025 is de rente op de kapitaalmarkten op langere looptijden gestegen. Dit levert op de renteaafdekking een negatief resultaat op, maar op balansniveau een verbetering van de financiële positie (dekkingsgraad) van het pensioenfonds.

De beleggingen in de matchingportefeuille behaalden een negatief rendement door de rentestijging. De gehele matchingportefeuille rendeerde -23,3% (0,3% hoger dan het benchmarkrendement). Hypotheken hebben met een rendement van 0,8% een outperformance van 2,4% behaald ten opzichte van de benchmark (-1,6%). Green bonds en bedrijfsobligaties hebben met een rendement van, respectievelijk, 1,7% en 3,4% beide een outperformance laten zien ten opzichte van de benchmark (0,6% en 0,4%).

Aandelen

De portefeuille beursgenoteerde aandelen bestaat ultimo 2025 voor 85,0% uit aandelen ontwikkelde markten en voor 15,0% uit aandelen opkomende markten. De aandelenportefeuille van ontwikkelde markten rendeerde in 2025 met 9,8% positief. Het rendement van aandelen opkomende markten was met 21,6% sterk positief. De totale aandelenportefeuille behaalde over 2025 een rendement van 11,5%, en behaalde daarmee een 3,7%-punt hoger rendement dan de benchmark.

Hoogrentende Obligaties

De hoogrentende obligaties zijn voor circa 65% belegd in obligaties van opkomende landen, het andere deel is belegd in bedrijfsobligaties in ontwikkelde landen. De categorie hoogrentende obligaties behaalde in totaal een rendement van 1,0%, en presteerde hiermee 0,5 procentpunt beter dan de benchmark. De beleggingen in obligaties uitgegeven door opkomende landen in lokale valuta behaalden een beter resultaat dan de benchmark, door onder andere een goede selectie van de landen waarin werd belegd. De beleggingen in hoogrentende bedrijfsobligaties heeft een rendement van -3,5% behaald. Het bleef echter wel 0,8 procentpunt voor op de benchmark. De beleggingen in obligaties uitgegeven door opkomende landen in US dollars haalde een rendement van -2,0% en bleef hiermee ook 2,7 procentpunt achter op de benchmark. De waardedaling van de laatste twee categorieën komt voornamelijk doordat de US dollar in waarde is gedaald ten opzichte van de Euro.

Vastgoedbeleggingen

Het bestuur heeft een strategisch vastgoedplan uitgewerkt dat uitgaat van een allocatie naar Nederlandse woningen, Europees vastgoed en Amerikaans vastgoed. De portefeuille rendeerde in 2025 -0,1%. Binnen de vastgoed allocatie zien we een tweedeling in resultaten. Het verschil komt doordat een gedeelte van de vastgoedbeleggingen in US dollar zijn. De dollar is afgelopen jaar in waarde gedaald, wat tot een lager rendement heeft geleid. Vanwege het illiquide karakter van de categorie wijkt de feitelijke invulling af van de gehanteerde strategische benchmark, waardoor de jaarlijkse rendementsverschillen aanzienlijk kunnen zijn.

5.3 Z-score 2025 en performancetoets

Bedrijfstakpensioenfonds met een door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid afgegeven verplichtstelling, zijn wettelijk verplicht de beleggingsperformance van het pensioenfonds vast te stellen.

Voor deze toetsing is een gestandaardiseerde norm, de z-score ontwikkeld. De z-score wordt ieder jaar vastgesteld en geeft de afwijking weer van het feitelijke rendement ten opzichte van het door het bedrijfstakpensioenfonds vastgestelde rendement (het rendement dat op grond van de normportefeuille behaald kan worden ofwel het normrendement). Als de performancetoets – die is gebaseerd op vijf opeenvolgende z-scores – onder de nul uitkomt, staat het bedrijven vrij om een alternatief te zoeken voor de uitvoering van de verplicht gestelde bedrijfstakpensioenfondsregeling. De formule voor de z-score is als volgt:

$$Z\text{-score} = \frac{(R_f - k_j) - (R_n - 0,15\%)}{E_j}$$

Om de Z-score te berekenen wordt het feitelijk rendement (Rf) gecorrigeerd voor de beleggingskosten (kj). Het beoogde of normrendement (Rn) wordt (nadat het is gecorrigeerd voor de genormeerde beleggingskosten van 0,16%), in mindering gebracht op het feitelijke rendement. Het verschil wordt gedeeld door de rendements spreiding (Ej). De rendements spreiding is gebaseerd op de beleggingsmix ofwel op de percentages vastrentende waarden (54,8%) en zakelijke waarden (45,2%) in de beleggingsportefeuille.

De uitkomst van de statistische 5-jaars toets wordt verhoogd met 1,28 zodat een score <0 betekent dat het pensioenfonds gezakt is voor de performancetoets en een score >0 betekent dat het pensioenfonds geslaagd is voor de performancetoets. Indien de uitkomst van onderstaande performancetoets lager zou zijn dan nul, dan staat het verplicht aangesloten werkgevers vrij om de regeling elders onder te brengen.

	2025	2024	2023	2022	2021	Performance-toets *
Z-score	0,96	0,47	-0,40	1,41	0,74	1,43

* De performancetoets wordt exclusief de bijtelling van 1,28 weergegeven.

Er is gebleken dat de performanceberekening over 2024 niet correct was doordat, onterecht, de valuta-afdekking niet was meegenomen in de benchmarkcijfers die gebruikt worden voor de berekening van de z-score. De jaarlijkse z-score over 2024 is daardoor gewijzigd van -0,72 naar 0,47. Dit is in bovenstaande tabel aangepast. De performance toets in 2024 zou daarmee op 0,5 komen ipv de gerapporteerde 0,18.

6 Risicobeheer

6.1 Beleidsuitgangspunten en risicohouding

6.1.1 Kwalitatieve risicohouding – financiële risico's

Het bestuur van het pensioenfonds heeft een risicobewuste houding. Het fonds streeft ernaar om de nominale aanspraken waardevast na te komen. Inflatie holt de waarde van de nominale uitkeringen uit en gezien het langetermijnkarakter van pensioenen is het belangrijk dat de koopkracht van het pensioen behouden blijft.

- Beleggingsrisico kan acceptabel zijn in het streven naar koopkrachtbehoud, zelfs indien dit betekent dat de nominale aanspraken op enig moment niet geheel kunnen worden nagekomen.
- Het opgebouwde pensioen vormt na pensionering een belangrijke bron van inkomen voor deelnemers van het fonds.
- Er wordt gestreefd naar een stabiele premie en een stabiele opbouw.
- Bij de afweging tussen de hoogte van het opbouwpercentage en de mate van indexatie prevaleert binnen redelijke grenzen de hoogte van het opbouwpercentage.
- Het fonds streeft naar een zoveel mogelijk waardevast pensioen, dit met een minimale ambitie van 50% van de prijsindex.
- Een afgewogen balans tussen de te nemen risico's en het naar verwachting te realiseren beleggingsrendement is noodzakelijk om op langere termijn invulling te kunnen geven aan de pensioenambitie. Voor het nastreven van de pensioenambitie is het bestuur bereid om beleggingsrisico te nemen en een beleggingsrendement na te streven dat hoger is dan de risicovrije marktrente.
- Bij slechte economische omstandigheden acht het bestuur het uit te leggen dat volledige toekenning van toeslag niet realiseerbaar is. Het bestuur streeft ernaar kortingen op de pensioenaanspraken en -uitkeringen zoveel mogelijk te voorkomen en als uiterste middel in te zetten. Daarbij is het uitgangspunt dat eventuele kortingen worden gespreid over de maximale hersteltermijn die binnen de wettelijke kaders mogelijk is.

De risicobereidheid van het bestuur kan worden beïnvloed door de actuele financiële positie van het pensioenfonds. Periodiek wordt beoordeeld of de ambitie van de sociale partners nog haalbaar is. Het vasthouden aan een onmogelijke ambitie is immers niet zinvol. Bij de keuze voor een bepaald beleid wordt niet alleen een verwachte ontwikkeling beoordeeld maar ook scenario's die gunstiger of minder gunstig zijn dan de verwachte ontwikkeling. De ambitie dient in de meeste scenario's te kunnen worden behaald.

Risicobereidheid deelnemers

De in 2025 gevoerde pensioenregeling is mede gebaseerd op een onderzoek geweest onder deelnemers uit 2019, waarin ook gekeken is naar de risicobereidheid. In 2022 heeft het bestuur ten behoeve van het voorbereiden van de overgang naar de Wet toekomst pensioenen, opnieuw een onderzoek uitgevoerd naar de risicobereidheid onder deelnemers. Deze uitkomsten zijn door het bestuur en sociale partners verwerkt in de vaststelling van de risicohouding en daar uit vloeiend het gevoerde beleid na de overgang naar de SPR per 1 januari 2026.

6.1.2 Kwantitatieve risicohouding – financiële risico's

De kwantitatieve risicohouding voor de in 2025 gevoerde pensioenregeling is geconcretiseerd door de vaststelling van de volgende risicogrenzen:

- Het vereist eigen vermogen voor de risicohouding voor de korte termijn, en
- Het pensioenresultaat in de haalbaarheidstoets voor de risicohouding voor de lange termijn.

Deze toets is voor ieder pensioenfonds verplicht op grond van wet- en regelgeving. In de aanvangshaalbaarheidstoets die in september 2015 is uitgevoerd, is de risicohouding voor de lange termijn bepaald voor verwachtingen ten aanzien van het pensioenresultaat. Bij een overschrijding vindt er een beleidsdiscussie plaats. Risicogrenzen maken het mogelijk om op een vooraf vastgelegde en objectieve manier te beoordelen of het risico hoger of lager is dan vooraf is toegestaan. Echter, bij overschrijding van risicogrenzen zal geen automatische aanpassing van beleid plaatsvinden, maar een kwalitatieve discussie, rekening houdend met de situatie en inzichten van dat moment.

Het pensioenresultaat wordt als volgt bepaald:

$$* \text{ Pensioenresultaat} = \frac{\text{Som verwachte pensioenuitkeringen conform pensioenfondsbeleid}}{\text{Som verwachte pensioenuitkeringen zonder opbouwkorting en volledig prijs geïndexeerd.}}$$

	Langetermijn risicohouding beleid	Resultaten per 1 januari 2023
Mediaan pensioenresultaat	90%	N.v.t.
Slecht-weer-scenario pensioenresultaat	90%	93%
Relatieve afwijking slecht-weerscenario	35%	27%

Het pensioenresultaat wordt per leeftijdscohort vastgesteld en vervolgens op basis van gewogen aantallen vertaald naar een pensioenresultaat op fondsniveau. Bij de vaststelling van dit pensioenresultaat wordt geen rekening gehouden met nieuwe toetreders, maar wel met toekomstige opbouw en ontslag- en pensioneringskansen van de huidige actieve deelnemers.

Het bestuur heeft de volgende risicohouding (lange termijn) vastgesteld met betrekking tot het pensioenresultaat:

Ondergrens 1: Vanuit de situatie waarbij dekkinggraad gelijk is aan vereist eigen vermogen dient de mediaan van het pensioenresultaat ten minste gelijk te zijn aan 90%.

Ondergrens 2: Vanuit de feitelijke dekkinggraad dient de mediaan van het pensioenresultaat tenminste gelijk te zijn aan 90%.

Ondergrens 3: Vanuit de feitelijke dekkinggraad dient de maximale afwijking ten opzichte van de mediaan in het geval van een "slecht-weer-scenario" (lees: 5e percentiel) 35% te bedragen.

Aangezien het pensioenfonds heeft aangegeven voornemens te zijn de bestaande aanspraken volledig in te varen naar de nieuwe regeling onder de Wet toekomst pensioenen (hierna: Wtp) is er in 2025 een vrijstelling geweest van de haalbaarheidstoets.

Het bestuur heeft de volgende risicohouding (korte termijn) vastgesteld met betrekking tot het vereist eigen vermogen: het vereist eigen vermogen afgeleid van de werkelijke assetmix van het fonds mag niet meer dan 2,5% (zowel positief als negatief) afwijken van het vereist eigen vermogen afgeleid van de strategische assetmix.

In 2025 is de definitieve risicohouding voor de nieuwe SPR regeling onder Wtp vastgesteld. Op basis van de diverse doorrekeningen ten behoeve van de onderbouwing van de toekomstige regeling, is er geen reden aan te nemen dat het beleid van het pensioenfonds na overgang buiten de risicobereidheid valt.

6.1.3 Kwalitatieve risicohouding – niet-financiële risico's

Het bestuur hanteert een lage risicotolerantie ten aanzien van niet-financiële risico's, omdat deze naar verwachting niet worden beloond met een risicopremie. Bij de bepaling van de mate van beheersing van dergelijke risico's maakt het bestuur een afweging tussen de kans dat het risico zich voordoet, de mogelijke impact ervan en de kosten die gepaard gaan met de beheersing.

6.2 Risicogovernance

Het pensioenfonds hecht belang aan een onafhankelijke inrichting van het risicomanagement. De inrichting van het onafhankelijk risicomanagement is gebaseerd op het idee van de drie verdedigingslijnen. Dit gaat uit van adequate functiescheiding om te voorkomen dat risicolimieten overschreden worden en is in het volgende schema weergegeven.

Sleutelfunctie Risicobeheer

In lijn met de Pensioenwet (en de IORP II-richtlijn) heeft het pensioenfonds een Sleutelfunctie Risicobeheer ingesteld bestaande uit een Sleutelfunctiehouder (Bestuurslid) en een vervuller. De Sleutelfunctie Risicobeheer, met ondersteuning van de Risicoadviescommissie (RAC), is verantwoordelijk voor overkoepelend risicobeleid. Voor specifieke risico's worden daarnaast specialisten gebruikt, zoals de compliance- en privacy-officer. De taken en verantwoordelijkheden van de sleutelfunctie zijn opgenomen in het risicobeleid van het pensioenfonds.

Risicoadviescommissie

De RAC ondersteunt de Sleutelfunctie Risicobeheer. De samenstelling, taakomschrijving, vergaderfrequentie en ondersteuning van deze commissie zijn opgenomen in het huishoudelijk reglement. De RAC bereidt formeel het risicobeleid voor en geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het bestuur over de onderwerpen gerelateerd aan risicomangement. Minimaal één maal per kwartaal komt deze commissie bijeen. De leden van de RAC rapporteren aan het voltallige bestuur over de benoemde aangelegenheden, uitmondend in een advies waarna het bestuur op basis van die rapportages en adviezen beslissingen kan nemen.

Externe Oversight manager

Ortec Finance fungeert als vervuller van de Sleutelfunctie Risicobeheer en ondersteunt het bestuur op het gebied van risicomangement en houdt toezicht op de uitbestede diensten. Hierbij gaat Ortec Finance na of de dienstverlening wordt uitgevoerd conform het beleid en conform de afspraken die gemaakt zijn in contracten en Service Level Agreements. Ortec Finance ondersteunt daarnaast, via voorbereidende werkzaamheden voor commissies, het bestuur in besluitvorming door het opstellen van onafhankelijke oplegnotities bij voorstellen en adviezen die door de Coördinator Vermogensbeheer (GSAM) en pensioenuitvoerder (TKP) aan het bestuur ter besluitvorming worden voorgelegd.

Ten slotte stelt Ortec Finance maandelijks en op kwartaalbasis een Integraal Risicodashboard op, op basis waarvan het bestuur zowel de financiële als niet- financiële risico's monitort. Het bestuur is en blijft eindverantwoordelijk voor de beslissingen die het neemt.

'Soft controls' en risicobewustzijn

Ortec Finance levert ieder kwartaal een Integraal Risicodashboard op, dit bevordert het risicobewustzijn bij de bestuursleden. Daarnaast is er bij nieuwe besluitvorming op bijvoorbeeld het nieuwe pensioenstelsel en beleggingsonderwerpen, altijd ruim aandacht voor de risico-aspecten onder andere op basis van de notities vanuit Ortec Finance. De Sleutelfunctie Risicobeheer geeft bij alle materiële bestuursbesluiten een advies vanuit risicooogpunt.

Onafhankelijk risicomanagement binnen uitvoeringsorganisaties

Het pensioenfonds heeft een belangrijk deel van haar werkzaamheden uitbesteed aan externe partijen. De belangrijkste uitbestedingspartijen zijn de pensioenuitvoerder (TKP), coördinator vermogensbeheer (GSAM), custodian (BNYM) en het onafhankelijke bestuursbureau (PBSV). In het Uitbestedingsbeleid heeft het pensioenfonds de voorwaarden vastgelegd waaraan uitbestedingspartijen moeten voldoen, inclusief eisen ten aanzien van risicomanagement. Het is gebruikelijk binnen financiële ondernemingen en andere uitvoeringsorganisaties om in de eigen organisatie tevens een functiescheiding conform het model van drie verdedigingslijnes aan te houden. In lijn met het uitbestedingsbeleid van het pensioenfonds is dit ook het geval binnen de organisatie van de coördinator vermogensbeheer, de custodian en de pensioenuitvoerder. Daarnaast leveren de uitvoeringsorganisaties informatie aan ten behoeve van het risicomanagement, onder andere via periodieke rapportages.

6.3 Risico-identificatie en beheersmaatregelen

6.3.1 Risicobereidheid

De mate waarin het fonds bereid is beleggingsrisico's te nemen, is gebaseerd op de risicohouding zoals beschreven in de vorige paragraaf. Tevens heeft het bestuur de volgende uitgangspunten bepaald ten aanzien van de risicohouding inzake niet- financiële risico's:

- Het bestuur streeft naar een goede reputatie en betrouwbaarheid om het draagvlak voor de uitvoering van de eigen regeling te behouden en verder te versterken. Het bestuur besteedt daarom alleen werkzaamheden uit aan integere en professionele partijen.
- Het bestuur heeft een strikte gedragscode waar verbonden personen aan gebonden zijn. Alle verbonden personen voldoen aan eisen met betrekking tot integriteit, deskundigheid en professionaliteit. Het bestuur accepteert geen risico's met betrekking tot het niet naleven hiervan.
- Het bestuur hecht waarde aan bewustwording omtrent integriteitsrisico's en voert daarom periodiek een uitgebreide systematische integriteitsrisicoanalyse uit (de zogenaamde 'SIRA').
- Het beheersen van niet- financiële risico's gaat gepaard met kosten. De mate van beheersing wordt daarom altijd gezien in relatie tot de kosten, waarbij het bestuur geen bovenmatige risico's accepteert. Het bestuur bewaakt en monitort de risico's door middel van verschillende rapportages, waaronder het Integraal Risicodashboard.

Vanuit bovenstaande risicohouding heeft het fonds voor ieder geïdentificeerd risico een risicobereidheid vastgesteld, die aangeeft welk restrisico het fonds voor ieder risico acceptabel acht. Voor beleggingsrisico's waar een verwacht rendement tegenover staat, is het fonds bereid risico te nemen. Dit betreft bijvoorbeeld rente-, krediet- en aandelen- (markt)risico. De bereidheid om deze risico's te nemen is afhankelijk van het verwachte te behalen rendement, en de mate waarin risico gereduceerd kan worden via spreiding over beleggingscategorieën. In de ALM studie en jaarlijkse vaststelling van de normportefeuille wordt de gewenste mate van risico bepaald. Voor risico's die naar verwachting niet direct beloond worden, zoals operationeel risico, liquiditeitsrisico en integriteitsrisico hanteert het fonds een lage risicobereidheid. Dit betekent dat het fonds bereid is enige kosten te maken om deze risico's te beperken tot het gewenste lage niveau.

6.3.2 Risicobeheersingsproces

De risico's voor het pensioenfonds, het beleid, de beheersing en de monitoring hiervan zijn beschreven in het Risicobeleid. De belangrijkste risico's worden ook in de ABTN toegelicht. In de ABTN heeft het pensioenfonds ook een crisisplan opgenomen. Het crisisplan voorziet zowel in een financiële crisis (conform wettelijke vereisten) als een meer generieke crisissituatie, zoals een pandemie. In het beleid maakt het fonds onderscheid tussen strategische, financiële en niet- financiële risico's. Voor ieder risico worden periodiek risicobeoordelingen gemaakt, waarin gekeken wordt naar relevante risicoscenario's, de kans en impact van het optreden van een dergelijk

scenario eventuele beheersmaatregelen en het resterende risico na de beheersmaatregelen. Indien het resterende risico groter is dan de risicobereidheid, wordt gekeken of en welke aanvullende beheersmaatregelen mogelijk zijn. Eventuele toepassing van extra beheersmaatregelen is een afweging tussen de mate van risicoreductie en kosten.

6.3.3 Risicoscores

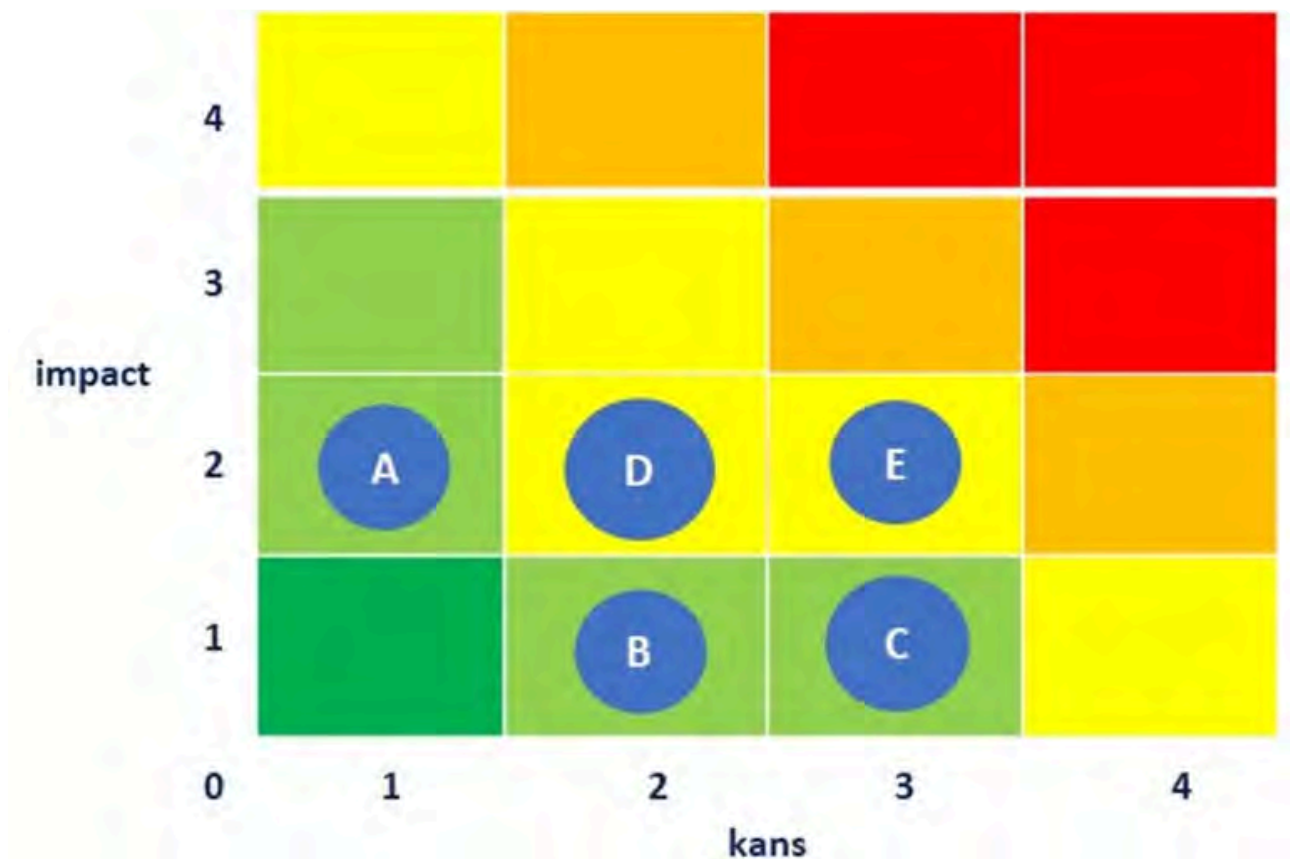
Methodiek

Om tot een consistente beoordeling van risico's te komen, heeft het pensioenfonds over 2025 de volgende schalen voor de scoring op kans en impact gehanteerd. Deze getallen vormen een indicatie van de kans en impact en bieden de mogelijkheid ook de totale impact (kans x impact) te kwantificeren.

Kans	Beschrijving	Definitie	Indicatie kans optreden risico in 1 jaar
1	Laag	Onwaarschijnlijk dat het risico zich voordoet in de komende 5 jaar	<20%
2	Beperkt	Het risico doet zich mogelijk voor in de komende 2 tot 5 jaar	20%-50%
3	Aanzienlijk	Het risico komt mogelijk elk jaar voor, of zeer waarschijnlijk op lange termijn	50%-80%
4	Hoog	Het risico treedt redelijkerwijs binnen een half jaar op, of met zekerheid op de lange termijn	80%-100%

Impact	Beschrijving	Definitie	Indicatie Impact niet-financieel risico (% begroting)
1	Laag	Nauwelijks impact op financiële situatie en/of reputatie	<2%
2	Beperkt	Enige financiële schade en/of licht beschadigde reputatie	2%-5%
3	Aanzienlijk	Significante financiële schade en/of beschadigde reputatie	5%-10%
4	Hoog	Ernstige impact op financiële situatie en/of reputatie: missie, visie en strategie kunnen niet worden gerealiseerd	>10%

Het bestuur beoordeelt ten minste jaarlijkse de scores van de diverse geïdentificeerde risico's. Onderstaande figuur geeft hiervan een overzicht per einde 2025. Tussen haakjes [] staat voor ieder risico de risicobereidheid.

Categorie	Netto Risico	Financiële risico's	Niet-financiële risico's
A	1x2=2		Communicatierisico[3], Integriteitsrisico[3], juridisch en fiscaal risico [3], uitbestedingsrisico [3]
B	2x1=2	Actief beheer risico [3], Tegenpartijrisico[3], Concentratierisico[3], Liquiditeitsrisico[3], Verzekeringstechnisch risico [3]	ESG Risico[3]
C	3x1=3		IT-risico (ex cyber, [3]), Operationeel risico[3];
D	2x2=4		IT-risico (cyber [4]), Strategisch risico - niet financieel [6]
E	3x2=6	Financiële risico's ALM [6]	

De belangrijkste risico's zijn in bovenstaande tabel vetgedrukt en hieronder nader toegelicht.

- **Strategisch risico- niet financieel:** Het strategisch risico betreft het risico dat het pensioenfonds om welke reden dan ook, niet in staat is haar strategische doelstellingen zoals verwoord in de missie, visie en strategie te realiseren. De missie, visie en strategie van Bpf Zoetwaren zijn in 2025 herijkt. De overgang naar de SPR-regeling onder Wtp is per 1 januari 2026 gerealiseerd. De volgende strategische mijlpaal is de realisatie van het samengaan met Bpf Bakkers. In 2025 is gestart met de voorbereidingen, waarbij de ambitie is om dit eind 2026 te realiseren.
- **Financiële risico's ALM:** Dit betreft alle risico die onderliggend aan het beleggingsrendement zijn: rente-, markt-, krediet-, inflatie- en valutarisico. Deze risico's werden tot eind 2025 afzonderlijk beoordeeld. Met de overgang naar de SPR regeling kent het fonds geen uniform beleggingsbeleid meer voor alle deelnemers. In de SPR wordt een lifecycle gevolgd, waarbij jongeren meer risico nemen dan ouderen. In alle gevallen geldt nu dat het fonds beheersmaatregelen heeft genomen, om te zorgen dat het risicoprofiel van de beleggingen, in lijn blijft met de door het fonds bepaalde risicohouding per leeftijdsgroep en pensioendoelstellingen. Om de pensioendoelstelling te kunnen moeten er beleggingsrisico genomen worden, waarbij er aandacht is voor de risico's van slechtweers scenario's. Per saldo neemt het fonds bewust enig risico, wat resulteert in een score van 6 (E).
- **Uitbesteding (operationeel) en IT risico:** Door de overgang naar de SPR-regeling, dienen systemen en processen aangepast te worden. In 2025 zijn hier grote vorderingen gemaakt, die hebben geleid tot een go-besluit van het fonds op de transitie per 1 januari 2026. Systemen en bijbehorende processen zijn echter nog niet volledig gereed, wat extra risico met zich meebrengt in de uitvoering. Gelet op de aanvullende beheersing van TKP en het tijdelijke karakter, heeft het bestuur besloten een overtreding van de risicobereidheid op dit risico te accepteren.

6.3.4 Risicomonitoring

Risico's zijn veranderlijk over tijd, zowel qua identificatie als kans en impact van optreden. Het pensioenfonds hanteert daarom een monitoringscyclus voor alle risico's, waarbij deze ten minste op kwartaalbasis worden beoordeeld door de Sleutelfunctie Risicobeheer. Daarnaast wordt er, afhankelijk van de mate van verandering in het risico, met een frequentie van tenminste 1 tot 3 jaar een uitgebreide analyse van het risico gemaakt door aangewezen eigenaren van risico's. Indien uit de rapportages of de analyse blijkt dat risico's buiten de gehanteerde tolerantie voor de desbetreffende risico's komen, wordt door het bestuur besloten over eventuele aanvullende beheersmaatregelen.

De risicobeheersmaatregelen die uit de diverse risicoanalyses naar voren komen, worden jaarlijks getoetst op uitvoering en effectiviteit. De bevindingen uit de toetsing per einde 2024 zijn in 2025 opgepakt en grotendeels afgerond. Uit de beoordeling per einde 2025 komen enkele opmerkingen naar voren, maar deze zijn geen van allen zwaarwegend.

Het pensioenfonds stelt waar nodig, maar tenminste eens in de drie jaar een Eigen Risicobeoordeling (ERB) op. Eind 2023 is de meest recente ERB door het bestuur vastgesteld. Hierin is met name aandacht geweest voor de beheersing van de risico's in de transitie naar het nieuwe stelsel, die inmiddels is gerealiseerd. In 2025 is geconstateerd dat het beoogde samengaan met Bpf Bakkers een ERB vereist. De SF RM is eraan gecommitteerd om binnen de wettelijke kaders, zorg te dragen voor een efficiënte invulling van ERB vereisten. Al naar gelang de voortgang van het samengaan, zal er in 2026 gewerkt worden aan een partiële, danwel volwaardige ERB.

6.4 Risicobeheer in 2025

6.4.1 Terugblik 2025

Wtp als belangrijkste speerpunt

Voor Bpf Zoetwaren heeft 2025 in het teken gestaan van de realisatie van een beheerste transitie naar de SPR-regeling onder Wtp per 1 januari 2026. Voor de risicobeheerfunctie resulteerde dit in een continue monitoring van de voortgang van het project, het onderhouden van de risicoanalyses voor de Wtp het beoordelen van beleidsvoorstellen vanuit risico-oogpunt.

- *De risico's in het project Wtp verschuiven op continue basis*
Het Risk Self Assessment voor het project Wtp is door BPF Zoetwaren meermaals geüpdatet met hulp van de SF RM en ook de RAC heeft de voortgang en risico's in het project consequent behandeld in haar vergaderingen.
- *Risicobeoordelingen op beleidsaanpassingen*
Uit de beoordeling van het invaardossier door DNB, als ook marktontwikkelingen, kwamen diverse aandachtspunten naar voren die hebben geleid tot (beperkte) beleidsaanpassingen gedurende 2025. De SFH Risicobeheer heeft deze aanpassingen beoordeeld, zodat het bestuur deze inbreng kon meenemen in de besluitvorming.
- *Risicoafweging in definitieve 'go' besluit*
Bij het definitieve go besluit van Bpf Bakkers op de transitie in december 2025, werd niet aan alle go criteria voldaan. Vanuit de risicobeheerfunctie is een analyse gemaakt van de resterende risico's en aanvullende beheersing op deze risico's. Dit betrof met name de operationele en IT risico's bij de PUO. Mede op grond van deze analyses heeft het bestuur besloten tot een go, waarbij begin 2026 tijdelijk een overtreding van de risicobereidheid op eerder genoemde risico's wordt geaccepteerd.
- *Vorbereiding op nieuwe situatie*
Met de overgang naar de Wtp veranderen ook het risicoprofiel van het fonds, met name ten aanzien van de financiële risico's. Om de risicobeheersing te laten aansluiten bij de nieuwe situatie, is een groot deel van de RSA's voor de verschillende risico's in 2025 herzien. Voor enkele RSA's volgt deze update nog begin 2026, evenals het risicobeleid.

Maar bestaande situatie niet vergeten

Grote verandertrajecten zoals de overgang naar de Wtp, leggen een groot beslag op de capaciteit bij bestuur, adviseurs en uitvoeringspartijen, zoals de PUO (TKP). Hiermee is er een risico dat de bestaande bedrijfsvoering onvoldoende aandacht krijgt. Door vast te houden aan de bestaande evaluatiecyclus van beleidsdocumenten, is een adequate risicobeheersing van de going concern situatie geborgd, zie ook paragraaf 6.3.3.

6.4.2 Behaalde resultaten

In 2025 zijn onder andere de volgende zaken opgeleverd, die bijdragen aan het risicobeheer binnen Bpf Zoetwaren:

- **Beleidsmatig:** vereenvoudiging van het risicobeheersingsraamwerk, door te focussen op key-risico's en bijbehorende controls.
- **Uitvoerend:** Herziene standaard voor risicoanalyses, als ook updates van risicoanalyses, teneinde deze passend te maken in de situatie na transitie naar de Wtp.
- **Monitoring:** Actuele risicobeoordelingen opnemen in risicorapportages, teneinde beter te kunnen bepalen waar eventuele aanvullende acties benodigd zijn.
- **Uitbestedingsrisico:** Regulier overleg met uitbestedingspartijen over onder andere de risicobeheersing na overgang op de SPR onder Wtp.

6.4.3 Vooruitblik 2026

Het afronden van de transitie naar de SPR en het realiseren van het samengaan met Bpf Bakkers blijven de belangrijkste strategische doelstellingen voor Bpf Zoetwaren voor het komende jaar. Langere termijn doelstellingen zijn opgenomen in de missie, visie en strategie van het fonds, zoals vastgesteld in maart 2025. Deze doelstellingen vormen de basis voor de onderwerpen waar de SF RM in 2026 extra aandacht voor heeft.

Wtp – Going concern risicobeheersing

Met de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel per 1/1/2026 betekent dat het risicobeheersingsraamwerk van Bpf Zoetwaren hierop moet worden aangepast, bijvoorbeeld ten aanzien van de sturingsparameters. In 2025 is hiervoor veel voorbereid, begin 2026 wordt dit afgerond. Op basis van de eerste ervaringen, zal de SF RM ook op continue basis bekijken of er verdere aanpassingen noodzakelijk zijn. Daarnaast zal de SF RM toezien op de mate van reduceren van bestaande IT en operationele risico's bij de PUO, teneinde de reguliere bedrijfsvoering weer binnen de risicobereidheid te brengen.

Samengaan met Bpf Bakkers

Doelstelling van het fonds is, om zo snel als beheerst mogelijk is na 1/1/2026, tot een formeel samengaan met Bpf Bakkers te komen. 1 januari 2027 lijkt hierbij de eerst mogelijke datum. Vanuit de SF RM wordt hieraan bijgedragen door periodieke updates van de integrale risicoanalyse, als ook monitoring van de voortgang en risico-opinies bij verdere besluitvorming door het bestuur

6.4.4 Conclusie

Per einde 2025 acht de Sleutelfunctie Risicomanagement dat de risico's binnen Bpf Zoetwaren afdoende zijn beheerst. De openstaande punten uit de transitie naar de Wtp zorgen voor een overtreding van de risicobereidheid, maar met de aanvullende beheersing door de PUO en gefaseerde uitrol van structurele oplossingen in de dagelijkse operaties. Binnen het fonds dient de risicobeheersing onder Wtp formeel vastgesteld te worden, en daarna ook uitgevoerd.

Beleidsmatig zal de Sleutelfunctie Risicomanagement in 2026 de bestaande lijn voortzetten. Dat wil zeggen dat zij onafhankelijk, maar actief richting geeft aan het risicobeheer binnen Bpf Zoetwaren, zowel op financiële als niet-financiële risico's. In 2026 zal hierbij de nadruk liggen op het samengaan met Bpf Bakkers.

7 Verwachte ontwikkelingen en doelstellingen voor 2025

7.1 Verwachte ontwikkelingen wet- en regelgeving

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste externe ontwikkelingen voor de komende jaren besproken die van invloed kunnen zijn op het beleid van het pensioenfonds.

Wet toekomst pensioenen

Na een lange periode van voorbereiding en een kleinschalig begin in 2025, waarin een handvol pensioenfonds is ingevaren, is de implementatie van de Wet toekomst pensioenen begin 2026 eindelijk serieus van start gegaan. Per 1 januari 2026 zijn 24 fondsen ingevaren in het nieuwe stelsel. Met de 6 die dat al in 2025 hebben gedaan, ligt het totaal nu op 30 fondsen. Deze 30 beheren tezamen ruim een derde van het totaal belegd vermogen in de pensioensector, voor bijna tien miljoen actieve deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. Hiermee is het aantal deelnemers van wie het gehele pensioen of een deel daarvan is ingevaren, iets meer dan de helft van het totaal.

De fondsen die later overgaan naar een Wtp-regeling zijn in 2026 druk bezig met de voorbereidingen voor de transitie op 1 januari 2027 of 2028, vooralsnog de laatst mogelijke datum voor het overgaan naar de nieuwe pensioenregeling. Maar ook in de loop van 2026 zijn er invaarmomenten gepland voor fondsen die 'tussentijds' invaren. De druk op de uitvoeringsorganisaties, die hoe dan ook enorm is, wordt hiermee enigszins gespreid. De fondsen die nog moeten invaren hebben op bepaalde onderdelen eigen wensen die invloed hebben op de deelnemerprocessen, producten en diensten. Dit legt een groot beslag op de uitvoeringsorganisatie, waardoor sommige wensen pas op een later moment gerealiseerd kunnen worden.

De eerste SPR-pensioenen aangepast

De paar fondsen die in 2025 zijn ingevaren, hebben eind 2025 hun eerste herijkingsbrieven verzonden. Daarna kwam er kritiek op de verhogingen: die waren bij de meeste fondsen te laag om de inflatie bij te houden. Niet vreemd, omdat beleggingsresultaten worden gespreid over 10 jaar. In het eerste jaar bestaat de verhoging nog niet uit een stapeling van rendementen over een reeks van jaren. Dat beeld zou dus de komende jaren langzaam maar zeker veranderen en dan pas is te zien of een van de ambities van de pensioenregeling, het zo veel mogelijk bijhouden van de inflatie, kan worden waargemaakt.

Deelnemerscommunicatie

In de aanloop naar het invaarmoment op 1 januari 2026 van een aantal fondsen is voor het eerst op grotere schaal ervaring opgedaan met geheel nieuwe deelnemerscommunicatie. Het schrijven van een format voor het transitieoverzicht en het vullen daarvan met een lange reeks bedragen bleek een tijdrovend karwei. Dat wordt in 2026 herhaald voor de fondsen die in 2027 overgaan. Daarnaast wordt in 2026 de tweede fase van de transitiecommunicatie doorlopen, met de brieven waarin de definitieve bedragen staan.

In de loop van 2026 worden de eerste GUPO's nieuwe stijl verstuurd en eind 2026 zullen dan voor het eerst in grote aantallen de zogenoemde herijkingsbrieven bij pensioengerechtigden op de mat vallen. Veel van de gangbare processen die leidend zijn voor de communicatie met deelnemers en andere belanghebbenden zijn of worden herzien. Alle procesbrieven zijn herschreven en worden dit jaar getest in de praktijk. Verwacht mag worden dat dit de nodige feedback zal opleveren, waarop fondsen en uitvoerders zullen moeten inspelen.

Aanvullende wet- en regelgeving

Het wetsvoorstel voor de Wet toezeggingen Wtp en andere pensioenonderwerpen wordt naar verwachting in 2026 aan de Tweede Kamer aangeboden. De wet zou op 1 januari 2027 in werking moeten treden; sommige onderdelen met terugwerkende kracht tot 1 juli 2023. In het wetsvoorstel wordt onder meer het uniform kindbegrip opgenomen. Ook komen er bepalingen voor het overgangsregime voor wezenpensioenen. De vrijwillige voortzetting van het nabestaandenpensioen wordt gesplitst: voortzetting van alleen het partnerpensioen of alleen het wezenpensioen wordt ook wettelijk toegestaan.

In 2025 is het wetsvoorstel voor de verlenging van de transitie termijn aangenomen. Hierdoor kan de minister van SZW, mocht dit nodig en wenselijk zijn, de uiterste transitiedatum van 1 januari 2028 verder naar de toekomst schuiven, zonder dat daar een regulier wetgevingstraject voor nodig is. De minister vindt dit voornamelijk niet nodig. Maar naast de regelingen van pensioenfonds moet er ook nog een groot aantal pensioenregelingen die bij verzekeraars zijn ondergebracht, worden omgezet in een Wtp-regeling. Binnen de sector is men zich ervan bewust dat hiervoor nog veel werk verzet moet worden. De nu vastgestelde transitie termijn kan dan alsnog gaan knellen.

Nog te regelen zaken

Voor de Wtp-pensioenregeling zijn nog nadere regelingen nodig om deze goed te kunnen uitvoeren. Enkele daarvan zijn de volgende. De afkoopgrens voor kleine pensioen is in de Pensioenwet nog geformuleerd als een uitkering per jaar. Omdat in een SPR alles draait om de omvang van het pensioenvermogen van de deelnemer, ligt het voor de hand de afkoopgrens te formuleren als een bedrag aan pensioenvermogen: is dat pensioenvermogen op de toetsdatum lager, dan is afkoop mogelijk. Voor DC-regelingen is hiervoor door fondsen en verzekeraars eerder al een leeftijdsafhankelijke tabel ontwikkeld. Zo'n tabel zou in de Pensioenwet opgenomen kunnen worden. Na einde deelname bestaat er een wettelijk recht op voortzetting van het nabestaandenpensioen in de WW- of ZW-periode. Pensioenuitvoerders hebben voor een goede uitvoering gegevens van UWV nodig. De Pensioenfederatie werkt samen met UWV om deze aanlevering van relevante gegevens nog nader uit te werken.

Wetsvoorstellen op de lange baan

Eerder had de minister van SZW de behandeling van het wetsvoorstel voor de Wet pensioenverdeling bij scheiding al naar de toekomst verschoven. De wet zal pas na het einde van de transitie termijn in werking treden.

Ditzelfde kan gaan gelden voor de invoering van de keuzeoptie Bedrag Ineens. De invoering van deze faciliteit bij pensioeningang is al vele malen uitgesteld. Er is gelobbyd om de invoering verder uit te stellen tot na het einde van de transitie termijn. Uitvoeringsorganisaties hebben het te druk met de overgang naar de Wtp.

Aanpak schijnzelfstandigheid

In 2025 is het wetsvoorstel 'Verduidelijking beoordeling arbeidsrelaties en rechtsvermoeden' (VBAR) aan de Tweede Kamer aangeboden. Dit wetsvoorstel beoogt onder meer duidelijkheid te bieden over wanneer een arbeidsrelatie wel of geen arbeidsovereenkomst is. Daarmee moeten situaties van schijnzelfstandigheid beter kunnen worden opgespoord en bestreden. Daarnaast ligt er een initiatiefwetsvoorstel voor de Zelfstandigenwet bij de Kamer. De insteek hiervan is het bieden van zekerheid over de arbeidsrelatie tussen een opdrachtgever en een zelfstandige. De beide wetsvoorstellen hebben raakvlakken en het is daardoor de vraag of beide ongewijzigd in wetgeving kunnen worden omgezet.

In 2025 heeft de Belastingdienst een groot aantal controles uitgevoerd om situaties van schijnzelfstandigheid op te sporen. De controles hadden voornamelijk een disciplinerend karakter en beoogden betrokkenen aan te sporen een juridische arbeidsrelatie aan te gaan die past bij het werkelijke karakter van die relatie in de praktijk. In 2026 blijft de Belastingdienst de 'zachte landing' hanteren: de eerste actie is in beginsel een bedrijfsonderzoek en er worden geen verzuimboetes opgelegd. Wel vergrijpboetes, in geval van opzet of grove schuld.

Voor pensioenfonds blijft het van belang om deze ontwikkelingen te volgen: als een schijnzelfstandige achteraf gezien toch een 'gewone werknemer' geweest blijkt te zijn, kan deze bij een pensioenfonds pensioenaanspraken claimen. Als de werkgever niet (meer) gedwongen kan worden hiervoor premie te betalen, zal een bedrijfstakpensioenfonds gehouden zijn pensioenaanspraken toe te kennen, met uitzondering van gevallen van boze opzet door werkgevend en werkende. Tot nu toe blijft het aantal van zulke claims zeer beperkt, maar dat geeft geen garantie voor de toekomst.

7.2 Onze beleidsdoelstellingen voor 2026

Het bestuur heeft voor het jaar 2026 onderstaande specifieke aandachtsgebieden en doelstellingen geformuleerd.

Bestuur

In 2025 stond de bestuurlijke agenda in belangrijke mate in het teken van de voorgenomen invoering van het nieuwe pensioenstelsel, in combinatie met het beoogde samengaan met Bpf Bakkers. Het bestuur heeft ingezet op

een zo spoedig mogelijke invoering van het nieuwe pensioenstelsel, gevolgd door het samengaan met Bpf Bakkers. Deze samenhangende trajecten hebben de agenda's en werkzaamheden van het bestuur gedurende het verslagjaar in sterke mate bepaald.

In 2026 zet het bestuur, samen met het bestuur van Bpf Bakkers, de regie voort over de verdere uitvoering van het plan van aanpak voor het samengaan, waarbij aandacht is voor alle relevante organisatorische, bestuurlijke en uitvoeringsaspecten. Het voornemen is om per 1 januari 2027 samen te gaan met Bpf Bakkers. Het project dat hierop is gericht, is in 2025 gestart.

Daarnaast blijven cybersecurity en het beleid rondom AI belangrijke aandachtspunten voor het bestuur.

Pensioenuitvoering

Het bestuur richt zich in 2026 op een robuuste pensioenuitvoering tijdens en na de transitie naar het nieuwe stelsel op 1 januari 2026. Belangrijk is het toezicht op de afspraken in de SLA 2026 met TKP, de kwaliteit van de ISAE-rapportages en de borging van datakwaliteit in de keten. Daarnaast monitort het bestuur de openstaande punten rondom de Wtp-implementatie en de juiste automatisering van processen.

Verder ontwikkelt het bestuur AI-beleid. In het kader van de fusie wordt gewerkt aan uniformering van beleidsstukken. Ook wordt verder invulling gegeven aan duurzaamheid in de keten, onder meer door strategische uitbestedingspartners te beoordelen op ESG-aspecten.

Communicatie

Waar 2025 gericht was op het implementeren van ondersteunende diensten voor keuzebegeleiding, ligt in 2026 de nadruk op het meetbaar maken van de impact ervan. Rapportages en onderzoeken gebruiken we steeds meer als kompas voor sturing, niet alleen als thermometer achteraf. Dat betekent dat we in de realisatie van het jaarplan actiever bijsturen op basis van wat we leren. Daarnaast ontwikkelen we een Communicatieplan Samengaan, waarbij we zorgvuldig de samenhang bewaken met de afrondende fase van het Wtp Communicatieplan. Zo blijft de communicatie richting deelnemers, werkgevers en andere stakeholders herkenbaar, consistent en logisch opgebouwd.

Vermogensbeheer

In 2026 richt het pensioenfonds zich op het versterken van het vermogensbeheer binnen het nieuwe pensioenstelsel en het ondersteunen van de transitie naar een gezamenlijke portefeuille. Het bestuur monitort de bijdrage van actief beheer, waarbij jaarlijks wordt beoordeeld of sprake is van outperformance na kosten. Daarnaast begeleidt het bestuur de uitvoering van de transitie naar het Wtp, waaronder de samenwerking tussen GSAM, BNY en TKP en de opvolging van het vermogensbeheer-implementatieplan.

Verder werkt het bestuur aan de voorbereiding op het samengaan van de fondsen, waarbij het transitieplan richtinggevende keuzes bevat voor de samengestelde portefeuille. Binnen duurzaam beleggen ligt de nadruk op de nadere uitwerking en herijking van beleid, waaronder de opvolging van de themadag van 4 december 2025, de implementatie van de gids klimaat- en milieurisico's en de succesvolle uitwerking van de nieuwe allocatie naar Infra Equity.

Risicobeheersing

In 2026 wordt verder ingezet op de verdere versterking van het risicobeheer, in lijn met de overgang naar de nieuwe SPR-regeling onder de Wet toekomst pensioenen. Het bestuur werkt aan de afronding en doorontwikkeling van het risicobeheerkader en de risicorapportages, waarbij expliciet wordt ingezet op risico-awareness binnen de eerste lijn.

Daarnaast ondersteunt de Risicoadviescommissie (RAC) het bestuur in de voorbereiding op het samengaan van de fondsen. De commissie stelt risico-opinies op, monitort de voortgang via de RSA Samengaan en bereidt een (partiële) ERB voor. Ook wordt in 2026 invulling gegeven aan reguliere risicobeheertaken zoals de periodieke heatmap, compliance-rapportages, risicorapportages van uitbestedingspartners en de jaarlijkse beoordeling van interne beheersmaatregelen.

Financieel beheer

De werkzaamheden van de Financiële Adviescommissie (bewaking fondsfinanciën in ruimste zin, opstellen jaarverslag) zijn overwegend praktisch en uitvoerend van aard. Voor 2026 blijft een speerpunt het op de voet

volgen van de ontwikkelingen in het nieuwe pensioencontract voor wat betreft een mogelijk weer van toepassing zijnde btw-vrijstelling. Daarnaast is extra aandacht voor de beheersing van de begrote advieskosten van derden.

8 Organisatie

8.1 Inleiding

In dit hoofdstuk doet het bestuur verslag van de wijze waarop het pensioenfonds organisatorisch is bestuurd in 2025.

8.2 Werkwijze en vergaderstructuur

In 2025 heeft het bestuur 25 reguliere en extrabestuursvergaderingen gehouden, waaronder twee fusievergaderingen in gezamenlijkheid met Bpf Bakkers. Ook heeft het pensioenfonds vijf themadagen, deels gezamenlijk met Bpf Bakkers, georganiseerd voor de besturen en leden van de Verantwoordingsorganen en de Raden van Toezicht. Daarnaast vergaderde het bestuur een aantal keer samen met de Raad van Toezicht en met het Verantwoordingsorgaan. Tijdens meerdere vergaderingen van het Verantwoordingsorgaan was een delegatie van het bestuur aanwezig.

Specifiek in het kader van de voorbereiding van de Wtp-implementatie werden maandelijks vergaderingen van de Voorbereidingsgroep en de Stuurgroep met sociale partners georganiseerd.

8.3 Organisatie

Het pensioenfonds heeft verschillende organen, namelijk het bestuur, het Verantwoordingsorgaan en de Raad van Toezicht. De bestuursleden nemen tevens zitting in één of meerdere commissies. Daarnaast is een aantal externe partijen intensief bij het pensioenfonds betrokken. In de actuariële en bedrijfstechnische nota (abtn) staan de taken en verantwoordelijkheden van alle betrokken partijen vermeld.

Paritaire invulling bestuur

Het bestuur van het pensioenfonds bestaat uit tien leden, waarvan vijf van werkgeverszijde, drie van werknemerszijde en twee namens de pensioengerechtigden.

- De bestuursleden van werkgeverszijde worden voorgedragen door de werkgeversvereniging in de sector. Dat is de Vereniging voor de Bakkerij- en Zoetwarenindustrie (VBZ) gevestigd in Den Haag.
- De bestuursleden van werknemerszijde worden voorgedragen door de volgende werknemersverenigingen:
 - Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV, twee zetels);
 - Christelijk Nationaal Vakverbond Vakmensen (CNV Vakmensen, één zetel).
- De bestuursleden namens de pensioengerechtigden worden via verkiezingen voorgedragen.

Adviescommissies en werkgroepen

Het bestuur laat zich op bepaalde aandachtsgebieden adviseren door commissies, bestaande uit een afvaardiging uit het bestuur, aangevuld met externe specialisten. Het pensioenfonds kent in dit kader een dagelijks bestuur, een beleggingsadviescommissie, een financiële adviescommissie, een pensioen- en uitbestedingsadviescommissie, een communicatieadviescommissie en een risicoadviescommissie. Daarnaast is er een Voorbereidingsgroep Wtp samen met Bpf Bakkers actief, die als taak heeft de implementatie van het nieuwe pensioencontract en het samengaan met Bpf Bakkers te coördineren. In het kader van dit samengaan vergaderen de commissies van beide fondsen regelmatig in gezamenlijke commissievergaderingen. Het doel van deze gezamenlijke commissies is het op elkaar afstemmen en waar mogelijk harmoniseren van het beleid van beide fondsen, zodat de voorgenomen fusie zorgvuldig en geruisloos kan plaatsvinden.

Verdere voorbereidende taken zijn toebedeeld aan de werkgroep Datakwaliteit en een werkgroep die zich bezighoudt met de nieuwe taakverdeling tussen de uitvoeringsorganisaties op pensioen-, vermogensbeheer- en custodygebied onder het nieuwe stelsel.

8.3.1 Bestuur

Samenstelling bestuur

In 2025 zijn twee bestuursleden benoemd; de heer Folkerts (30 januari 2025) als bestuurslid namens de werkgevers en mevrouw Schoonderbeek (31 januari 2025) als bestuurslid namens de werknemers.

Samenstelling bestuursorganen per 31 december 2025

Leden werkgevers	Geboortejaar	Zitting op voordracht van	Zitting sinds	Einde zittingstermijn	Zittings-termijn
Mevrouw M. van Beusekom (lid Dagelijks Bestuur)	1973	VBZ	17/03/2017	05/06/2028	3
De heer J.C.M. Molenaar	1963	VBZ	26/06/2020	26/06/2028	2
De heer A.I. Foursoff	1962	VBZ	06/04/2020	06/04/2028	2
Mevrouw K.F.D.C. van der Linden	1991	VBZ	08/02/2024	08/02/2028	1
De heer H. Folkerts	1974	VBZ	30/01/2025	30/01/2029	1

Leden werknemers	Geboortejaar	Zitting op voordracht van	Zitting sinds	Einde zittingstermijn	Zittingstermijn
Mevrouw S. Troost (lid Dagelijks Bestuur)	1977	FNV	15/10/2020	18/10/2028	2
De heer P. Roos	1962	FNV	02/06/2023	02/06/2027	1
Mevrouw E.M. Schoonderbeek	1981	CNV	31/01/2025	31/01/2029	1

Leden pensioengerechtigden	Geboortejaar	Zitting sinds	Einde zittingstermijn	Zittingstermijn
De heer H.E. Hermans	1951	01/07/2014	01/07/2026	3
De heer J.W. Eggen	1963	15/05/2020	15/05/2028	2

De leden van het bestuur treden eens in de vier jaar af en zijn direct herbenoembaar. Een bestuurslid kan maximaal 2 keer worden herbenoemd.

De indeling van de commissies dagelijks bestuur (DB), pensioen- en uitbestedingsadviescommissie (PUAC), risico-adviescommissie (RAC), beleggingsadviescommissie (BAC), communicatieadviescommissie (CAC), en de financiële adviescommissie (FAC) was per 31 december 2025 als volgt:

Bestuursleden	DB	PUAC	RAC	BAC	CAC	FAC
Mevrouw S. Troost	X	X				
Mevrouw E.M. Schoonderbeek		X			X	
De heer H.E. Hermans				X	X vz	
De heer J.C.M. Molenaar			X	X vz		
De heer J.W. Eggen		X	X vz			
Mevrouw M. van Beusekom	X			X		
De heer A.I. Foursoff		X vz				X
Mevrouw K.F.D.C. van der Linden					X	X
De heer P. Roos		X			X	
De heer H. Folkerts			X			X

Naast de genoemde commissies is er een Voorbereidingsgroep die de samenwerking met Bpf Bakkers naar een volgend niveau brengt. Vanuit het pensioenfonds hebben mevrouw Troost, mevrouw Van Beusekom en de heer Foursoff zitting in deze voorbereidingsgroep. De voorbereidingsgroep vormt samen met de sociale partners de Stuurgroep Toekomst.

Beloningsbeleid

Het bestuur kent een vergoedingsregeling. De vergoeding voor bestuursleden is een vaste compensatie per bestuurslid per jaar van € 34.083,- (per 1 januari 2025) en voor de leden van het dagelijks bestuur € 68.166,- (per 1 januari 2025). De in de cao in de zoetwarensector overeengekomen indexatie in enig jaar wordt steeds op hetzelfde moment doorgevoerd in het beloningsbeleid. De vergoeding voor een aspirant-bestuurslid bedraagt 2/3e deel van de vergoeding van een bestuurslid. Hierbij wordt uitgegaan van een tijdsbesteding conform de normen die de toezichthouder uitgeeft.

De vergoedingsregeling is per 1 januari 2025 herzien na een positief advies van het Verantwoordingsorgaan en goedkeuring van de Raad van Toezicht. Om tegemoet te komen aan de extra tijdsbesteding van bestuursleden, is een projectvergoeding opgenomen in het beloningsbeleid. De projectvergoeding kan worden toegekend aan het gehele bestuur gedurende het betreffende project. Het DB heeft na overleg met de voorzitters van het VO en de RvT de projectvergoeding voor 2025 toegekend. De projectvergoeding bedraagt 25% van de lumpsumvergoeding.

Verder is de vergoeding van de voorzitter van de RvT verhoogd, vanwege de extra tijdsbesteding.

Het bestuur conformeert zich ten aanzien van de vergoedingsregeling aan de normen uit de Code Pensioenfondsen.

- Het bestuur voert een beheerst en duurzaam beloningsbeleid dat in overeenstemming is met de doelstellingen van het pensioenfonds;
- De beloning staat in redelijke verhouding tot de gedragen verantwoordelijkheid, de aan de functie gestelde eisen en het tijdsbeslag;
- Het bestuur verstrekt geen prestatie gerelateerde beloningen;
- Het bestuur voorkomt dat door de hoogte van de beloning van de leden van de Raad van Toezicht, een financieel belang een kritische opstelling in de weg staat;
- Het bestuur verstrekt geen transitie- of ontslagvergoeding bij een tussentijds ontslag van een bestuurslid of van een lid van de Raad van Toezicht.

Het beloningsbeleid van externe partijen waar het pensioenfonds werkzaamheden aan heeft uitbesteed mag niet aanmoedigen tot het nemen van meer risico's dan die voor het pensioenfonds aanvaardbaar zijn. Het beloningsbeleid van een externe partij moet zijn afgestemd op de omvang en organisatie van de externe partij en op de aard, omvang en complexiteit van zijn bedrijf, is in overeenstemming met de werkzaamheden, het risicoprofiel, de doelstellingen, het langetermijnbelang, de financiële stabiliteit en de prestaties van de externe partij als geheel, en draagt bij aan een deugdelijk, prudent en doeltreffend bestuur van de externe partij. Het beleid inzake beloningen van de externe partij omschrijft de beloningscomponenten en beloningsstructuren die ertoe zouden kunnen bijdragen dat de externe partij meer risico's neemt dan voor het pensioenfonds aanvaardbaar is, alsmede de te volgen procedures en maatregelen die dergelijke beloningscomponenten en beloningsstructuren voorkomen en beheersen. Wanneer een externe partij onder de Wet financieel toezicht reeds gebonden is aan beloningsregels, dan is het voldoen aan deze wettelijke beloningsregels voldoende om aan het beloningsbeleid van het pensioenfonds te voldoen.

8.3.2 Raad van Toezicht

Het interne toezicht wordt uitgevoerd door de Raad van Toezicht. Op 31 december 2025 was de Raad van Toezicht als volgt samengesteld:

Leden	Geboortejaar	Zitting sinds	Zittingstermijn	Einde zittingstermijn
De heer D.J. Smit (voorzitter)	1966	01/07/2025	1	01/07/2029
De heer F.J. de Weert	1979	01/07/2024	1	01/07/2028
De heer L.V.J.M. Rolf	1961	01/07/2019	2	01/07/2026

Mevrouw Van der Steen is per 1 juli 2025 afgetreden als voorzitter van de Raad van Toezicht. De heer Smit is haar opgevolgd.

De leden van de Raad van Toezicht kenden een zittingstermijn van drie jaar. Dit is in 2023 in de statuten aangepast naar vier jaar. Een RvT-lid kan maximaal één keer worden herbenoemd. Om het tegelijk aftreden van alle leden van de Raad van Toezicht te voorkomen is een rooster van aftreden opgesteld.

Beloningsbeleid

De vergoeding voor de leden van de Raad van Toezicht bedraagt € 17.041,- (per 1 januari 2025) per jaar. De vacatievergoeding van de voorzitter van de Raad van Toezicht bedraagt € 24.000,- (per 1 januari 2025). De vergoeding voor een aspirant-lid van de Raad van Toezicht bedraagt 2/3e deel van de vergoeding van een raadslid. Dit is exclusief btw en inclusief reiskostenvergoeding. Ook de vacatievergoeding van de leden van de Raad van Toezicht is in 2025 geïndexeerd op gelijke wijze als voor het bestuur.

8.3.3 Het Verantwoordingsorgaan

Het Verantwoordingsorgaan bestaat uit acht leden: drie vertegenwoordigers namens de deelnemers, drie vertegenwoordigers namens de pensioengerechtigden en twee werkgeversvertegenwoordigers. Het Verantwoordingsorgaan is per 31 december 2025 als volgt samengesteld:

Leden	Geboortjaar	Zitting op voordracht van	Vertegenwoordiging namens	Zitting sinds	Einde zittingstermijn	Zittingstermijn
De heer R.W.H. Brouwers	1947	De Unie	gepensioneerden	01/07/2014	01/07/2026	3
De heer H. Verkuijlen	1945	FNV	gepensioneerden	01/07/2014	01/07/2026	3
De heer S. Waiboer (voorzitter)	1954	FNV	gepensioneerden	01/07/2021	01/07/2032	2
De heer P. Zoetemeijer	1953	FNV	werknemers	01/07/2014	01/07/2026	3
De heer A.A.C. van Zundert	1964	FNV	werknemers	15/06/2023	15/06/2027	1
De heer J.J. Gommans	1959	VBZ	werkgevers	01/07/2014	01/07/2026	3
Mevrouw M. Beijer	1974	VBZ	werkgevers	30/01/2025	30/01/2029	1
Vacature		CNV	werknemers			

De leden van het Verantwoordingsorgaan treden eens in de vier jaar af en zijn direct herbenoembaar. Een lid van het Verantwoordingsorgaan kan maximaal 2 keer worden herbenoemd.

De heer Zoetemeijer is in 2020 gepensioneerd, maar blijft tijdelijk tot een nader te bepalen tijdstip namens de actieve deelnemers in het Verantwoordingsorgaan zitting houden. Vacatures voor actieve deelnemers in het Verantwoordingsorgaan zijn moeilijk in te vullen. Deze tijdelijke oplossing is in overeenstemming met het reglement en is in het belang van continuïteit en kennisborging zeker in de richting van het samengaan met Bpf Bakkers.

Ook voor de heer Verkuijlen geldt dat hij aanblijft in het Verantwoordingsorgaan tot aan samengaan met Bpf Bakkers.

In overleg met VBZ is mevrouw Beijer per 30 januari 2025 benoemd. Mevrouw Beijer nam in 2024 als toevoerder deel aan het Verantwoordingsorgaan.

Beloningsbeleid

De leden van het Verantwoordingsorgaan ontvangen een vergoeding gebaseerd op de SER-norm. De voorzitter van het Verantwoordingsorgaan ontvangt een vacatievergoeding die 25% hoger is.

De vergoeding voor een aspirant-lid van het Verantwoordingsorgaan bedraagt 2/3^e deel van de vergoeding van een lid. Een aspirant-lid draagt namelijk nog geen verantwoordelijkheden, maar is wel ongeveer evenveel tijd kwijt.

Het vacatiegeld voor aanwezigheid op een standaard vergadering en voor studiedagen bedraagt € 466,- (per 1 januari 2025) per dag en voor verblijfkosten wordt € 12 (2025) en voor reiskosten € 0,29 (2025) per kilometer vergoed. Voor korte overleggen (korter dan een uur) geldt een lagere vergoeding van € 155,- (per 1 januari 2025). Deze bedragen zijn in 2025 geïndexeerd op gelijke wijze als voor het bestuur.

8.3.4 Sleutelfuncties

Op basis van de richtlijn IORP II zijn drie sleutelfuncties in de organisatie in het leven geroepen: de actuariële sleutelfunctie, de sleutelfunctie risicobeheer en als derde de sleutelfunctie interne audit. De actuariële functie is uitbesteed aan de certificerende actuaaris. Dit betreft zowel het houderschap als de vervulling van de sleutelfunctie.

De opdracht van de actuariële sleutelfunctiehouder is deze sleutelfunctie van het pensioenfonds uit te voeren conform de wettelijke eisen. De actuariële functie heeft een beoordelende en controlerende taak met betrekking tot de actuariële activiteiten van het pensioenfonds. De functie maakt deel uit van het interne beheersingssysteem van het pensioenfonds. De actuariële sleutelfunctiehouder rapporteert zijn aanbevelingen aan het bestuur van het pensioenfonds.

De risicomangementfunctie bestaat uit de (externe) sleutelfunctiehouder risicomangement en een door het pensioenfonds aangewezen externe organisatie of persoon die de functie vervult (de "vervuller"). De opdracht van de risicomangementfunctie is deze sleutelfunctie uit te voeren conform de wettelijke eisen. De risicomangementfunctie draagt onder andere zorg voor een risicomangementsysteem dat bestaat uit strategieën, methodes, processen en rapportageprocedures die nodig zijn om op individueel en geaggregeerd niveau de risico's waaraan het pensioenfonds blootstaat of blootgesteld zou kunnen worden, alsook de onderlinge afhankelijkheden en relaties daartussen voortdurend te onderkennen, te meten, te bewaken, te beheren en te rapporteren. De risicomangementfunctie zorgt er tevens voor dat het risicomangementsysteem doeltreffend is en goed geïntegreerd is in de besluitvormingsprocessen van het pensioenfonds en dat het risicomangementsysteem wordt uitgedragen door het bestuur. De sleutelfunctiehouder risicomangement rapporteert aan het bestuur en de Raad van Toezicht.

De interne auditfunctie bestaat uit de (externe) sleutelfunctiehouder interne audit en een door het pensioenfonds aangewezen externe organisatie of persoon die de functie vervult (de "vervuller"). De opdracht van de interne auditfunctie is deze sleutelfunctie van het pensioenfonds te vervullen conform de wettelijke eisen. De interne auditfunctie evalueert onder meer of de interne controlemechanismen en andere procedures en maatregelen ter waarborging van de integere en beheerste bedrijfsvoering, inclusief de uitbestede werkzaamheden, adequaat en doeltreffend zijn. De interne auditfunctie vormt het sluitstuk van alle waarborgen binnen het pensioenfonds wat betreft de beheerste en integere bedrijfsvoering. De sleutelfunctiehouder interne audit rapporteert aan het bestuur en de Raad van Toezicht.

8.3.5 Uitbestede werkzaamheden

Pensioenbeheer

De administratie van het pensioenfonds en de betaling van de pensioenen conform de pensioenregelingen heeft het bestuur uitbesteed aan TKP. Nadere afspraken over de kwaliteit van de dienstverlening zijn vastgelegd in een Service Level Agreement (SLA) voor pensioenbeheer. TKP rapporteert ieder kwartaal over de dienstverlening middels een kwartaalrapportage. Deze rapportages worden besproken met het bestuur en vormen een belangrijk document in het kader van het risicomangement van het pensioenfonds.

Coördinator Vermogensbeheer en Vermogensbeheer

Het bestuur heeft Goldman Sachs Asset Management (GSAM) als Coördinator Vermogensbeheer aangesteld. GSAM is operationeel verantwoordelijk voor de invulling en het beheer van de beleggingsportefeuille, inclusief de selectie van gespecialiseerde vermogensbeheerders voor onderdelen van de portefeuille.

De selectie en monitoring van de beheerders wordt uitgevoerd door XIG (voorheen Altis), een gespecialiseerde dochteronderneming van GSAM. Naast beleggingsinhoudelijke afwegingen wordt hierbij ook rekening gehouden met het duurzaamheidskarakter van de beheerder, juridische aspecten en kosten. Het Bestuur ontvangt hierover elk kwartaal een rapportage per beheerder met de actuele opinie van Altis over de beheerder en de in het kwartaal gerealiseerde resultaten.

De Coördinator Vermogensbeheer ziet toe op deze vermogensbeheerders en adviseert het bestuur over aanstelling en ontslag van deze partijen. De Coördinator Vermogensbeheer rapporteert maandelijks over de performance en de positie van de portefeuille ten opzichte van de afgesproken benchmark en op kwartaalbasis in meer detail over de samenstelling, rendementen en risico's van de beleggingsportefeuille.

Onafhankelijke risicomanager

Er is een onafhankelijke risicomanager, Ortec Finance, die verantwoordelijk is voor het monitoren van en adviseren over financiële en niet-financiële risico's. De onafhankelijke risicomanager opereert onafhankelijk van de Coördinator Vermogensbeheer. Op maand- en kwartaalbasis stelt deze rapportages op ten behoeve van het bestuur. Tevens adviseert deze het bestuur over het te voeren strategische beleid en de impact van nieuwe wet- en regelgeving.

Bewaarnemer

Verder is er een bewaarnemer (custodian), Bank of New York (BNY), die een onafhankelijke performancemeting uitvoert en de resultaten consolideert. De bewaarnemer verzorgt de beleggingsadministratie en rapporteert over de posities ten opzichte van de neutrale posities die zijn opgenomen in het beleggingsplan. De bewaarnemer administreert ook de beleggingen die niet bij de bewaarnemer onder bewaring zijn.

Controle, ondersteuning en advies

Het pensioenfonds heeft zich in 2025 bij zijn werkzaamheden laten controleren, ondersteunen en adviseren door de volgende partijen:

Accountant: De heer E.M. van der Hall RA, Deloitte Accountants B.V.

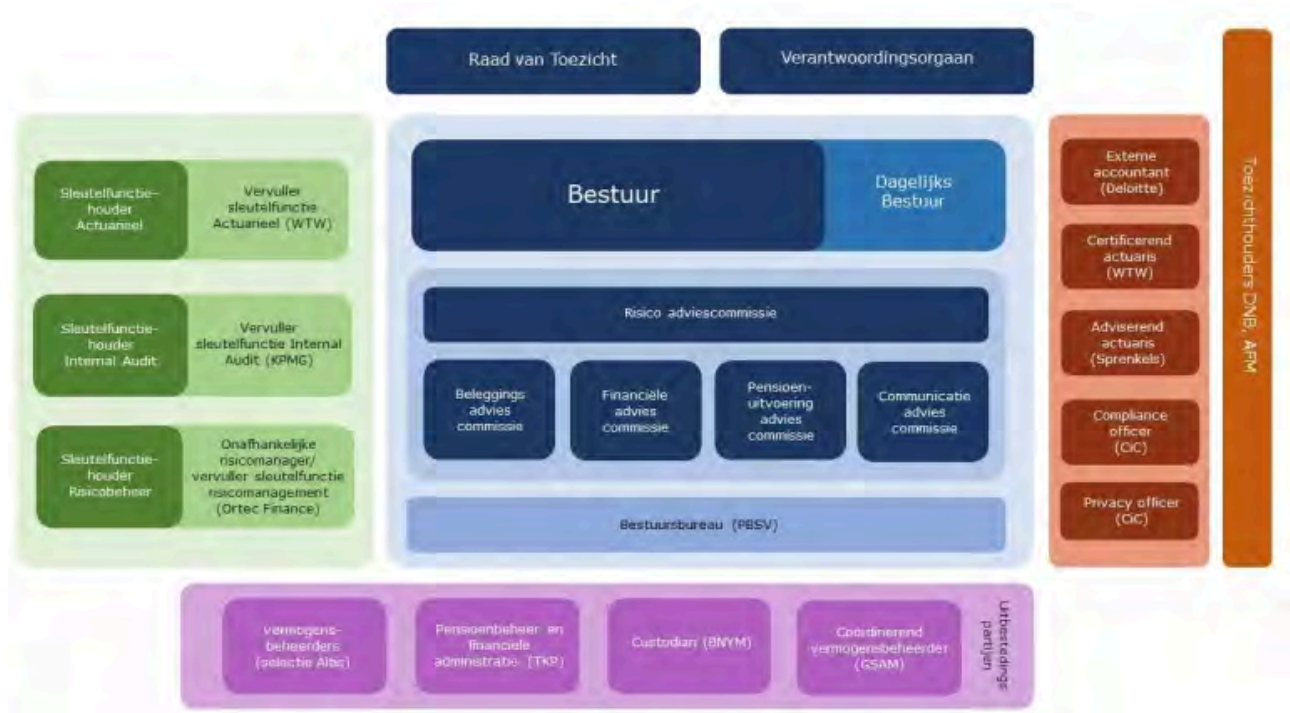
Adviserend actuaaris: Mevrouw E. Op het Veld AAG, Sprenkels en Verschuren B.V.

Certificerend actuaaris: De heer H. Zaghdoudi AAG, Towers Watson Netherlands B.V.

Compliance- en Privacy Officer: Mevrouw N. Westen, Compliance-i-Consultancy B.V.

8.3.6 Organogram

De organisatie van het pensioenfonds ziet er als volgt uit:

8.4 Klachten en geschillen

Luisteren naar deelnemers en daarnaar handelen biedt kansen om onze dienstverlening structureel te blijven verbeteren. Hierbij volgen we de geactualiseerde versie (september 2024) van de Gedragslijn Goed omgaan met Klachten. Een vorm van zelfregulering waarmee leden van de Pensioenfederatie hebben vastgelegd wat het basisniveau is van hoe we als pensioenfondsensector willen omgaan met klachten. In 2025 hebben we ons ingezet op verdere professionalisering van klachtenmanagement met als belangrijk resultaat dat we 92% scoorden op de naleving van de Gedragslijn Goed omgaan met klachten – [ruim] boven de sectornorm van 84%.

We hanteren de wettelijke bredere definitie van een klacht: elke uiting van ontevredenheid van een persoon gericht aan de pensioenuitvoerder. Dat betekent dat uitingen van ongenoegen die via verschillende kanalen bij ons binnenkomen worden beschouwd als een klacht. Het fonds ziet ieder klantsignaal en ieder contact met een persoon waaruit blijkt dat niet is voldaan óf juist wel is voldaan aan de verwachtingen als een kans. Dit vraagt om een werkwijze waarbij alle klantsignalen structureel worden vastgelegd en geanalyseerd om mogelijke verbeteringen te bepalen. Op basis van prioritering wordt vervolgens besloten welke signalen worden opgepakt en uitgewerkt tot een verbeterinitiatief. Door daarna terug te koppelen aan bijvoorbeeld deelnemers, werkgevers, medewerkers of melders over wat er met hun signaal is gedaan (of waarom niet), wordt de feedbackloop gesloten.

Met onze werkwijze sluiten wij aan bij de verwachtingen van de deelnemers en werkgevers. Bovendien is het fonds zo goed in staat om verwachtingen en vragen van deelnemers over het nieuwe stelsel goed vast te leggen en om te zetten.

In onderstaand schema staan de aantallen klachten, geëscaleerde klachten en geschillen over 2025 toebedeeld aan een aantal vaste rubrieken zoals beschreven in de gedragslijn. Een geëscaleerde klacht is een klacht die niet in één keer, naar tevredenheid van de klant, is opgelost. Klachten die niet in onderling overleg worden opgelost, kunnen uitmonden in een geschil. Geschillen kunnen door de deelnemer worden voorgelegd aan de Geschillen Instantie Pensioenfonds (waarbinnen de deelnemer kan kiezen voor bemiddeling door de Ombudsman of beslechting), of de burgerlijke rechter.

De tabel hieronder toont de AFM-rubrieken. Onze pensioenuitvoeringsorganisatie gebruikt daarnaast een uitgebreidere classificatielijst voor meer detail en beter inzicht in alle klantsignalen.

Onderwerp	Aantal klachten	Geëscaleerde klachten
Klachten in behandeling per 1 januari 2025:	1	0
Afgehandelde klachten/geschillen 2024 per onderwerp:		
- service en klantgerichtheid	0	0
- behandelingsduur	0	0
- informatieverstrekking	6	0
- deelnemersportaal	19	0
- keuzebegeleiding	0	0
- pensioenberekening en -betaling	151	4
- registratie werknemersgegevens/datakwaliteit	30	0
- toepassing wet- en regelgeving: algemeen	27	0
- toepassing wet- en regelgeving: invaren, transitie	22	1
- financiële situatie	3	0
- duurzaamheid	0	0
- overig	1	0
Afgehandelde klachten in 2025:	259	5
Klachten in behandeling per 31 december 2025:	1	0

Op basis van de uitkomsten hebben we onder andere de volgende verbetering doorgevoerd:

Verduidelijking partnerpensioen bij pensioenaanvraag

Informatie over klantcontacten was verspreid over meerdere systemen en kanalen waardoor een samenhangend beeld ontbrak. Door uiteenlopende classificaties was het combineren en analyseren van data ingewikkeld. Rapportages over deelnemersvragen en- en klachten kostten veel tijd en leverde beperkte inzichten op.

Oplossing

Er is één uniforme indeling gemaakt, waarbij de classificatie gekoppeld is aan producten, diensten (PDC) en klantreizen. De integratie van sentimentanalyse en klantsignalen zorgt voor rijkere inzichten in de behoeften en ervaringen van deelnemers.

Verder voert onze pensioenuitvoeringsorganisatie een periodieke meting uit naar de klanttevredenheid over de behandeling van klachten (de Klanttevredenheidsmonitor 'Ik heb een klacht'). Deze meting wordt vier keer per jaar verstuurd naar aanleiding van een uiting van onvrede of een ingediende klacht en bevat onder meer vragen over de tevredenheid van de deelnemer over onze reactie of geboden oplossing en het algehele klachtenproces. Voor het fonds komt de gemiddelde tevredenheid over 2025 (Q1–Q3) uit op een 8,0 op een 10-puntsschaal. Op basis van deze metingen ontstaat het beeld dat de tevredenheid over de klachtbehandeling wisselend is en dat er ruimte is voor verbetering in de ervaren afhandeling van klachten, waarbij de uitkomsten mede moeten worden gezien in het licht van het in sommige gevallen beperkte aantal ingevulde vragenlijsten.

8.5 Goed Pensioenfondsbestuur

Goed pensioenfondsbestuur houdt onder meer in het integer en transparant handelen door het bestuur, waarbij een belangrijke plaats wordt ingeruimd voor het afleggen van verantwoording aan het Verantwoordingsorgaan over het gevoerde beleid. De principes van goed pensioenfondsbestuur zijn verankerd in de Pensioenwet. Het bestuur heeft in zijn besluitvorming evenwichtige belangenafweging centraal staan. In het geval er pensioenonderwerpen ter besluitvorming voorliggen worden de relevante aspecten t.b.v. evenwichtige belangenafweging hierin betrokken. Het bestuur is zich bewust van zijn verantwoordelijkheid voor het goed besturen van het pensioenfonds en zal alles doen wat nodig is voor de handhaving van het vertrouwen in het pensioenfonds. Ontwikkelingen op dit terrein worden nauwlettend gevolgd.

Met het Verantwoordingsorgaan en de Raad van Toezicht is, met inachtneming van hun specifieke taken, in het verslagjaar constructief overleg gevoerd. Hierbij wordt de samenwerking als goed ervaren. De Raad van Toezicht stelt zich naar het bestuur gevraagd en ongevraagd op als constructieve gesprekspartner en voorziet het Verantwoordingsorgaan en het bestuur van goede adviezen voor de te treffen besluitvorming. Zowel het Verantwoordingsorgaan als de Raad van Toezicht hebben verslag uitgebracht over hun werkzaamheden.

Het bestuur vindt permanente scholing noodzakelijk, voor het bestuur als geheel en voor bestuursleden afzonderlijk. Bestuursleden hebben in 2025 opleidingen gevolgd, literatuur bijgehouden, seminars en lezingen op pensioengebied bijgewoond en ervaringen met andere bestuursleden uitgewisseld.

Code Pensioenfonds

Het pensioenfonds volgt de Code Pensioenfonds. De normen in de Code zijn een aanvulling op wet- en regelgeving. De normen in de Code zijn weliswaar leidend, maar de Code laat ruimte voor eigen verantwoordelijkheid van het pensioenfondsbestuur. Pensioenfonds mogen de Code daarom naleven volgens het 'pas-toe-of-leg-uit'- beginsel. Afwijken van de norm is dus mogelijk, als daar een goede reden voor is en hierover verantwoording wordt afgelegd in het jaarverslag. Het bestuur heeft de naleving van de Code Pensioenfonds geïnventariseerd. Hierbij is gebleken dat het pensioenfonds de Code vrijwel geheel naleeft. Hieronder is een toelichting opgenomen over de normen die het pensioenfonds moet toelichten en de normen die het pensioenfonds niet geheel naleeft (normen 35 en 37).

De Code vraagt om over een aantal normen hoe dan ook te rapporteren. Dit betreft de volgende normen:

Norm 1: *Het pensioenfonds heeft een missie, visie en strategie. Daarin beschrijft het pensioenfonds wat het pensioenfonds wil betekenen en bereiken voor zijn belanghebbenden, rekening houdend met hun voorkeuren en belangen. Op deze wijze bepaalt het pensioenfonds wat zijn strategische doelstellingen en beleidsuitgangspunten,*

waaronder de risicohouding, zijn. Het pensioenfonds evalueert zijn missie, visie en strategie periodiek en rapporteert hierover in zijn bestuursverslag.

De missie, visie en strategie zijn opgenomen in hoofdstuk 2 van het bestuursverslag. Het pensioenfonds heeft samen met Bpf Bakkers de strategie in 2024 herijkt. Deze is in 2025 vastgesteld.

Norm 4: *Het pensioenfonds verdiept zich in de voorkeuren van de bij het pensioenfonds betrokken belanghebbenden en betreft deze voorkeuren bij het bepalen van zijn strategische doelstellingen en beleidsuitgangspunten en gaat daarover met de belanghebbenden in gesprek. Het pensioenfonds rapporteert hierover jaarlijks in het bestuursverslag.*

Het bestuur voert periodiek een risicopreferentieonderzoek uit onder belanghebbenden. Ten behoeve van de overgang naar Wtp heeft het bestuur dit onderzoek in 2023 laten uitvoeren. Het bestuur rapporteert hierover in het bestuursverslag.

Norm 34: *Het pensioenfonds heeft een schriftelijk beleid vastgesteld om de diversiteit en inclusie in zijn fondsorganen te vergroten of in stand te houden. Dit beleid stelt passende doelen op ten aanzien van de mate van diversiteit op alle voor het pensioenfonds relevante maatschappelijke aspecten, waaronder tenminste geslacht of genderidentiteit, leeftijd en sociaal-culturele achtergrond. Op basis van dit beleid heeft het pensioenfonds een planmatige aanpak gericht op het bereiken van deze doelen. Het bestuur herijkt dit beleid periodiek en rapporteert jaarlijks in het bestuursverslag over de resultaten van dit beleid.*

Het pensioenfonds heeft een diversiteitsbeleid. Bij gelijke geschiktheid heeft het pensioenfonds de voorkeur voor de kandidaat jonger dan 40 jaar. In vacatures wordt benoemd dat het pensioenfonds een diverse representatie nastreeft. Ook richting de voordragende partijen wordt dit ook nadrukkelijk aangegeven.

Aan de volgende normen voldoet het pensioenfonds niet volledig:

Norm 35: *Ten aanzien van leeftijdsdiversiteit geldt als minimum dat er tenminste één persoon zitting heeft in het bestuur en het verantwoordingsorgaan of het belanghebbendenorgaan die jonger is dan 40 jaar. Ten aanzien van genderdiversiteit geldt als minimum dat er in de genoemde organen variatie is in geslacht of genderidentiteit.*

Alle organen van het pensioenfonds zijn divers ingevuld qua geslacht of genderidentiteit. Met de benoeming van mevrouw Van der Linden tot bestuurslid, voldoet het bestuur ook aan de norm dat er tenminste één persoon jonger is dan 40 jaar. In het Verantwoordingsorgaan zijn alle leden ouder dan 40 jaar. Zoals aangegeven bij de toelichting op norm 34 hierboven, besteedt het pensioenfonds extra aandacht aan de werving van jonge kandidaten in het bestuur en het Verantwoordingsorgaan.

Norm 37: *De eerste zittingstermijn van een lid van het bestuur, de raad van toezicht, het belanghebbendenorgaan of verantwoordingsorgaan is maximaal vier jaar. Deze leden kunnen voor een tweede termijn van maximaal vier jaar worden benoemd. Een bestuurslid en een lid van het belanghebbendenorgaan of verantwoordingsorgaan kunnen als daarvoor aanleiding bestaat voor een derde termijn van maximaal vier jaar worden benoemd. In dat geval onderbouwt het bestuur de aanleiding voor een derde benoeming en deelt het bestuur dit met de overige organen. Leden van een visitatiecommissie zijn maximaal acht jaar betrokken bij hetzelfde pensioenfonds.*

Op dit moment hanteert het pensioenfonds nog de volgende uitgangspunten:

- bestuursleden zijn tweemaal herbenoembaar.
- leden van het verantwoordingsorgaan zijn drie maal herbenoembaar.

Vanwege de aanstaande fusie met Bpf Bakkers accepteert het pensioenfonds een eventueel langere termijn. Bij de fusie wordt aandacht besteed aan de bepaling in de statuten hierover.

8.5.1 Compliance

8.5.1 Compliance

Mevrouw mr. N. Westen van CiC, Compliance en Privacy Officer van het pensioenfonds. De compliancefunctie is gericht op de naleving van relevante wet- en regelgeving en de interne regels van het pensioenfonds, waarbij de focus ligt op cultuur, gedrag en integriteit. Jaarlijks stelt de Compliance Officer een Complianceprogramma op.

In 2025 heeft de compliancefunctie van het pensioenfonds wederom een belangrijke bijdrage geleverd aan het borgen van een integere, beheerste en transparante bedrijfsvoering. Alle in het jaarplan opgenomen activiteiten zijn volgens planning uitgevoerd. Daarmee voldoet het fonds aantoonbaar aan de relevante wet- en regelgeving, alsmede aan de Good Practices van DNB. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste bevindingen en resultaten.

Governance en naleving van wet- en regelgeving

Het Compliance Bouwwerk fungeerde in 2025 als richtinggevend kader voor de inrichting van de compliancefunctie. De verantwoordelijkheden, rollen en interne afspraken zijn actueel gehouden en waren leidend bij de uitvoering van de werkzaamheden.

Gedragcode, integriteit en belangenconflicten

Het pensioenfonds heeft een gedragscode waarin regels en richtlijnen voor bestuurders en andere betrokkenen zijn opgenomen. Deze regels en richtlijnen zijn ter voorkoming van conflicten tussen de belangen van het pensioenfonds en de privébelangen van betrokkenen en ter voorkoming van het gebruikmaken van vertrouwelijke informatie van het pensioenfonds voor privédoeleinden. De Compliance Officer controleert of de bestuursleden en andere betrokkenen de gedragscode naleven. De Compliance Officer heeft in 2025 geen overtreding van de gedragscode geconstateerd.

Incidentmanagement en klokkenluidersregeling

Het incidentenregister is gedurende het jaar beoordeeld. Er zijn geen ernstige incidenten gemeld die aanleiding gaven tot aanvullende maatregelen vanuit de compliancefunctie. De externe meldmogelijkheden voor het klokkenluidersloket functioneerden naar behoren.

Risicobeheersing en SIRA

De SIRA-rapportages van uitbestedingspartners zijn meegenomen in de jaarlijkse beoordeling.

AVG

Het pensioenfonds heeft in 2025 steeds voldaan aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De AVG heeft als doel de privacyrechten van personen te verbeteren en brengt meer en andere verantwoordelijkheden met zich mee voor pensioenfonds. De Pensioenfederatie heeft in 2019 de Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens Pensioenfonds (Gedragslijn) aangenomen en deze Gedragslijn is vanaf 1 januari 2020 in werking getreden. De Gedragslijn is een nadere uitwerking van de AVG, specifiek gericht op de pensioenuitvoering. Er zijn dit jaar diverse activiteiten opgepakt, waaronder de aanpassing van het verwerkingsregister en het opstellen van een bewaartermijnenbeleid.

Bewustwording en cultuur

Om de integriteitscultuur verder te versterken is een aantal E-learnings aangeboden aan alle verbonden personen. De deelnamegraad was hoog en de inhoud sloot aan bij actuele integriteitskwesaties en relevante wetgeving. Hiermee blijft de organisatie alert op risico's en bevordert het fonds een professionele en integere cultuur.

Compliancerapportage

De Compliance Officer heeft aan het bestuur op 19 maart 2026 haar compliancerapportage aangeboden en deze toegelicht in de bestuursvergadering. Haar conclusie wordt hieronder onverkort weergegeven.

Op basis van de uitgevoerde compliance monitoring over de verslagperiode 2025 kan worden geconcludeerd dat het pensioenfonds in overwegende mate voldoet aan de relevante wet- en regelgeving, interne beleidskaders en de bepalingen uit de gedragscode. De belangrijkste onderdelen van het compliance- en integriteitskader functioneren en er zijn geen materiële overtredingen of structurele tekortkomingen geconstateerd.

De jaarlijkse verklaringen in het kader van de gedragscode zijn door alle verbonden personen ingediend en de meldingen met betrekking tot geschenken, uitnodigingen, nevenactiviteiten en privébelangen zijn geregistreerd en beoordeeld conform de geldende procedures. Ook uit de toetsing van de insidersregeling en de beoordeling van privé-beleggingstransacties zijn geen signalen naar voren gekomen die wijzen op handel met voorwetenschap of andere integriteitsrisico's.

In de verslagperiode zijn enkele incidenten geregistreerd. Deze zijn conform de geldende processen vastgelegd en opgevolgd. Voor zover van toepassing zijn meldingen gedaan bij de relevante toezichthouder. De incidenten geven geen aanleiding om te concluderen dat sprake is van structurele tekortkomingen in de beheerste en integere bedrijfsvoering van het fonds.

Wel zijn enkele aandachtspunten geïdentificeerd, onder meer op het gebied van awareness en training, verdere borging van privacyrapportages binnen de uitbestedingsketen en de actualisatie van bepaalde beleidsdocumenten. Deze aandachtspunten hebben betrekking op verdere professionalisering van de governance en documentatie en vormen geen indicatie van niet-naleving.

Alles overziend luidt het oordeel dat het fonds beschikt over een adequaat ingericht compliance- en integriteitskader, waarbij de belangrijkste risico's worden gemonitord en beheerst. De compliancefunctie blijft de geïdentificeerde aandachtspunten volgen en zal het bestuur hierover periodiek blijven informeren.

8.5.2 Klokkenluidersregeling en incidentenregeling

Het bestuur vindt het belangrijk dat belanghebbenden die financieel (mede)afhankelijk zijn van het pensioenfonds, zonder gevaar voor hun positie kunnen rapporteren over onregelmatigheden binnen het pensioenfonds. Denk daarbij aan leden van het bestuur, het Verantwoordingsorgaan en de Raad van Toezicht en andere functionarissen. Met onregelmatigheden worden hier onregelmatigheden van algemene, operationele of financiële aard bedoeld. De klokkenluidersregeling is te vinden op de website. Een onregelmatigheid wordt gerapporteerd aan de Compliance Officer van het pensioenfonds. Het bestuur bevordert dat de dienstverleners eveneens een klokkenluidersregeling hebben. In 2025 zijn er geen meldingen gedaan door klokkenluiders.

Incidenten worden vastgelegd in een incidentenregister. Het incidentenregister 2025 toont 23 operationele incidenten van een beperkte omvang. Alle incidenten zijn met de betrokken uitvoerders besproken. Naar aanleiding van de incidenten zijn waar nodig structurele maatregelen getroffen om dergelijke incidenten in de toekomst te voorkomen.

In twee gevallen hebben we een (voor)melding aan een toezichthouder gedaan. We hebben gemeld dat er een kans was dat de tijdlijnen van de DORA-implementatie niet gehaald zouden worden bij een uitbestedingspartner. Ook hebben we gemeld dat er onterecht geen pensioenoverzichten werden verstrekt in het jaar waarin deelnemers de pensioengerechtigde leeftijd bereiken.

8.5.3 Integriteitsbeleid

Het bestuur heeft een integriteitsbeleid. De doelstelling van het integriteitsbeleid is het stimuleren dat aan het pensioenfonds verbonden personen op alle niveaus handelen in overeenstemming met maatschappelijk geaccepteerde waarden en normen in het algemeen, met de specifieke waarden en normen die gelden voor het pensioenfonds in het bijzonder en uiteraard met de (toezicht)wet- en regelgeving. Standaarden zoals de gedragscode van het pensioenfonds maken deel uit van die regels.

8.6 Informatie inzake toezicht

De Nederlandsche Bank (DNB), de Autoriteit Financiële Markten (AFM), de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en de Autoriteit Consument en Markt (ACM) houden toezicht op pensioenfondsen. DNB beoordeelt de aspecten met betrekking tot de algehele bedrijfsvoering. De AFM ziet toe op gedrag en communicatie. De Autoriteit Persoonsgegevens houdt toezicht op de verwerking van Persoonsgegevens en de ACM houdt toezicht op de mededinging, de telecommunicatie en het consumentenrecht.

DNB

In 2025 heeft het pensioenfonds tijdig alle maand-, kwartaal- en jaarstaten ingediend bij DNB. In 2025 heeft het pensioenfonds een vragenlijst van DNB ingevuld over de transitie naar een nieuwe pensioenregeling en in juni de gebruikelijke NFR-vragenlijsten. Gedurende het jaar vonden gesprekken plaats tussen DNB en een delegatie van het bestuur.

Het pensioenfonds streeft ernaar periodieke overleggen te plannen met de verantwoordelijke toezichthouder van DNB, waarbij alle relevante thema's worden besproken, in het bijzonder de Wtp-implementatie en het beoogde samengaan met Bpf Bakkers. In het kader van de Wtp-implementatie is heel nauw contact geweest met DNB. Op een gegeven moment zelfs wekelijks. Dit was constructief overleg en heeft geleid tot een geen bezwaar tot invaren van DNB.

In het verslagjaar zijn drie incidenten gemeld bij DNB en de AFM. Bij de AFM zijn twee incidenten gemeld: deelnemers onder de 18 jaar ontvingen onterecht geen startbrief, en deelnemers in het jaar van pensionering ontvingen geen UPO.

In januari 2025 is melding gedaan bij DNB dat het fonds niet compliant is op DORA wetgeving, zoals toegelicht in hoofdstuk 3. Het fonds heeft hierop een plan van aanpak aangeleverd bij DNB. Het pensioenfonds voldoet inmiddels aan de vereisten van DORA. In 2025 zijn alle implementatie activiteiten afgerond en zijn de resterende acties in het vierde kwartaal succesvol voltooid. Daarmee zijn onder meer het ICT risicomanagement, incidentrapportage, digitale weerbaarheidstesten en het beheer van ICT uitbestedingen conform DORA ingericht. De naleving van DORA is structureel geborgd binnen de reguliere governance en rapportageprocessen.

AFM

In 2025 zijn de UPO's tijdig verzonden. Tevens heeft het pensioenfonds meegewerkt aan een algemeen onderzoek naar de interne klachtenprocedure.

Autoriteit Persoonsgegevens

Er hoefden in 2024 geen datalekken bij de AP gemeld worden.

Geen boetes en dwangsommen

De toezichthouder heeft het pensioenfonds in 2025 geen dwangsommen en boetes opgelegd of aanwijzingen verstrekt. Verder heeft de toezichthouder in 2025 geen bewindvoerder bij het pensioenfonds aangesteld.

8.7 Geschiktheid Bestuur en permanente educatie

Het geschiktheidsplan is in lijn met governance en de aanbevelingen van de Pensioenfederatie over bestuurlijke geschiktheid (Handreiking Geschikt Pensioenfondsbestuur). Tijdens de evaluatiegesprekken met individuele bestuurders heeft het dagelijks bestuur de opleidingsbehoeften en ambities van de bestuurders in kaart gebracht.

8.8 Statutenwijziging

In 2025 zijn de statuten niet gewijzigd.

9 Pensioenregeling

9 Pensioenregeling

Pensioenregeling

De inhoud van de pensioenregeling is het resultaat van het overleg tussen cao-partijen.

Het pensioenfonds voert een middelloonregeling uit. Deze regeling is voor alle deelnemers gelijk en bestaat uit een:

- Levenslang ouderdomspensioen, waarbij deelnemers met 68 jaar met pensioen gaan. Deelnemers kunnen wel eerder, later of gedeeltelijk met pensioen gaan;
- Partnerpensioen van 70% van het bereikbare ouderdomspensioen;
- Wezenpensioen van 14% van het te bereiken ouderdomspensioen.

Met ingang van 1 januari 2018 is de pensioeningangsdatum verhoogd naar 68 jaar. Nog steeds blijft de mogelijkheid bestaan om eerder met pensioen te gaan.

Op de website www.pensioenzoetwaren.nl wordt de regeling in begrijpelijke taal uitgelegd. Op deze website zijn ook informatieve brochures te downloaden.

De belangrijkste kenmerken van deze pensioenregeling zijn opgenomen in bijlage 1.

10 Raad van toezicht

10.1 Verslag van de Raad van Toezicht

Inleiding

Het jaar 2025 stond voor het fonds vrijwel volledig in het teken van de overgang naar de Wet Toekomst Pensioenen (WTP) en het bijbehorende invaren. Inmiddels is het fonds ingevaren als één van de eerste fondsen in Nederland, wat een knappe prestatie is. De overgang stond oorspronkelijk gepland voor 1 januari 2025 en door het opschuiven naar 1 januari 2026 was er een volledig jaar extra om een zorgvuldige en beheerste transitie te realiseren. De raad is door het bestuur op de hoogte gehouden van een bestuurlijk intensief traject met DNB, de pensioenuitvoeringsorganisatie en adviseurs om tot een zorgvuldige en beheerste transitie te komen. Daarnaast heeft het bestuur een project gestart om tot een fusie te komen met Bpf Bakkers. De raad spreekt zijn waardering uit voor de inzet van het bestuur en het bestuursbureau het afgelopen jaar.

Samenstelling

Bij de start van het jaar bestond de raad uit Leo Rolf, Frans de Weert en Marie-Laurence van der Steen-Jacquet (voorzitter). Per 1 juli 2025 is Marie-Laurence van der Steen-Jacquet opgevolgd door Dirk Jan Smit als voorzitter van de raad van toezicht. De raad bedankt Marie-Laurence voor haar jarenlange inzet voor het fonds. De zittingstermijnen en nevenfuncties van de leden zijn in de bijlage opgenomen.

Taken

In overeenstemming met artikel 3 van het Reglement Raad van Toezicht, heeft de raad de volgende taken:

- Goedkeuring te geven, dan wel te onthouden, inzake de voorgenomen besluiten van het bestuur tot vaststelling van;
 - o het jaarverslag en de jaarrekening;
 - o de profielschets voor pensioenfondsen bestuurders;
 - o het beleid over beloningen, met uitzondering van de beloning van de raad;
 - o gehele of gedeeltelijke overdracht van de verplichtingen van het fonds of de overname van verplichtingen door het Fonds;
 - o liquidatie, fusie of splitsing van het Fonds;
 - o het omzetten van het Fonds in een andere rechtsvorm.
 - Toezicht houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in het fonds. - Toezien op een adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur; - Het bestuur met raad terzijde te staan; zich op te stellen als gesprekspartner van het bestuur;
- Specifiek in het kader van WTP heeft de raad de bevoegdheid om het invaarbesluit, na advies van het verantwoordingsorgaan, goed te keuren. Deze goedkeuring heeft in 2024 plaatsgevonden en is na een aantal aanpassingen van het implementatieplan in 2025 opnieuw bekrachtigd.
- Bij zijn toezichthoudende taak hanteert de raad als normenkader de wet- en regelgeving, de Code Pensioenfondsen, de statuten, reglementen en gedragscode van de stichting Bpf Zoetwaren.

Speerpunten 2025

Voor zijn toezicht in 2025 had de raad de volgende drie speerpunten geformuleerd:

Nieuw Pensioencontract

De raad ziet toe op hoe het bestuur omgaat met de beheersing van de overgang naar het nieuwe pensioencontract. Belangrijk hierbij zijn:

- de datakwaliteit met het oog op het invaren;
- een realistisch en haalbaar tijdspad voor de overgang naar Wtp en een tijdige, effectieve en betrouwbare inrichting van de pensioen- en vermogensbeheeradministratie;
- Tijdige en gedegen communicatie.

In 2025 heeft de raad veelvuldig overleg gehad met (afvaardigingen van) het bestuur. De communicatie rondom het invaren heeft tussen met name eind november en begin december plaatsgevonden. Ten aanzien van datakwaliteit beschikt het fonds over diverse accountantsverklaringen en is het Kader datakwaliteit, zoals door de Pensioenfederatie opgesteld, gevolgd. De beheerste en integere bedrijfsvoering onder Wtp is een voortdurend

onderwerp van gesprek geweest tussen het bestuur en de raad. Het bestuur heeft weloverwogen een aantal vooraf vastgestelde go / no-go criteria bij moeten stellen, omdat het nieuwe ICT-systeem bij de uitvoerder later opgeleverd werd dan vooraf voorzien. De raad heeft, gegeven de complexiteit en het belang van de overgang, diepgravende discussies gevoerd en bedankt het bestuur voor de open houding en heldere afwegingen die het bestuur gemaakt heeft. Ook zijn er onderdelen van het systeem volgens planning pas in 2026 gereed en ontbrak er ten tijde van de transitie een adequaat inzicht in de omvang en planning van de oplevering van zogenoemde “workarounds” in 2026. Ondanks de bijstelling van haar criteria heeft het bestuur geconcludeerd dat de transitie verantwoord is.

Financiële opzet in de transitieperiode

De raad besteedt aandacht aan de financiële opzet gedurende de transitieperiode. Hoe beheerst het fonds de balansrisico's in de transitieperiode? Hoe gaat het fonds om met indexatiebesluiten in de transitiefase?

Het bestuur heeft afgewogen of er een dekkinggraadbescherming ingezet moest worden. De raad heeft stilgestaan bij de bestuurlijke afwegingen in deze. De raad concludeert dat het bestuur een weloverwogen besluit heeft genomen door geen optie-contracten in te zetten teneinde de dekkinggraad te beschermen. Wel is de rente-afdekking verhoogd in de periode naar de transitie toe. De raad is goed meegenomen in de motivatie die ten grondslag lag aan het al dan niet afdekken van de dekkinggraad.

Ten aanzien van de herverdelingseffecten als gevolg van de stijgende dekkinggraad bij de transitie, is de raad voortdurend geïnformeerd over de diepgaande gesprekken die het bestuur en haar adviseurs met DNB hebben gevoerd. De raad is van mening dat de feedback door DNB op adequate wijze door het bestuur is vertaald in een dusdanige herverdeling dat het geheel van transitie-effecten evenwichtig is. Het resultaat van dit proces was dat het fonds een inbaarbeschikking heeft ontvangen van DNB.

Toekomst fonds

Het bestuur is voornemens om te fuseren met Bakkers omdat dit in het belang is voor de deelnemers van beide fondsen. De raad concludeert dat het fonds dit traject vol energie heeft gestart, maar dat onder andere gegeven de uitdagingen op het gebied van het nieuwe ICT-systeem, dit project eind 2025 getemporiseerd is.

De raad heeft aandacht gevraagd voor de risicobeheersing van het fusietraject, gegeven het complexe traject van invaren. Mede als gevolg hiervan heeft het bestuur besloten de fusie 1 jaar uit te stellen naar 1 januari 2027. De raad is diverse malen bijgepraat door de projectleider en heeft kennis genomen van de voortgangsrapportages. Het jaar 2026 zal bestuurlijk voor een belangrijk deel in het teken staan van het fusietraject. De raad heeft in dit kader een goedkeuringstraject te doorlopen.

Daarnaast besteedt de raad aandacht aan het nodige draagvlak bij de sociale partners en de achterban. Een ander aandachtspunt voor de raad is de governance en de invulling ervan in het samengevoegd fonds. Meer in het algemeen, ziet de raad toe op hoe het bestuur invulling geeft aan de strategie en anticipeert op het post-transitie tijdperk.

Governance

De raad constateert dat het bestuur, mede gezien de druk op het transitietraject, bewust aandacht heeft besteed aan een effectieve bestuurlijke dynamiek. De raad acht dit een terechte en belangrijke inzet in het licht van de complexiteit van de opgave.

Geconstateerd is dat de tijdsbesteding voor alle organen van het pensioenfonds zich begeeft buiten de reguliere afspraken. In de loop van 2024 heeft het bestuur de eigen tijdsbesteding geëvalueerd, waarbij dit beeld werd bevestigd. Dit resulteerde in de afspraak om het beloningsbeleid begin 2025 in dit licht te herijken. De raad heeft deze wijziging goedgekeurd.

Deskundigheid van de raad

De leden van de raad dragen zelf zorg voor het verwerven en onderhouden van hun deskundigheid.

Vergaderingen

De raad komt ieder kwartaal bijeen met het bestuur, om de algemene gang van zaken in het fonds door te nemen. Deze vergaderingen zijn halfjaarlijks met het gehele bestuur en halfjaarlijks met het dagelijks bestuur. In het verslagjaar zijn diverse extra (ad-hoc) vergaderingen met het dagelijks bestuur gehouden in verband met het WTP-traject en de keuzes die het fonds diende te maken ten aanzien van de evenwichtigheid van de transitie.

Verder zijn er diverse afstemmingen met het verantwoordingsorgaan geweest. Ook heeft de raad haar jaarlijkse cyclus doorlopen door het voeren van gesprekken met de medewerkers van het bestuursbureau, de accountant, actuaris(sen), compliance officer, de sleutelfunctiehouders en -vervullers alsmede de belangrijkste overige dienstverleners zoals de actuariel adviseur en de fiduciair beheerder. Met de sleutelfunctiehouder- en vervuller risicobeheer is de frequentie halfjaarlijks. Doel van deze gesprekken is om een zo goed en compleet mogelijk beeld van het fonds te verkrijgen ten behoeve van een adequate vervulling van de toezichtstaak van de raad.

De raad woont de bestuursvergadering bij waarin het jaarverslag wordt vastgesteld en leden zijn wanneer relevant aanwezig bij de themadagen van het bestuur.

Hieronder worden de activiteiten en bevindingen per beleidsterrein beschreven, voor zover niet reeds behandeld onder Speerpunten, gevolgd door een samenvatting aan de hand van de thema's van de Code Pensioenfondsen.

Overige Bevindingen

Risicobeheer – cybersecurity

In 2024 heeft het bestuur voorbereidingen getroffen om te voldoen aan de vereisten van de Digital Operational Resilience Act (DORA). De raad is regelmatig over de voortgang geïnformeerd en heeft vastgesteld dat het bestuur op dit terrein goede stappen heeft gezet. In 2025 heeft een interne audit plaatsgevonden ten aanzien van de mate van compliant zijn met DORA, waarvan het oordeel 'voldoende' is.

Communicatie

In het 2024 is een gedegen communicatieplan met betrekking tot de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel door het bestuur vastgesteld. Het bestuur heeft in het verslagjaar uitvoering gegeven aan dit plan.

In algemene zin verschuift de communicatie steeds meer van een generieke naar een persoonlijke benadering. Dit wordt zeer positief gewaardeerd door deelnemers. De inzet van videogesprekken en de pensioenconsulent blijkt in hoge mate bij te dragen aan de positieve waardering van deelnemers. De raad onderschrijft het belang van zorgvuldige communicatie door het Pensioenfonds en waardeert de stappen die gezet zijn.

Strategie

Het bestuur en de raad wisselen regelmatig van gedachten over strategische thema's. De raad constateert dat het bestuur daadkrachtig opereert om invulling te geven aan de strategie. In 2025 heeft het bestuur de strategie herijkt.

Incidenten

In het verslagjaar hebben zich drie incidenten voorgedaan die aan De Nederlandsche Bank / AFM zijn gemeld.

In januari 2025 is gebleken dat het fonds niet volledig aan de DORA verplichtingen kon voldoen, omdat de pensioenuitvoeringsorganisaties een aantal elementen van de regelgeving bij haar onderaannemers niet tijdig op orde had. Dit is gemeld aan DNB.

Bij de AFM zijn twee meldingen gedaan. De eerste melding betrof een incident met startbrieven aan deelnemers jonger dan 18 jaar welke onterecht geen startbrief hebben gekregen. Het tweede incident betreft deelnemers welke in het jaar van pensioneren geen UPO ontvangen. Dit is sinds 2012 de begrijpelijke werkwijze, echter niet in lijn met de wet.

Verantwoordingsorgaan

In het verslagjaar zijn de raad en het verantwoordingsorgaan diverse keren met elkaar in overleg geweest, met name inzake de transitie naar de Wtp en de voorgenomen fusie. De raad waardeert de constructieve dialoog met het Verantwoordingsorgaan.

Bestuur

De raad constateert dat de leden van het bestuur een mooie prestatie hebben geleverd door voortdurend en onder hoge tijdsdruk te werken aan de voorbereidingen voor de WTP transitie. Hierbij heeft het belang van de deelnemers voorop heeft gestaan. Voortschrijdend inzicht heeft er toe geleid dat meermaals aanvullende berekeningen gemaakt moesten worden en plannen bijgesteld dienden te worden. Ondanks dit alles heeft het bestuur als team geopereerd en is de onderlinge verbinding blijven bestaan.

Goedkeuring besluiten

In 2025 heeft de raad het besluit van het bestuur tot vaststelling van het jaarverslag en de jaarrekening goedgekeurd. Daarnaast heeft de raad het invaarbesluit van het bestuur opnieuw goedgekeurd.

In december 2024 heeft de raad ingestemd met het voorgenomen besluit tot interne collectieve waardeoverdracht (invaren), zoals bedoeld in artikel 150m van de Pensioenwet. De WTP legt de expliciete verantwoordelijkheid bij de Raad van toezicht om toezicht te houden op het invaren en hierover verantwoording af te leggen in het bestuursverslag. De raad van toezicht heeft in dat verband vastgesteld dat de belangen van betrokkenen zorgvuldig zijn afgewogen en dat de uitvoeringsorganisatie de regeling ondersteunt. Daarnaast is beoordeeld dat de risico's rond het invaren in opzet adequaat worden beheerst, dat de besluitvorming transparant is onderbouwd en dat de communicatie richting belanghebbenden in dit stadium passend is ingericht. In april 2025 is dit besluit herbevestigd aan DNB.

Ten slotte

De raad blikt terug op een jaar waarin de transitie naar de WTP bestuurlijk absolute prioriteit had. Het bestuur heeft de raad steeds goed geïnformeerd over de voortgang, de risico's en de bestuurlijke afwegingen hierin. De raad spreekt zijn waardering uit voor de professionele wijze waarop, ondanks de extra werkzaamheden rondom de overgang naar de WTP en de voorbereiding van het samengaan met Bpf Bakkers, het reguliere werk op professionele wijze is voortgezet. Het bestuur en alle betrokken partijen kunnen met trots terugkijken op het afgelopen jaar. De raad dankt het bestuur en het verantwoordingsorgaan voor de prettige samenwerking in 2025 en ziet uit naar een voortzetting hiervan in 2026.

Bunnik, juni 2026

Frans de Weert
Leo Rolf
Dirk Jan Smit (voorzitter)

10.2 Reactie Bestuur op het verslag van de Raad van Toezicht

Het bestuur spreekt zijn dank uit aan de Raad van Toezicht (RvT) voor de betrokken wijze waarop zij in 2025 invulling heeft gegeven aan haar toezichthoudende en adviserende rol. In een jaar dat werd gekenmerkt door ingrijpende veranderingen en een hoge bestuurlijke belasting, heeft het bestuur de samenwerking met de RvT als kritisch, zorgvuldig en ondersteunend ervaren.

Het bestuur kan zich vinden in het door de RvT geschetste beeld. De overgang naar het nieuwe pensioenstelsel en het invaren vroegen om intensieve afwegingen en een beheerste uitvoering. De aandacht van de RvT voor onder meer datakwaliteit, planning en communicatie wordt daarbij onderschreven. Ook in de beschouwing van de financiële keuzes en de invulling van de transitieperiode herkent het bestuur zich. Besluiten zijn zorgvuldig genomen, met oog voor risico's en een evenwichtige uitkomst voor betrokkenen. De observaties van de RvT op het gebied van het fusietraject, governance, communicatie en risicobeheersing worden door het bestuur herkend en vormen blijvende aandachtspunten.

Het bestuur bedankt de Raad van Toezicht voor de constructieve samenwerking en ziet uit naar de voortzetting hiervan in 2026.

11 Verantwoordingsorgaan

11.1 Verslag van het Verantwoordingsorgaan

Inleiding

Het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Zoetwarenindustrie (verder te noemen Bpf-Zoetwaren) legt via het jaarverslag over het boekjaar 2025 verantwoording af aan het Verantwoordingsorgaan (verder te noemen VO) over het handelen van het bestuur, het gevoerde beleid en de uitvoering daarvan, alsmede de beleidsvoornemens voor de toekomst. Daarnaast neemt het VO kennis van het verslag van de Raad van Toezicht (verder te noemen RvT).

Het VO legt jaarlijks zijn eigen activiteiten, oordelen, bevindingen en aanbevelingen aan het bestuur vast in het 'Verslag van het verantwoordingsorgaan'. Dit verslag is samen met een reactie van het bestuur opgenomen in het jaarverslag.

Begin 2025 bestond het VO uit zeven leden. Volgens bestuursbesluit heeft het VO acht plaatsen, helaas hebben zich dit jaar geen nieuwe kandidaten gemeld, zodat eind 2025 nog steeds zeven leden zitting hadden in het VO. De wettelijke taak en werkwijze van het VO is vastgelegd in een reglement en geeft hiermee het VO de bevoegdheid om het bestuur gevraagd en ongevraagd te adviseren over wettelijk vastgelegde onderwerpen. Het VO is in 2025 zestien keer bijeen geweest. Bij vier vergaderingen heeft het VO tevens overleg gehad met een delegatie van het bestuur. Daarnaast heeft het VO tweemaal overleg gehad met de voltallige RvT en eenmaal met een aspirant RvT-lid. Het VO is aangesloten bij de Pensioenfederatie en wordt door een VO-lid vertegenwoordigd bij de federatie.

Bevindingen

2025 was voor het pensioenfonds een bewogen, intensief jaar. Naast de reguliere beheerswerkzaamheden voor het fonds, kwamen daarbij ook alle projectwerkzaamheden voor de Wtp-transitie naar het nieuwe pensioenstelsel met als inzet de overgang per 01 januari 2026. Daarnaast is veel extra tijd besteed m.b.t. de voorgenomen fusie of mogelijk samengaan met Bpf-Bakkers nadat beide fondsen ingevaren zijn naar het nieuwe pensioenstelsel en alles daaromtrent is afgewerkt en geëvalueerd. Belangrijk is, dat de pensioenadministraties in orde zijn.

Informatieverstrekking naar het VO:

Het VO heeft toegang tot het digitale archief van het pensioenfonds en heeft als zodanig alle informatie, alsmede de vergaderverslagen van het bestuur ter inzage. De informatievoorziening aan het VO is daardoor op orde en volledig. Het VO heeft kennisgenomen van het RvT-verslag over 2025 en dat met de raad besproken. Ook heeft het VO gebruik gemaakt van de kennis en de periodieke risicorapportages van de compliance-officer, de risicomanager, alsmede de rapportages van de drie sleutelhouders, vermogensbeheermanager en adviserend actuaaris. De in het jaarverslag van 2024 geformuleerde doelstellingen zijn in 2025 voor zo ver mogelijk voortvarend door het bestuur opgepakt.

Resultaten:

Uit het jaarverslag blijkt, dat ten opzichte van 2024, er in 2025 een daling van het rendement op de portefeuille van Zoetwaren is ontstaan. Deze daling is te verklaren door een stijging van de marktrentes voor obligaties op de financiële markten. Daarentegen hebben de aandelen een goed rendement laten zien. Het VO stelt vast dat het minimaal vereist eigen vermogen van het pensioenfonds van 104,3% in 2025 gelijk is aan dat van 2024. De dekkinggraad van het vereist eigen vermogen is procentueel gestegen van 123,0% naar 140,8%. Voor het VO is de dekkinggraad een belangrijk aandachtspunt.

Voor de actieve deelnemers is het pensioenopbouwpercentage van 1,875% in 2025 gelijk gebleven aan 2024.

Governancemodel/ Wet Versterking Bestuur Pensioenfondsen:

Ter bevordering van deskundigheid om de taken en verantwoordelijkheden goed te kunnen uitvoeren heeft het VO aan twee studiedagen deelgenomen, waarbij met een externe adviseur de 'aanpak nieuwe Pensioenwetgeving Wtp en de daarmee gepaard gaande risicohouding t.a.v. het invaren van het oude naar het nieuwe pensioenstelsel' is behandeld.

Na elke vergadering heeft het VO een korte zelfevaluatie gehouden. Omdat de voor eind 2024 geplande jaarlijkse zelfevaluatie niet kon doorgaan, is begin 2025 een korte evaluatie gehouden en de competentievisie bijgesteld. Deze visie is gebruikt om keuzes te maken voor aanvullende opleidingen en adviesondersteuning om zo de geschiktheid van de leden individueel te bevorderen, alsmede de gemeenschappelijke samenwerking van de VO-leden verder te versterken. Een nieuw VO-lid heeft zijn opleiding VO-Niveau A bij SPO afgerond.

Het bestuur heeft het VO voldoende ondersteuning, middelen en faciliteiten verstrekt om zijn taak te kunnen verrichten. Het VO heeft geconstateerd dat de bestuursleden ter bevordering van hun samenwerking en deskundigheid eveneens na elke vergadering een evaluatie hebben gehouden. De leden van de RvT hebben zelf hun deskundigheid beoordeeld en op niveau gehouden.

De afhankelijkheden, die tussen het bestuur, de RvT en het VO bestaan, worden door allen gerespecteerd en onderkend. Ieders inbreng vraagt om tijdige en volledige informatie naar elkaar en om duidelijke onderbouwde motivatie van besluiten. Omdat veel zaken geregeld moeten worden ter voorbereiding van de komende Wtp-transitie naar het nieuwe pensioenstelsel en mogelijk daarna samengaan met Bpf-Bakkers, hebben op verzoek van het bestuur op toerbeurt twee VO-leden als toehoorder deelgenomen aan de vergaderingen van het bestuur. De VO-leden zijn zich er van bewust dat er de komende periode(n) veel op hen afkomt en waarderen het bijwonen van deze vergaderingen. Het geeft hen niet alleen veel extra waardevolle informatie, maar ook begrip en respect voor de uitdagingen en keuzes waar het bestuur voor staat.

Driemaandelijks is er overleg en afstemming tussen de voorzitters van het bestuur, de RvT en het VO. Het VO vindt dat het bestuur op adequate wijze zowel de RvT als het VO tijdig bij relevante zaken heeft betrokken.

Naast de reguliere bestuursvergaderingen heeft het bestuur diverse themadagen georganiseerd waar ook de RvT en het VO aan deelgenomen hebben, besproken en toegelicht zijn de thema's:

- (Concept) Projectplan 'Missie, Visie & Strategie' (MSV) van samengaan of fusie Bpf-Zoetwaren met Bpf-Bakkers. Bedoeling is, dat het projectplan met een plan van aanpak samen met bakkers verder uitgewerkt wordt.
- Goldman Sachs heeft met een interactieve presentatie uitleg gegeven m.b.t. beleggingsontwikkelingen bij de overgang naar het nieuwe Wtp-pensioenstelsel. Gewezen is op de mogelijkheid te gaan kiezen voor beleggen in leeftijdscohorten met de daarbij behorende hoog, midden en laag risico's. M.n. belangrijk voor de nieuwe mogelijkheid dat deelnemers, verdeeld in jongere-/middengroepen alsmede de groep oudere, gepensioneerden en slapers zelf kunnen voorstellen of zij willen beleggen met een hoog, gemiddeld of een laag risico.
- Met de besturen van bakkers en zoetwaren is de voortgang naar samengaan of fusie toegelicht, waarbij iedereen die dag ook uit vijf voorgestelde namen een keuze kon maken. De besturen hebben met behulp van Grafisch-ontwerpbureau Yibin gekozen voor de huisstijl 'Pensioenfonds Ambacht en Industrie' (PAI), mede gezien de toekomstvisie van het fonds, dat met deze universele naam dan verder uitgebreid kan worden met andere fondsen.
- PwC heeft een presentatie gegeven over 'AI in de pensioensector'. Hierbij zijn de mogelijkheden, voordelen en bedreigingen voor Artificiële Intelligentie toepassingen zoals ChatGPT, Copilot, het samenstellen van Chatbots, etc. besproken. AI is de term die gebruikt wordt voor computerprogramma's die een vorm van menselijke intelligentie nabootsen. Dus geen vervanger van mensen, maar ondersteuning voor de mens. Het kan goed toegepast worden voor hulp bij sneller documenten schrijven, communiceren, slimmer analyseren, plannen & organiseren. AI kan bijvoorbeeld goed gebruikt worden als praktische toepassing voor klantcontact-communicatie als vraag- en antwoordbaak tussen de pensioendeelnemers en medewerkers van de pensioendesk.
- Whizzbit heeft een interactieve training gegeven m.b.t. Cybersecurity. Door digitalisering van processen nemen criminele bedreigingen steeds meer toe. De training omvatte extra bewustzijn te creëren voor veilig werken, telefoonphishing en AI-toepassingen. Zie alleen al de toename van AI-beeldgeneratie zoals fotoshopping.

Diversiteit/Samenstelling:

In 2025 was de bezetting van het bestuur geheel voltallig. Bij de RvT heeft een wisseling van de voorzitter plaatsgevonden en voldoet aan de norm voor de bezetting. Helaas niet aan de pensioencode voor diversiteit.

Binnen het fonds is het Bestuur zich bewust van het belang van een juiste samenstelling van het VO en de verhouding van vertegenwoordiging voor de jongere en oudere actieve alsmede voor de gepensioneerde deelnemers. Het VO ondervindt de afgelopen jaren echter dat het steeds moeilijker wordt om voor aftredende VO-leden nieuwe deelnemers te vinden en blijft zich bij het bestuur, de werkgevers- en werknemersorganisaties inzetten om aan de juiste samenstelling en diversiteitsnormen te kunnen voldoen. Ook het voldoen aan de Code Pensioenfondsen voor diversiteit met name voor vrouwelijke VO-leden en voor VO-leden jonger dan 40 jaar blijven moeilijke punten.

Ambitie/Toeslagverlening/Korten (indexatie):

De ambitie van het bestuur is, om zowel voor het toekennen van toeslagen als voor het korten van pensioenen een transparant en concreet beleid te voeren, met als insteek: "Kunnen we toeslag verlenen, dan doen we dat ook". Daarom heeft het bestuur, gezien de hogere beleidsdekkingsgraad in november 2024 gekozen om per 1 januari 2025 een toeslag van 1,18% door te voeren. Het VO is hierbij dan ook van mening dat het bestuur deze indexatiekeuze binnen de kaders van wat mogelijk was, op de juiste wijze evenwichtig heeft genomen. Wel heeft het VO meerdere malen met het bestuur de situatie besproken wanneer er geen overbruggingsplan in 2025 wordt ingediend bij DNB en het invaren niet lukt per 1 januari 2026, hoe dan de mogelijke indexatieruimte er uitziet. Met name door dan gebruik te kunnen maken van een overbruggingsplan is de toegestane ruimte voor een indexatie groter. Daarop heeft het bestuur aangegeven dat de AMvB weer wordt ingezet door de regering voor die pensioenfondsen die na 1 januari 2026 invaren (AMvB is Algemene Maatregel van Bestuur).

Pensioenuitvoering

Uit het jaarverslag en de jaarrekening constateert het VO dat het bestuur zich actief bezig houdt met de beheersing van de risico's en strategie m.b.t. beleggingen, alsmede de kostenontwikkeling voor de uitvoering van het fonds. Er is inzicht in de kosten van zowel het vermogens- als het pensioenbeheer binnen het pensioenfonds. Risico- en kostenbeheersing blijven voor het VO aandachtspunten.

Uitvoeringskosten

Kosten Pensioenadministratie:

Het VO heeft geen opmerkingen met betrekking tot de ondersteuning door de dienstverlener TKP m.b.t. de verslaglegging en pensioenadministratie over 2025. Er is veel werk verzet om de FTK-administratie gereed te maken voor het overzetten van alle 'datagegevens' naar de overgang van de Wtp-administratie per 1 januari 2026.

Kosten Pensioenbeheer:

De kosten voor de 'pensioenuitvoering per deelnemer' zijn t.o.v. 2024 in 2025 toegenomen van € 219 naar € 395. Deze toename van €176 is te verklaren doordat naast de reguliere administratiekosten van € 218 per deelnemer ook de extra éénmalige gemaakte kosten zijn verrekend voor de voorbereidingen van de Wtp-overgang naar het nieuwe pensioenstelsel per 1 januari 2026. Het aantal actieve deelnemers is toegenomen van 9.789 in 2024 naar 10.060 in 2025. De gepensioneerden zijn toegenomen van 11.117 in 2024 naar 11.547 in 2025. Het aantal gewezen deelnemers is daarentegen afgenomen van 23.863 in 2024 naar 22.764 in 2025.

Kosten Vermogensbeheer:

Het VO constateert dat het stichtingskapitaal en de reserves van het pensioenfonds met ruim € 319.597.000 zijn toegenomen. Met de kanttekening dat de kosten voor het vermogensbeheer de beleggingen zijn afgenomen van € 4.517.000 in 2024 naar € 3.289.000 in 2025.

Het VO heeft kennisgenomen van het feit dat het bestuur zich blijft richten op verantwoorde risico's, kostenefficiëntie, transparantie en duurzaam maatschappelijk verantwoord beleggen. Insteek van het fonds is: zoveel mogelijk beleggen in bedrijven die rekening houden met de 'natuur' en 'mensen', m.a.w. bedrijven die hun productie ingericht hebben onder verantwoorde milieu- en arbeidsomstandigheden. Hiertoe heeft het bestuur een volgens VN-'Good Practice' richtlijnen een ESG klimaattransitieplan (Environmental-Social-Governance) voor beleggingen opgesteld. Het bestuur heeft in 2025 de beleggingsportefeuille getoetst of de beleggingen voldoen aan deze ESG-normen, in het oog houdend dat er aandacht blijft voor een goed rendement. Zolang de belangen van het Bpf-Zoetwaren op de juiste wijze behartigd worden, ondersteunt het VO dit beleid van harte. Het VO zal ook in 2026 de ontwikkelingen en resultaten van het vermogensbeheer nauwlettend blijven volgen.

Het VO constateert dat de Z-score performancetoets van het pensioenfonds van 0.47 punt in 2024 is gestegen naar 0.96 punt in 2025. Met de aantekening, dat door het 5-jaars gemiddelde de Z-Score nog steeds positief is.

Communicatie

Het VO vindt dat het bestuur grote waarde hecht aan juiste communicatie en dat de communicatiecommissie van het bestuur samen met ondersteuning van communicatieadviseurs en de consulent van TKP wederom in 2025 veel werk heeft verricht om de inzichtelijkheid in de uitvoering van het pensioenfonds te bevorderen. Gezien de vele veranderingen in het pensioenlandschap is duidelijke informatieverstrekking naar alle betrokken partijen essentieel. Het bestuur is zich zeer bewust van hun 'zorgplicht' voor goede en juiste informatie naar de deelnemers van het fonds.

Het voor 2026 bijgestelde communicatiebeleidsplan van 2025 geeft aan, dat het 'speerpunt' van de communicatie commissie is gericht op goede voorlichting m.b.t. de omzetting van de huidige pensioenuitvoering naar de nieuwe pensioenwetgeving. Van cruciaal belang is leeftijdsgebonden communicatie naar de deelnemers, anders gezegd: 'hoe kunnen we iedereen gerust stellen bij de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel'. Naast het geven van informatie per post via het kwartaalblad 'Pensioenflits' is ook persoonlijk gerichte informatie via e-mail verder uitgewerkt.

Toezicht

Intern toezicht door de RvT:

De RvT heeft conform de Wet Versterking Bestuur Pensioenfonds het intern toezicht uitgevoerd en de besluiten van het bestuur beoordeeld, waarbij gekeken is naar de belangen en evenwichtigheid van het pensioenfonds en dat risico's geborgd en expliciet omschreven zijn in de bestuursverslagen. In maart en september hebben het VO en de RvT overleg gehad over de bestuursuitvoering, de ontwikkelingen en afstemming van werkzaamheden. Het VO heeft geconstateerd dat het bestuur positief heeft gereageerd op de aanbevelingen van de RvT en dat deze aanbevelingen meegenomen zijn in de pensioenfondsuitvoering.

Extern toezicht door de Compliance-Officer:

Het VO heeft in december met de compliance-officer overleg gehad, waarbij de beheersing en borging zijn besproken van alle integriteitsrisico's die het pensioenfonds loopt. De officer is tevens de aangestelde vertrouwenspersoon voor het fonds. Om belangenverstremgeling te voorkomen houdt de compliance-officer toezicht op de gedragscode en de integriteit van alle bij het pensioenfonds betrokken personen en heeft hierover de Compliance Rapportage 2025 aan het bestuur uitgebracht. Het VO heeft geconstateerd deze rapportage begin 2026 door de officer met het gezamenlijk bestuur op mogelijke risico's is getoetst.

Jaarlijkse evaluatie risicopunten door de Risico-Manager:

Het bestuur heeft in overleg met de risico manager opnieuw alle risicopunten geëvalueerd en geüpdatet. Het VO constateert, dat met deze evaluatie, de risico's goed in kaart gebracht, geborgd en bewaakt zijn. Hierbij is gebruik gemaakt van een checklist. Belangrijke punten daarbij waren: 'zijn de data- en privacygegevens in de Cloud vertrouwelijk opgeslagen' en 'zijn deze juist beveiligd, alleen toegankelijk voor bevoegde personen'.

Voor het VO is het van groot belang dat de naleving van Wet- en Regelgeving, gedragscodes, Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), digitale weerbaarheid tegen cybercriminaliteit gewaarborgd zijn voor het pensioenfonds.

Ontwikkelingen

Invoering nieuwe Pensioenwet Wtp:

In 2023 heeft het bestuur de opdracht van de sociale partners aanvaard om per 1 januari 2025 over te gaan naar het nieuwe pensioenstelsel Wtp. Eind juni 2024 zijn door het bestuur het pensioenuitvoeringsreglement en het Wtpimplementatieplan bij DNB alsmede het Wtp-communicatieplan bij de Afm ingediend. Ondanks alle inspanningen van het bestuur, gaf DNB door wettelijke aanvullingen bij de Wtp helaas geen akkoord op het implementatieplan en moesten er aanvullende documenten aangeleverd worden. Het Wtp-communicatieplan was wel voor de Afm evenwichtig en gedegen onderbouwd akkoord bevonden. Omdat niet tijdig binnen de gestelde

termijn de aanvullende documenten samengesteld konden worden en ook bij TKP de IT-inrichting van de Wtp uitvoering met adequate systemen nog niet gereed was om de transitie per 1 januari 2025 te laten plaatsvinden, heeft het bestuur besloten de transitie door te schuiven naar 1 januari 2026.

Aansluitend daarop zijn de benodigde aanvullingen door het bestuursbureau, TKP en de actuaris verwerkt en is in juni opnieuw het implementatieplan bij de DNB en het communicatieplan bij de Afm ingediend voor de transitie per 1 januari 2026. Op verzoek van de DNB zijn begin november nog extra evenwichtigheidsberekeningen verwerkt, waarop eind november de DNB akkoord heeft gegeven om per 1 januari 2026 over te gaan naar het nieuwe Wtp-pensioenstelsel, met dien verstande dat het bestuur tot eind december de actuele dekkingsgraad moest blijven monitoren. 31 December heeft het bestuur in overleg met DNB, de RvT en het VO het besluit genomen om per 1 januari 2026 over te gaan naar het nieuwe pensioenstelsel. Het VO zal in 2026 de transitie-uitwerking nauwlettend volgen. Het VO spreekt zijn respect uit naar allen voor het verzetten van het vele werk om voor de invoering van de Wtptransitie tot een goed resultaat te komen.

Samengaan Bpf-Zoetwaren met Bpf-Bakkers:

In aanloop naar een mogelijke fusie naar één fonds werken beide besturen reeds enige jaren met één gezamenlijk bestuursbureau, waarbij de administraties nog gescheiden zijn. De beide besturen van zoetwaren en bakkers hebben wel besloten pas te fuseren nadat de Wtp-transitie naar het nieuwe pensioenstelsel volledig is afgerond.

Voor de voorgenomen fusie zijn door de besturen in de 2e helft van 2025 stappen gezet en is een gezamenlijk projectplan opgesteld. Tevens is een externe onafhankelijke projectmanager van AethiQs, de heer Edwin Lambregts aangesteld voor de begeleiding, uitwerking en tijdbewaking en van het projectplan en de processtappen. In het verlengde hiervan heeft het VO Zoetwaren een aantal malen overleg gehad met het VO Bakkers. In een van de overleggen, heeft de projectleider gezamenlijk met de beide VO's het stappenplan besproken. Daarbij is door de VO's aangegeven om voor het eerste jaar na de fusiedatum uit beide VO's een overgangs-VO te formeren. Dit voorstel is door de besturen overgenomen. In dit overleg kwam ook de gestreefde fusiedatum per 1 juli 2026 naar voren. De haalbaarheid hiervan hing wel af van de pensioenuitvoerder TKP. Mede door de discussie binnen de besturen over een eerder genomen besluit van maximaal twee zittingstermijnen voor de bestuurders, bleek in december 2025 dat de voortgangsplanning onder druk kwam te staan waardoor de streefplanning gewijzigd werd naar 1 januari 2027.

Zowel het VO als de RvT worden door het bestuur nauw betrokken en op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen van de voorbereidingen naar samengaan van de pensioenfondsen. Vooral voldoende draagvlak creëren voor het fusietraject is voor alle betrokken partijen van groot belang.

Uitgebrachte adviezen en voordrachten

In 2025 heeft het VO het bestuur geadviseerd over de volgende instemmings- en adviesaanvragen van het bestuur:

- Bindende voordracht voor benoeming van de heer D.J. Smit als nieuwe RvT-Vz per 01-07-2025. Toelichting: Mevrouw M.L.P.A. van der Steen-Jacquet is per 01-07-2025 afgetreden als Vz van de RvT.
- Positief advies m.b.t. het beloningsbeleid voor de bestuurs-, de RvT- en VO-leden per 01-01-2025. Toelichting: Alle vergoedingen voor werkzaamheden worden voortaan elk jaar opgewaardeerd volgens de CAO-erhogingen. Daarnaast zijn er naast de reguliere bestuurs- en RvT-werkzaamheden projecten bijgekomen, welke apart verrekend zullen worden met een facultatieve projecttoeslag. De projecttoeslag geldt niet voor de VO-leden, daar deze een vergoeding per vergadering krijgen.
- Positief advies uitgebracht voor het 'Communicatieplan voor 2026' en kennis genomen voor het plan na 2026. Toelichting: De update van het reguliere communicatieplan van 2025 naar 2026 is voor het VO akkoord. Het plan voor 2027 met daarin opgenomen de strategische visie t/m 2030 is afhankelijk van de voortgang Wtp.
- 1e Positief advies voor de overgang van het pensioenfonds per 01-01-2026 naar het nieuwe pensioenstelsel Wtp. Toelichting: Het VO-advies betrof een hernieuwd advies op het in 2024 ingediende advies voor de Wtp-transitie per 1 januari 2025. Eind juni zijn door het bestuur het pensioenuitvoeringsreglement en het Wtpimplementatieplan bij DNB alsmede het Wtp-communicatieplan bij de Afm opnieuw ingediend. Wederom met de voorwaarde dat er aanpassing plaatsvond m.b.t. de Go-No momenten in 2025.

- 2e Positief advies voor de overgang van het pensioenfonds per 01-01-2026 naar het nieuwe pensioenstelsel Wtp. Toelichting: Ondanks alle inspanningen van het bestuur, dat de aanvullende documenten begin november 2025 gereed waren, gaf DNB helaas geen akkoord op het implementatieplan en moesten er aanvullende berekeningen aangeleverd worden, waarna ook het VO een hernieuwd advies heeft gegeven t.b.v. de transitie op 01-01-2026.

Conclusie van het VO m.b.t. het Jaarverslag over 2025

Op grond van het voorafgaande komt het VO tot de volgende conclusies:

- Het VO spreekt zijn waardering uit over het transparante jaarverslag en de bijbehorende inzichtelijke jaarrekening.
- Het bestuur heeft voldoende informatie verstrekt aan het VO om zich als VO een goed oordeel te kunnen vormen.
- Het handelen van het bestuur is in overeenstemming geweest met de vastgestelde afspraken. Het heeft een helder, transparant en consistent beleid gevoerd, waarbij de belangen van de actieven deelnemers, gepensioneerden en slapers evenwichtig zijn afgewogen en de continuïteit en duurzaamheid van het pensioenfonds geborgd is.

Gezien bovenvermelde conclusies, stemt het VO in met het jaarverslag en de jaarrekening over 2025.

Aanbevelingen voor 2026

Het VO beveelt het bestuur aan om in de komende periode bijzondere aandacht te besteden aan de volgende items:

- Het VO op de hoogte te houden van de uitvoering en afwerking van het nieuwe Wtp-pensioencontract.
- Het blijven optimaliseren en vergroten van de communicatie naar de werkgevers, de actieve deelnemers, slapers en gepensioneerden. Adequate informatie aan alle betrokken partijen is van groot belang.
- Continue aandacht te blijven houden voor beheersing van de risico's, kostenontwikkeling en transparantie m.b.t. het vermogensbeheer.
- Het VO blijvend te betrekken bij de voorgenomen fusie van Bpf-Zoetwaren met Bpf-Bakkers.

Eindoordeel

Het VO is van oordeel dat het bestuur haar taken naar goed behoren heeft vervuld in het jaar 2025. Door alle betrokkenen is met grote inzet heel veel werk verzet. Alle bevindingen in overweging genomen, oordeelt het VO positief over het handelen van het bestuur inzake het gevoerde beleid, de gemaakte beleidskeuzes en de naleving van goed pensioenfondsbestuur conform de code 'Good Governance'. Het VO hecht daar zeer veel waarde aan.

Tot Slot

Het VO spreekt met respect zijn waardering uit naar het bestuur, het bestuursbureau, de RvT en de dienstverleners TKP, Sprenkels & Verschuren en Ortec Finance voor de constructieve en prettige samenwerking en de bereikte resultaten voor het fonds, daarmee iedereen bedankend voor de toewijding en inzet.

18 juni 2026

Getekend,

Het Verantwoordingsorgaan van de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Zoetwarenindustrie,

Marian Beijer

Rob Brouwers

John Gommans

Harry Verkuijlen

Piet Zoetemeijer

Toon van Zundert

Siem Waiboer, voorzitter

11.2 Reactie Bestuur op het verslag van het Verantwoordingsorgaan

Het bestuur spreekt zijn waardering uit voor de inzet, flexibiliteit en professionaliteit van het Verantwoordingsorgaan (VO) in 2025. Het was een intensief jaar, met belangrijke trajecten zoals de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel en de voorbereidingen voor een mogelijke fusie met Bpf Bakkers. Het bestuur heeft de samenwerking met het VO als open en constructief ervaren.

Het bestuur herkent de belangrijkste bevindingen van het VO. 2025 stond in het teken van de Wtp-transitie en de daarbij behorende complexe besluitvorming. De kritische en betrokken rol van het VO heeft hieraan zichtbaar bijgedragen. Wij waarderen ook de constatering dat de informatievoorziening goed op orde was en dat het VO tijdig is betrokken bij relevante onderwerpen.

Op financieel gebied onderschrijft het bestuur de observaties van het VO. Ontwikkelingen in de dekkingsgraad, het beleggingsbeleid en de kosten vragen blijvende aandacht. Het bestuur blijft zich inzetten voor een zorgvuldige balans tussen rendement, risico en kosten, met oog voor duurzaamheid.

Ook op het gebied van pensioenuitvoering en communicatie herkent het bestuur de bevindingen. De voorbereiding op de overgang naar het nieuwe stelsel heeft extra inzet gevraagd en geleid tot hogere kosten, maar was noodzakelijk voor een zorgvuldige implementatie. Heldere communicatie naar deelnemers blijft daarbij een belangrijk speerpunt.

Ten aanzien van de voorgenomen fusie met Bpf Bakkers deelt het bestuur het beeld van het VO dat dit traject kansen biedt, maar ook vraagt om zorgvuldigheid, realistische planning en voldoende draagvlak. De aangepaste planning richting 1 januari 2027 past daarbij.

Het bestuur neemt de aanbevelingen van het VO over en blijft het VO actief betrekken bij de verdere uitwerking van de transitie, de communicatie en het fusietraject. Risicobeheersing en kostenbeheersing blijven daarbij belangrijke aandachtspunten. Tot slot dankt het bestuur het VO voor de constructieve samenwerking en waardevolle adviezen. Het bestuur kijkt uit naar de verdere samenwerking in 2026.

Amsterdam, 18 juni 2026

Bestuur:

Mevr. M. van Beusekom

Dhr. J.W. Eggen

Dhr. A.I. Foursoff

Dhr. H.E. Hermans

Mevr. K.F.D.C. van der Linden

Dhr. J.C.M. Molenaar

Dhr. P.H. Roos

Mw. E.M. Schoonderbeek

Mevr. S. Troost

Raad van toezicht:

Dhr. L.V.J.M. Rolf

Dhr. D.J. Smit

Dhr. F.J. de Weert

Jaarrekening

12 Jaarrekening

12.1 Balans per 31 december 2025

(bedragen x € 1.000)		31-12-2025	31-12-2024
ACTIVA	Ref.		
Beleggingen voor risico pensioenfonds	1		
Vastgoedbeleggingen		409.158	415.085
Aandelen		1.202.767	1.113.914
Vastrentende waarden		1.592.232	1.756.803
Derivaten		8.647	73.021
Overige beleggingen		68.286	32.681
		3.281.090	3.391.504
Herverzekingsdeel technische voorzieningen	2	346	470
Vorderingen en overlopende activa	3	21.832	19.627
Overige activa	4	8.245	5.079
TOTAAL ACTIVA		3.311.513	3.416.680
PASSIVA			
Stichtingskapitaal en reserves	5	936.503	616.906
Technische voorzieningen			
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	6	2.225.977	2.616.683
Voorziening voor operationele kosten	7	66.779	70.652
Overige technische voorzieningen	8	0	75
Derivaten	9	69.891	54.458
Overige schulden en overlopende passiva	10	12.363	57.906
TOTAAL PASSIVA		3.311.513	3.416.680

(-) De bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op de balans.

12.2 Staat van baten en lasten

(bedragen x € 1.000)		2025	2024
	Ref.		
BATEN			
Premiebijdragen voor risico pensioenfonds	11	104.213	99.754
Beleggingsresultaten risico pensioenfonds	12	-103.975	342.038
Overige baten	13	191	437
TOTAAL BATEN		429	442.229
LASTEN			
Pensioenuitkeringen	14	69.924	65.849
Pensioenuitvoeringskosten	15	8.539	4.581
Mutatie technische voorziening			
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	6	-390.706	178.810
Mutatie voorziening operationele kosten	7	-3.873	4.828
Mutatie overige technische voorzieningen	8	-75	7
		-394.654	183.645
Mutatie aandeel herverzekering technische voorzieningen	16	124	71
Saldo herverzekering	17	-63	-72
Saldo overdrachten van rechten	18	-3.056	-858
Overige lasten	19	18	25
TOTAAL LASTEN		-319.168	253.241
Saldo van baten en lasten		319.597	188.988
Bestemming van het saldo van baten en lasten			
Algemene reserve		319.597	188.988
Totaal saldo van baten en lasten		319.597	188.988

(-) De bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op de staat van baten en lasten.

12.3 Kasstroomoverzicht

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Ontvangsten		
Ontvangen premies	102.412	101.252
Ontvangen in verband met overdracht van rechten	7.541	4.741
Ontvangen uitkeringen van herverzekeraars	63	72
Overige ontvangsten	242	349
	110.258	106.414
Uitgaven		
Betaalde pensioenuitkeringen	-69.926	-65.647
Betaald in verband met overdracht van rechten	-4.441	-3.883
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-8.925	-6.083
Overige uitgaven	-18	-25
	-83.310	-75.638
Totaal kasstroom uit pensioenactiviteiten	26.948	30.776
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Ontvangsten		
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	44.139	64.149
Verkopen en aflossingen van beleggingen	3.654.904	4.336.678
Mutatie collateral	-15.283	-98.193
	3.683.760	4.302.634
Uitgaven		
Aankopen beleggingen	-3.647.998	-4.310.479
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-3.289	-4.517
	-3.651.287	-4.314.996
Totaal kasstroom uit beleggingsactiviteiten	32.473	-12.362
Nettokasstroom	59.421	18.414
Koers-/omrekenverschillen		
Mutatie liquide middelen	59.421	18.414
Liquide middelen primo boekjaar	31.948	13.534
Liquide middelen ultimo boekjaar	91.401	31.948
Mutatie liquide middelen	59.453	18.414
De liquide middelen bestaan uit:		
Liquide middelen onder de Beleggingen en Overige schulden en overlopende posten	83.156	26.869
Liquide middelen opgenomen onder Overige activa	8.245	5.079

12.4 Toelichting op de jaarrekening

Algemeen

Activiteiten

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Zoetwarenindustrie (hierna 'het pensioenfonds'), is statutair gevestigd te Amsterdam. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41198154.

Het pensioenfonds is het bedrijfstakpensioenfonds voor de zoetwarenindustrie. Het pensioenfonds voert de pensioenregeling uit namens alle verplicht en vrijwillig aangesloten werkgevers. Daarbij streeft het pensioenfonds naar evenwichtige afweging van de belangen van alle deelnemers en werkgevers. Het pensioenfonds is ervan overtuigd dat door collectiviteit en solidariteit pensioenen beter beschermd worden tegen risico's.

Het pensioenfonds draagt er zorg voor dat de pensioenen van alle deelnemers (werknemers, pensioengerechtigden en gewezen deelnemers), nu en in de toekomst, volgens afspraak worden opgebouwd.

Het pensioenfonds belegt de ingelegde pensioenpremies met als doel voldoende rendement te behalen om aan de verplichtingen te voldoen en de ambities te realiseren. Daarbij neemt het bestuur verantwoorde risico's en houdt het rekening met kostenefficiëntie, transparantie en maatschappelijk verantwoord beheer.

Het pensioenfonds streeft ernaar de pensioenen waardevast te houden.

Waar staat het pensioenfonds voor? Dit zijn de kernwaarden:

- Betrouwbaar
- Transparant
- Maatschappelijk betrokken
- Kostenefficiënt

Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 610 Pensioenfonds. Het bestuur heeft op 19 juni 2025 de jaarrekening opgemaakt.

Referenties

In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen waarmee wordt verwezen naar de toelichting.

12.4.1 Grondslagen

12.4.1.1 Algemene grondslagen

Alle bedragen in de jaarrekening zijn vermeld in duizenden euro's, tenzij anders is aangegeven.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de continuïteitsveronderstelling.

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post 'nog af te wikkelen transacties'. Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Vreemde valuta

Functionele valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's, zijnde de functionele en presentatievaluta van het pensioenfonds.

Transacties, vorderingen en schulden

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum. Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten.

De koersen van de belangrijkste valuta zijn:

	31 december 2025	Gemiddeld 2025	31 december 2024	Gemiddeld 2024
USD	1,1745	1,1050	1,0355	1,0701
GBP	0,8732	0,8500	0,8268	0,8467
JPY	184,0892	173,4142	162,7392	159,2364

Stelselwijziging

Op basis van de wijziging in RJ610 voor boekjaar 2025 dient een voorziening te worden genomen voor de operationele kosten. De RJ schrijft voor dat deze voorziening als separate balanspost wordt opgenomen als voorziening operationele kosten als onderdeel van de technische voorziening (RJ 610.244). Op basis van RJ 140.208 dient deze stelselwijziging ook retrospectief toegepast te worden op de cijfers van boekjaar 2024 zoals in dit jaarverslag opgenomen. Zie onderstaande tabel waarin de gemuteerde posten zijn opgenomen met daarin zichtbaar de verwerkingwijze in het jaarverslag van 2024 en de doorgevoerde aanpassing ten behoeve van het jaarverslag 2025.

De stelselwijziging heeft geen gevolgen gehad voor vermogen, resultaat en de dekkingsgraad.

(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2024	Aangepaste vergelijkende cijfers	Mutatie
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	2.687.333	2.616.683	70.650
Overige technische voorzieningen	77	75	2
Voorziening operationele kosten	0	70.652	-70.652
	2.687.410	2.687.410	0

Schattingswijziging

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het Bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten.

De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld.

Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende posten in de jaarrekening. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De voorziening voor operationele kosten is aangepast op basis van geactualiseerde inzichten in de toekomstige uitvoeringskosten. Deze wijziging kwalificeert zich als schattingswijziging en is prospectief verwerkt. Het effect bedraagt € 6.831,- duizend en is verantwoord als wijziging actuariële uitgangspunten.

Presentatiewijzigingen

Mutatie technische voorzieningen

Op basis van de wijziging in RJ610 voor boekjaar 2025 is de uitsplitsing van de mutatie technische voorzieningen in de staat van baten en lasten vervallen. De toelichting op de mutatie technische voorzieningen is in het verloopoverzicht van de voorziening pensioenverplichtingen opgenomen.

De presentatiewijziging heeft geen gevolgen gehad voor resultaat, vermogen en de dekkingsgraad.

Toerekening pensioenuitvoeringskosten aan vermogensbeheerkosten

In het verslagjaar is een presentatiewijziging doorgevoerd met betrekking tot de classificatie van pensioenuitvoeringskosten en vermogensbeheerkosten. Conform de richtlijnen van RJ610 zijn de kosten die samenhangen met het vermogensbeheer in 2024 toegerekend aan de post vermogensbeheerkosten. In de voorgaande jaarrekening waren deze kosten volledig verantwoord onder pensioenuitvoeringskosten.

Deze wijziging betreft uitsluitend een presentatie- en indelingswijziging en heeft geen invloed op het resultaat, het vermogen of de dekkingsgraad. Voor de vergelijkende cijfers over 2024 is een herclassificatie toegepast zodat deze aansluit op de gehanteerde presentatie in het huidige verslagjaar.

De herclassificatie resulteert in een verlaging van de post pensioenuitvoeringskosten van €1.492 duizend en een overeenkomstige verhoging van de post vermogensbeheerkosten in de vergelijkende cijfers. De totale kosten blijven ongewijzigd.

Dekkingsgraad

De dekkingsgraad van het pensioenfonds wordt berekend door het balanstotaal minus de overige schulden en overlopende passiva en de negatieve derivaten te delen op de technische voorzieningen zoals opgenomen in de balans.

De beleidsdekkingsgraad is gebaseerd op het rekenkundig gemiddelde van de dekkingsgraden over de laatste 12 maanden. Hierbij wordt steeds gebruik gemaakt van de meest actuele inschatting van de betreffende dekkingsgraden.

12.4.1.2 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Beleggingen

De beleggingen zijn gewaardeerd tegen marktwaarde. Het begrip marktwaarde is te beschouwen als synoniem van reële waarde. Onder waardering op marktwaarde wordt verstaan: het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn.

De waardering van participaties in beleggingsinstellingen geschiedt tegen marktwaarde. Voor beursgenoteerde beleggingsinstellingen is dit de marktnotering per balansdatum. De waardering in niet-beursgenoteerde beleggingsinstellingen geschiedt tegen actuele waarde.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vastgoedbeleggingen

Beursgenoteerde (indirecte) vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers. De marktwaarde van niet-beursgenoteerde (indirecte) vastgoedbeleggingen is gebaseerd op het aandeel dat het pensioenfonds heeft in het eigen vermogen van de niet-beursgenoteerde vastgoedbelegging per balansdatum. Beleggingen in vastgoedfondsen worden onder vastgoedbeleggingen gerapporteerd.

Aandelen

Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen marktwaarde, zijnde de beurswaarde per balansdatum.

De actuele waarde van niet-beursgenoteerde aandelen en participaties in beleggingsfondsen is gebaseerd op het aandeel dat het pensioenfonds heeft in het eigen vermogen van het niet-beursgenoteerde aandeel per balansdatum.

Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen marktwaarde, zijnde de beurswaarde per balansdatum.

Indien vastrentende waarden of participaties in beleggingsinstellingen niet-beursgenoteerd zijn, vindt waardebepaling plaats op basis van de geschatte toekomstige netto kasstromen (rente en aflossingen) die uit de beleggingen zullen voortvloeien, contant gemaakt tegen de ultimo boekjaar geldende marktrente en rekening houdend met het risicoprofiel (kredietrisico; oninbaarheid) en de looptijden.

De lopende interest op vastrentende waarden wordt gepresenteerd als onderdeel van de marktwaarde van de vastrentende waarden.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de relevante marktnoteringen of, als die niet beschikbaar zijn, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingmodellen.

Indien een derivatenpositie negatief is, wordt het bedrag onder de passiva verantwoord.

Overige beleggingen

Overige beleggingen worden gewaardeerd tegen actuele waarde. De waardering hiervan geschiedt tegen de berekende nettovermogenswaarde, die de actuele waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

Dit betreft de gekapitaliseerde waarde van de herverzekeringspolissen, berekend volgens de grondslagen van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds die contant gemaakt wordt tegen de rente volgens de DNB-rentetermijnstructuur. Vorderingen en schulden uit hoofde van herverzekering worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking worden vorderingen gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten) onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, indien sprake is van oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen worden tegen nominale waarde gewaardeerd. Onder de liquide middelen zijn opgenomen die kas- en banktegoeden die onmiddellijk opeisbaar zijn dan wel een looptijd korter dan twaalf maanden hebben. Zij worden onderscheiden van tegoeden in verband met beleggingstransacties. Liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties worden gepresenteerd onder de beleggingen.

Stichtingskapitaal en reserves

Stichtingskapitaal en reserves worden bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle actiefposten en posten van het vreemd vermogen, inclusief de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds en overige technische voorzieningen, volgens de van toepassing zijnde waarderingsgrondslagen in de balans zijn opgenomen.

De statutaire reserves blijken op grond van artikel 2:373 lid 1 BW afzonderlijk uit de balans.

Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

De voorziening voor pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (toezeggingen tot) toeslagen. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de marktrente, waarvoor de actuele rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB wordt gebruikt.

Bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het Bestuur besloten of toeslagen op de opgebouwde pensioenaanspraken worden verleend. Alle per balansdatum bestaande besluiten tot toeslagverlening (ook voor besluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex-antecondities) zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen.

Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van premies waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid.

Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt uitgegaan van voor de toezichthouder acceptabele grondslagen, waarbij rekening wordt gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

De berekeningen zijn uitgevoerd op basis van de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen:

- de gehanteerde marktrente die gebaseerd is op de rentetermijnstructuur (RTS) zoals gepubliceerd door DNB (2024: idem);
- overlevingstafels, te weten de prognosetafels AG2024 met ervaringssterfte op basis van fondsspecifieke correctiefactoren Ervaringssterfte 2024 (2024: idem);
- (on)bepaald partnersysteem (2024: idem);
- voor partnerpensioen is aangenomen dat de vrouwelijke partner 3 jaar jonger is dan de verzekerde man en de mannelijke partner 2 jaar ouder dan de verzekerde vrouw (2024: idem);
- kostenopslag ter grootte van 3,0% van de voorziening pensioenverplichtingen in verband met toekomstige administratie- en excassokosten (2024: 2,7%);
- voorziening voor uitgesteld wezenpensioen: 0,3% van de voorziening van uitgesteld partnerpensioen bij uitgesteld ouderdompensioen (2024: idem);
- voorziening voor toekomstige pensioenopbouw arbeidsongeschikten: de contante waarde van de vrijgestelde (toekomstige) pensioenopbouw is voor 100% in de technische voorziening opgenomen. Ten behoeve van het inlooprisico (wachttijd voor WIA-uitkering 2 jaar) wordt een opslag ter grootte van 9,0% van de actuariële koopsom opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen (2024: idem);
- voorziening in verband met niet-opgevraagde pensioenen: de berekende voorziening, waarbij tevens rekening gehouden wordt met niet-verrichte uitkeringen. Indien de uitbetalingstermijn van de eerste uitkering van een begunstigde meer dan 5 jaar is verstreken, valt de hele voorziening voor die begunstigde vrij (2024: idem)

Voorziening operationele kosten

De voorziening voor operationele kosten bevat de operationele kosten die gepaard gaan met de toekomstige pensioenuitvoering. De voorziening is bepaald als percentage van de technische voorzieningen voor risico fonds.

Overige technische voorzieningen

Onder de overige technische voorzieningen worden voorzieningen opgenomen voor met de pensioenverplichtingen samenhangende risico's voor zover niet opgenomen in de berekening van de pensioenvoorziening. De overige technische voorziening betreft de voorziening voor gemoedsbezwaarden.

Bij de bepaling van de voorziening voor arbeidsongeschiktheid wordt rekening gehouden met de toekomstige schadelast voor zieke deelnemers op balansdatum die naar verwachting arbeidsongeschikt worden verklaard. De verplichting wordt geschat op basis van ervaringscijfers.

Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva worden bij eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking worden schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten).

Kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

12.4.1.3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderinggrondslagen voor beleggingen en de voorziening pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Premiebijdragen (van werkgevers en werknemers)

Onder premiebijdragen van werkgevers en werknemers wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen onder aftrek van kortingen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Extra stortingen en opslagen op de premie zijn eveneens als premiebijdragen verantwoord.

Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waardewijzigingen en valutaresultaten. In de jaarrekening wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van indirecte beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen. (In)directe beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt in dit verband verstaan rentebaten en -lasten, dividenden, huuropbrengsten en soortgelijke opbrengsten.

Dividend wordt verantwoord op het moment van betaalbaarstelling.

Kosten vermogensbeheer

Onder kosten van vermogensbeheer worden de externe kosten verstaan. Deze kosten worden op factuurbasis bij het pensioenfonds in rekening gebracht en niet direct met het resultaat verrekend.

Verrekening van kosten

Met de directe en indirecte beleggingsopbrengsten zijn verrekend de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten, provisies, valutaverschillen e.d.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn berekend op actuariële grondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

Pensioenopbouw

Bij de pensioenopbouw zijn aanspraken en rechten over het boekjaar gewaardeerd naar het niveau dat zij op balansdatum hebben.

Toeslagverlening

Het pensioenfonds streeft ernaar zowel de opgebouwde pensioenrechten van de actieve deelnemers, de premievrije pensioenrechten van gewezen deelnemers en de ingegane pensioenen jaarlijks aan te passen aan de ontwikkeling van de loonontwikkeling volgens de cao. De toeslagverlening heeft een voorwaardelijk karakter. Dit betekent dat er geen recht op toeslagen bestaat en dat het niet zeker is of en in hoeverre in de toekomst toeslagverlening kan plaatsvinden. Een eventuele achterstand in de toeslagverlening vanaf 1 januari 2016 kan in principe worden ingehaald.

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen zijn opgerent met 2,330% (2024: 3,439%), op basis van de éénjaarsrente van de DNB-RTS aan het begin van het verslagjaar.

Onttrekking voor uitkeringen en uitvoeringskosten

Vooraf wordt een actuariële berekening gemaakt van de toekomstige pensioenuitvoeringskosten (met name excassokosten) en pensioenuitkeringen die in de voorziening pensioenverplichtingen worden opgenomen. Deze post betreft de vrijval ten behoeve van de financiering van de kosten en uitkeringen in het verslagjaar.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de marktwaarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt verantwoord onder wijziging marktrente.

Wijzigingen actuariële uitgangspunten

Jaarlijks worden de actuariële grondslagen en/of methoden beoordeeld en mogelijk herzien ten behoeve van de berekening van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van interne en externe actuariële deskundigheid. Dit betreft onder meer de vergelijking van veronderstellingen ten aanzien van sterfte, langlevens, arbeidsongeschiktheid met werkelijke waarnemingen, zowel voor de gehele bevolking als voor de populatie van het pensioenfonds.

De vaststelling van de toereikendheid van de voorziening voor pensioenverplichtingen is een inherent onzeker proces, waarbij gebruik wordt gemaakt van schattingen en oordelen door het Bestuur van het pensioenfonds. Het effect van deze wijzigingen wordt verantwoord in het resultaat op het moment dat de actuariële uitgangspunten worden herzien.

Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten

Een resultaat op overdrachten kan ontstaan doordat de vrijval van de voorziening plaatsvindt tegen fondstarieven, terwijl het bedrag dat wordt overgedragen gebaseerd is op de wettelijke factoren voor waardeoverdrachten. De tarieven van het pensioenfonds wijken af van de wettelijke tarieven.

Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen

De overige mutaties ontstaan door mutaties in de aanspraken door overlijden, arbeidsongeschiktheid en pensioneren.

Mutatie voorziening operationele kosten

De mutatie voorziening operationele kosten betreft de wijzigingen in de waarde van de voorziening operationele kosten.

Saldo herverzekeringen

Ontvangen uitkeringen van de herverzekeraar worden verantwoord in de periode waarop de herverzekering betrekking heeft.

Saldo overdrachten van rechten

De post saldo overdrachten van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Overige baten en lasten

Overige baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

12.4.1.4 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is volgens de directe methode opgesteld. Alle ontvangsten en uitgaven worden hierbij als zodanig gepresenteerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

12.4.2 Toelichting op de balans per 31 december 2025

1. Beleggingen voor risico pensioenfondsen

(bedragen x € 1.000)	Vastgoedbeleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
Stand per 1 januari 2025	415.085	1.113.914	1.756.803	18.563	32.681	3.337.046
Aankopen	8.897	330.134	2.989.661	385.718	344.050	4.058.460
Verkopen	-8.049	-356.862	-3.111.094	-226.341	-377.790	-4.080.136
Herwaardering	-7.134	117.608	-31.737	-239.190	1.841	-158.612
Overige mutaties	359	-2.027	-11.401	6	67.504	54.441
Stand per 31 december 2025	409.158	1.202.767	1.592.232	-61.244	68.286	3.211.199
Schuldpositie derivaten (credit)						69.891
Totaal						3.281.090

(bedragen x € 1.000)	Vastgoedbeleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
Stand per 1 januari 2024	391.118	855.054	1.678.338	120.723	0	3.045.233
Aankopen	15.705	355.124	3.630.675	108.035	198.860	4.308.399
Verkopen	-5.856	-353.985	-3.621.229	-209.615	-148.460	-4.339.145
Herwaardering	13.115	257.091	46.185	478	-31.827	285.042
Overige mutaties	1.003	630	22.834	-1.058	14.108	37.517
Stand per 31 december 2024	415.085	1.113.914	1.756.803	18.563	32.681	3.337.046
Schuldpositie derivaten (credit)						54.458
Totaal						3.391.504

De overige mutaties betreffen mutaties in vorderingen, schulden en liquide middelen uit hoofde van beleggingsactiviteiten. Derivaten en overige beleggingen met een negatieve waarde zijn verantwoord onder de passiva.

Vastgoedbeleggingen

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Indirecte vastgoedbeleggingen, zijnde participaties in beleggingsinstellingen die beleggen in vastgoed	405.563	411.481
Vorderingen	3.595	3.604
Totaal	409.158	415.085

Ultimo boekjaar bedragen de volgende posten meer dan 5,0% van de betreffende beleggingscategorie:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025		31-12-2024	
BDI Residential fund	226.035	55,2%	211.271	50,9%
Aberdeen European Balanced	43.096	10,5%	43.524	10,5%
Prime Property Fund	57.633	14,1%	55.698	13,4%
Invesco Core Real estate - USA	44.367	10,8%	63.798	15,4%
Totaal	371.131	90,7%	374.291	90,2%

Aandelen

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Beursgenoteerde aandelen	1.198.604	1.110.592
Niet beursgenoteerde aandelen	1.478	(1.026)
Vorderingen	2.685	4.348
Totaal	1.202.767	1.113.914

Ultimo boekjaar zijn er geen posten die meer dan 5,0% van de betreffende beleggingscategorie bedragen.

Vastrentende waarden

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Obligaties	527.024	594.799
Hypothecaire leningen	208.656	212.869
Private Loans	384.260	341.254
Covered obligaties	4.273	3.868
Asset Backed securities and Securizations	469	549
Deposito's en dergelijke	3.628	2.037
Cashfondsen	433.064	560.401
Vorderingen	13.254	14.157
Liquide middelen	17.604	26.869
Totaal	1.592.232	1.756.803

Ultimo boekjaar bedragen de volgende posten meer dan 5,0% van de betreffende beleggingscategorie:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025		31-12-2024	
Staatsobligaties Koninkrijk der Nederlanden	66.497	4,2%	87.789	5,0%
Totaal	66.497	4,2%	87.789	5,0%

Met ingang van dit verslagjaar past het pensioenfonds bij de presentatie van de beleggingen het doorkijkprincipe toe. Beleggingen in fondsen worden beoordeeld op hun onderliggende economische exposure, zodat de tabellen met grote posten (>5% van categorie) inzicht geeft in de werkelijke materiële posities binnen de totale portefeuille. Hierdoor kan de samenstelling van de tabellen afwijken van vorig jaar.

Derivaten

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Valutaderivaten	6.792	741
Futures	500	3.896
Rente derivaten	1.355	68.384
Totaal	8.647	73.021

Voor de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gebruikgemaakt van financiële derivaten. Het pensioenfonds gebruikt derivaten voornamelijk om het valutarisico en het renterisico af te dekken. Als hoofdregel geldt dat derivaten uitsluitend worden gebruikt voor zover dit passend is binnen het beleggingsbeleid. De portefeuillestructuur en het risicoprofiel, inclusief de economische effecten van derivaten, dienen zich binnen de door het bestuur vastgestelde grenzen te bevinden.

Gebruik wordt gemaakt van onder meer de volgende instrumenten:

- Futures: dit zijn standaard beursgenoteerde instrumenten waarmee snel posities kunnen worden gewijzigd. Futures worden gebruikt voor het tactische beleggingsbeleid. Tactisch beleggingsbeleid is slechts zeer beperkt mogelijk binnen de grenzen van het strategische beleggingsbeleid.
- Valutaderivaten: dit zijn met individuele banken afgesloten contracten waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het verkopen van een valuta en de aankoop van een andere valuta, tegen een vooraf vastgestelde prijs en op een vooraf vastgestelde datum. Door middel van valutatermijncontracten worden valutarisico's afgedekt.
- Rentederivaten: dit betreft met individuele banken afgesloten contracten waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het uitwisselen van rentebetalingen over een nominale hoofdsom. Door middel van swaps kan het pensioenfonds de rentegevoeligheid van de portefeuille beïnvloeden.

Binnen de beleggingsfondsen wordt gebruik gemaakt van derivaten en is sprake van collateral management. Het pensioenfonds heeft ultimo boekjaar onderpand uitgewisseld voor door het pensioenfonds afgesloten derivatencontracten. Ultimo 2025 bedraagt het ontvangen collateral € 1.100 (2024: € 29.080) en het betaalde collateral € 7.610 (2024: € 390). Het collateral bestaat uit cash en obligaties met rating AAA/AA. Het onderpand staat niet ter vrije beschikking van het pensioenfonds.

Onderstaande tabel geeft een samenvatting van de derivatenpositie op 31 december 2025:

Type contract	Contract- omvang	Saldo waarde	Positieve waarde	Negatieve waarde
Valutaderivaten	-831.249	5.267	6.792	1.525
Futures	4.780	-86	500	586
Rentederivaten	2.190.721	-66.425	1.355	67.780
Totaal	1.364.252	-61.244	8.647	69.891

Onderstaande tabel geeft een samenvatting van de derivatenpositie op 31 december 2024:

Type contract	Contract- omvang	Saldo waarde	Positieve waarde	Negatieve waarde
Valutaderivaten	-843.838	-31.417	741	32.158
Futures	-156.022	-2.918	3.896	6.814
Rentederivaten	1.855.400	52.898	68.384	15.486
Totaal per 31 december	855.540	18.563	73.021	54.458

Overige beleggingen

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Cash collateral	0	28.620
Liquide middelen bij de vermogensbeheerder	65.552	0
Beleggingsdebiteuren	2.734	4.061
Totaal	68.286	32.681

Securities lending

Het pensioenfonds voert zelf geen activiteiten op het gebied van securities lending uit. In de beleggingsfondsen, waarin wordt belegd, wordt dit als beoordelingscriterium meegenomen, maar niet op voorhand uitgesloten. Het pensioenfonds belegt, evenals in 2024, in het JP Morgan Emerging Market Equity fonds waarbinnen stukken worden uitgeleend. Dit wordt gedaan, omdat securities lending rendement oplevert.

Schattingen en oordelen

Zoals vermeld in de toelichting zijn de beleggingen van het pensioenfonds nagenoeg allemaal gewaardeerd tegen actuele waarde per balansdatum en is het over het algemeen mogelijk en gebruikelijk om de actuele waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. Voor sommige andere financiële instrumenten, zoals beleggingsvorderingen en -schulden, geldt dat de boekwaarde de actuele waarde benadert als gevolg van het kortetermijnkarakter van de vorderingen en schulden. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benadert de actuele waarde.

Voor de meerderheid van de financiële instrumenten van het pensioenfonds kan gebruik worden gemaakt van marktnoteringen. Echter, bepaalde financiële instrumenten, zoals bijvoorbeeld derivaten, zijn gewaardeerd door middel van gebruikmaking van waarderingsmodellen en -technieken, inclusief verwijzing naar de huidige reële waarde van vergelijkbare instrumenten.

Op basis van de boekwaarde kan het volgende onderscheid worden gemaakt:

(bedragen x € 1.000)	Direct markt-noteringen	Afgeleide markt-noteringen	Waarderingsmodellen	Totaal
Vastgoedbeleggingen	24.130	0	385.028	409.158
Aandelen	1.202.717	0	50	1.202.767
Vastrentende waarden	781.835	726.441	83.956	1.592.232
Derivaten	-86	-61.158	0	-61.244
Overige beleggingen	68.286	0	0	68.286
Stand per 31 december 2025	2.076.882	665.283	469.034	3.211.199

(bedragen x € 1.000)	Direct markt-noteringen	Afgeleide markt-noteringen	Waarderingsmodellen	Totaal
Vastgoedbeleggingen	27.592	0	387.493	415.085
Aandelen	1.113.914	0	0	1.113.914
Vastrentende waarden	989.766	767.037	0	1.756.803
Derivaten	1.143	17.420	0	18.563
Overige beleggingen	0	32.681	0	32.681
Stand per 31 december 2024	2.132.415	817.138	387.493	3.337.046

2. Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Stand begin boekjaar	470	541
Mutatie aandeel herverzekering technische voorzieningen	-124	-71
Totaal	346	470

3. Vorderingen en overlopende activa

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Vorderingen op werkgevers	21.235	19.280
Vorderingen op deelnemers van het pensioenfonds	5	110
Overige vorderingen en overlopende activa	592	237
Totaal	21.832	19.627

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

Vordering op werkgevers

Specificatie Vorderingen op werkgevers	31-12-2025	31-12-2024
Vorderingen op werkgevers	21.268	19.285
Voorziening dubieuze debiteuren	-33	-5
Totaal	21.235	19.280

De vorderingen op werkgevers hebben voornamelijk betrekking op premies over de maanden november en december.

Verloop van de voorziening dubieuze debiteuren

Specificatie Verloop Voorziening dubieuze debiteuren	31-12-2025	31-12-2024
Stand per 1 januari	5	44
Afgeschreven vorderingen	-5	0
Dotatie respectievelijke vrijval ten laste van de staat van baten en lasten	33	-39
Stand per 31 december	33	5

4. Overige activa

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Liquide middelen	8.245	5.079
Totaal	8.245	5.079

De tegoeden bij banken staan ter vrije beschikking van het pensioenfonds. Er zijn geen kredietfaciliteiten van toepassing.

Passiva

5. Stichtingskapitaal en reserves

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Algemene reserve	936.503	616.906

Algemene reserve

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Stand per begin boekjaar	616.906	427.918
Bestemming saldo van baten en lasten	319.597	188.988
Stand per eind boekjaar	936.503	616.906

Vermogenspositie en herstelplan

Voor het bepalen van het vereist eigen vermogen (de solvabiliteitstoets) maakt het pensioenfonds gebruik van het standaardmodel. Het bestuur acht het gebruik van het standaardmodel passend voor de risico's van het pensioenfonds. De uitkomsten van de solvabiliteitstoets zijn opgenomen in de risicoparagraaf.

Op basis hiervan bedraagt het (minimaal) vereist vermogen op 31 december:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025		31-12-2024	
Stichtingskapitaal en reserves	936.503	140,8%	616.906	123,0%
Minimaal vereist eigen vermogen	98.709	104,3%	115.648	104,3%
Vereist eigen vermogen	426.640	118,6%	474.573	117,7%

De beleidsdekkingsgraad is eind 2025 130,8% (2024: 121,7%). De vermogenspositie van het pensioenfonds kan worden gekarakteriseerd als voldoende (2024: voldoende).

Herstelplan

Ultimo 2025 is de beleidsdekkingsgraad (130,8%) hoger dan het vereist eigen vermogen (118,6%) waardoor het pensioenfonds geen herstelplan hoeft in te dienen.

Statutaire regelingen omtrent de bestemming van het saldo van baten en lasten

Ten aanzien van de bestemming van het saldo van baten en lasten is geen bepaling opgenomen in de statuten van het pensioenfonds. Het voorstel resultaatbestemming 2025 is opgenomen in de paragraaf van de staat van baten en lasten in de jaarrekening. De balans wordt opgemaakt na resultaatbestemming. Dit betekent dat het saldo van baten en lasten, zoals blijkend uit de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

6. Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	2.225.977	2.616.683
Totaal	2.225.977	2.616.683

Het herverzekeringsdeel is opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds.

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Stand per begin boekjaar	2.616.683	2.437.872
Pensioenopbouw	95.766	86.168
Toeslagverlening	-75	29.877
Rentetoevoeging	60.690	83.216
Onttrekking voor uitkeringen en uitvoeringkosten	-69.377	-65.705
Wijziging marktrente	-480.363	56.809
Wijziging actuariële uitgangspunten	722	-10.792
Wijziging uit hoofde overdracht van rechten	3.995	1.710
Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen	-2.064	-2.472
Stand per eind boekjaar	2.225.977	2.616.683

Als gevolg van de wijziging in RJ610 wordt de voorziening operationele kosten niet langer opgenomen als onderdeel van de technische voorziening, maar separaat gepresenteerd. Deze wijziging kwalificeert als een stelselwijziging die op grond van RJ 140.208 retrospectief dient te worden toegepast.

In de vergelijkende cijfers is de technische voorziening derhalve aangepast. Aangezien de voorziening operationele kosten in het verleden onderdeel uitmaakte van verschillende toevoegingen aan en onttrekkingen van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds, zijn de vergelijkende cijfers binnen de specificatie van de technische voorziening aangepast om deze gewijzigde presentatie tot uitdrukking te brengen.

Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw is opgenomen de actuariel berekende waarde van de diensttijdopbouw. Dit is het effect op de voorziening pensioenverplichtingen van de in het verslagjaar opgebouwde nominale rechten ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen. Verder is hierin begrepen het effect van de individuele salarisontwikkeling.

Toeslagverlening

Het pensioenfonds streeft ernaar zowel de opgebouwde pensioenrechten van de actieve deelnemers, de premievrije pensioenrechten van gewezen deelnemers en de ingegane pensioenen jaarlijks aan te passen aan de ontwikkeling van de loonontwikkeling volgens de cao. De toeslagverlening heeft een voorwaardelijk karakter. Dit betekent dat er geen recht op toeslagen bestaat en dat het niet zeker is of en in hoeverre in de toekomst toeslagverlening kan plaatsvinden. Een eventuele achterstand in de toeslagverlening vanaf 1 januari 2016 kan in principe worden ingehaald. Het pensioenfonds heeft per 1 januari 2025 een toeslag verleend van 1,18%. Per 1 januari 2026 is geen toeslag verleend, de pensioenen zijn echter wel verhoogd als gevolg van het invaren naar het nieuwe stelsel.

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen zijn opgerent met 2,330% (2024: 3,439%), op basis van de éénjaarsrente van de DNB-RTS aan het begin van het verslagjaar.

Onttrekking voor uitkeringen

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuariel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de verwachte pensioenuitkeringen in de verslagperiode.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de marktwaarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt verantwoord onder wijziging marktrente.

De RTS ultimo 2025 ligt over de hele linie boven de RTS ultimo 2024. Wanneer beide curves worden uitgedrukt in één gemiddeld rentepercentage is de rente in 2025 met circa 1,07%-punt gestegen wat leidt tot een afname van de voorziening en daarmee tot een positief resultaat. De ontwikkeling van de marktrente is als volgt:

	Rentepercentage per 31 december
2021	0,59%
2022	2,51%
2023	2,29%
2024	2,11%
2025	3,18%

De gemiddelde marktrente is per 31 december 2025 3,18% (2024: 2,11%) en daarmee 1,07%-punt hoger dan per 31 december 2024. Als gevolg van deze stijging van de marktrente is € 480.363 duizend vrijgevallen van de voorziening pensioenverplichtingen.

Wijziging actuariële uitgangspunten

Jaarlijks worden de actuariële grondslagen en/of methoden beoordeeld en mogelijk herzien ten behoeve van de berekening van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van interne en externe actuariële deskundigheid. Dit betreft onder meer de vergelijking van veronderstellingen ten aanzien van sterfte, langlevens en arbeidsongeschiktheid met werkelijke waarnemingen, zowel voor de gehele bevolking als voor de populatie van het pensioenfonds.

De vaststelling van de toereikendheid van de voorziening voor pensioenverplichtingen is een inherent onzeker proces, waarbij gebruik wordt gemaakt van schattingen en oordelen door het bestuur van het pensioenfonds. Het effect van deze wijzigingen wordt verantwoord in het resultaat op het moment dat de actuariële uitgangspunten worden herzien.

De voorziening voor operationele kosten is aangepast op basis van geactualiseerde inzichten in de toekomstige uitvoeringskosten. Deze wijziging kwalificeert zich als schattingswijziging en is prospectief verwerkt. Het effect bedraagt € 6.831,- duizend en is verantwoord als wijziging actuariële uitgangspunten.

Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Toevoeging aan de technische voorziening	9.351	6.612
Onttrekking aan de technische voorziening	-5.356	-4.904
Totaal	3.995	1.710

Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
<i>Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen</i>		
Resultaat op kanssysteem:		
- Sterfte	-2.790	-3.744
- Arbeidsongeschiktheid	-467	0
- Mutaties	1.193	1.272
Totaal	-2.064	-2.472

De voorziening voor pensioenverplichtingen is naar categorieën als volgt samengesteld:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025		31-12-2024	
	€	Aantallen	€	Aantallen
Actieven	820.478	10.060	1.018.359	9.789
Pensioengerechtigden	797.222	11.547	807.089	11.117
Slapers	608.277	22.764	791.235	23.863
Totaal	2.225.977	44.371	2.616.683	44.769

Korte beschrijving pensioenregeling in 2025:

- levenslang ouderdomspensioen, waarbij deelnemers met 68 jaar met pensioen gaan. Deelnemers kunnen wel eerder, later of gedeeltelijk met pensioen gaan;
- partnerpensioen van 70% van het bereikbare ouderdomspensioen;
- wezenpensioen van 14% van het te bereiken ouderdomspensioen.

Premie

In 2025 betreft de reguliere premie 30,0% van de pensioengrondslag (2024: 30,0%).

Premievrijstelling

Als een deelnemer een WIA- of WAO-uitkering ontvangt, voorziet het reglement in een gedeeltelijke premievrije opbouw. Voor de voortzetting van de pensioenopbouw is over dit inkomensgedeelte geen bijdrage verschuldigd.

Daarnaast kent het pensioenfonds een aanvullende regeling, die door werkgevers op vrijwillige basis kan worden afgesloten. Deze regeling is identiek aan de basisregeling met de volgende uitzonderingen.

De franchise van € 79.600,- (2024: € 75.400,-) is gelijk aan het maximumsalaris van de basisregeling. Verder is het salaris begrensd op het fiscale maximumsalaris van € 137.800,- (2024: € 137.780,-). De premie is een actuariële premie en daarom afhankelijk van geslacht en leeftijd van de deelnemer.

Toeslagverlening

De toeslagen op pensioenrechten en pensioenaanspraken worden jaarlijks vastgesteld door het bestuur. Er bestaat een ambitie om jaarlijks de pensioenrechten en pensioenaanspraken aan te passen. De daadwerkelijke toeslag in een jaar is voorwaardelijk en is afhankelijk van de hoogte van de beschikbare middelen. De toeslag bedraagt maximaal de stijging van de consumentenprijsindex (cpi), zoals vastgesteld door het CBS in de periode oktober - oktober.

Er is geen recht op toekomstige toeslagen. Het is niet zeker of en in hoeverre in de toekomst wordt geïndexeerd. Het pensioenfonds heeft geen geld gereserveerd voor toekomstige toeslagen. Toeslagen zijn afhankelijk van de middelen van het pensioenfonds, en daarvoor zijn beleggingsresultaten een belangrijk element.

Inhaaltoeslagen

Onder bepaalde omstandigheden kunnen inhaaltoeslagen worden toegekend. Inhaaltoeslagen zijn toeslagen die worden toegezegd, voor zover in het verleden niet voor 100% is geïndexeerd. Om inhaaltoeslagen te kunnen toekennen is een hoge dekkingsgraad vereist. Inhaaltoeslagen zijn daarom op korte termijn niet te verwachten. Het bestuur van het pensioenfonds geeft in haar jaarrekening elk jaar een specificatie van het verschil tussen de volledige en de werkelijk toegekende toeslagen.

Met de overgang naar het zijn de pensioenen verhoogd. In het nieuwe stelsel is geen sprake meer van indexatieachterstanden en inhaaltoeslagen.

Voor alle deelnemers (actieve deelnemers, premievrije deelnemers en gepensioneerde deelnemers) is deze specificatie in de volgende tabel opgenomen.

Alle deelnemers	Volledige toeslag-verlening	Toegekende toeslagen	Vershil	Cumulatief verschil (t.o.v. ambitie)
2016	0,41%	0,00%	0,41%	0,41%
2017	0,36%	0,00%	0,36%	0,77%
2018	1,34%	0,08%	1,26%	2,04%
2019	1,68%	0,41%	1,27%	3,34%
2020	1,73%	0,00%	1,73%	5,12%
2021	1,12%	0,00%	1,12%	6,30%
2022	3,28%	0,00%	3,28%	9,78%
1 september 2022	0,00%	3,28%	-3,28%	6,30%
2023	11,70%	6,60%	5,10%	11,72%
2024	3,50%	3,50%	0,00%	11,72%
2025	2,58%	1,18%	1,40%	13,29%

7. Voorziening operationele kosten

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Stand per 1 januari	70.652	65.824
Toevoeging opslag toekomstige uitvoeringskosten	2.556	2.073
Onttrekking vanwege dekking uitvoeringskosten huidig verslagjaar	-2.018	-1.890
RTS-effect	-12.970	1.534
Wijziging actuariële uitgangspunten	6.657	-291
Overige mutaties	1.902	3.402
Stand per 31 december	66.779	70.652

Als gevolg van de wijziging in RJ610 wordt de voorziening operationele kosten separaat gepresenteerd van de technische voorziening. Deze wijziging is aangemerkt als een stelselwijziging en is conform RJ 140.208 retrospectief verwerkt.

In de vergelijkende cijfers over 2024 is de voorziening operationele kosten afzonderlijk opgenomen. De bedragen die in eerdere verslagjaren onderdeel uitmaakten van de toevoegingen aan en onttrekkingen van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds, zijn geherclassificeerd naar de voorziening operationele kosten. De mutaties zijn toe te wijzen aan de opgenomen categorieën in het verloopoverzicht.

Onttrekking voor uitvoeringskosten

Toekomstige pensioenuitvoeringskosten (in het bijzonder excassokosten) worden vooraf actuariëel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de verwachte uitvoeringskosten in de verslagperiode.

RTS-effect

Als gevolg van hogere rente is de contante waarde van de toekomstige uitvoeringskosten lager vastgesteld. Het effect is € -12.970 duizend.

Wijziging actuariële uitgangspunten

De wijziging actuariële uitgangspunten bestaat voor € 6.831 duizend uit het effect van geactualiseerde inzichten in de toekomstige uitvoeringskosten.

8. Overige technische voorzieningen

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Spaarfonds gemoedsbezwaarden		
Stand per begin boekjaar	75	68
Mutatie	-75	7
Stand per eind boekjaar	0	75

9. Derivaten

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Derivaten	69.891	54.458
Totaal	69.891	54.458

Een toelichting is opgenomen onder de beleggingen voor risico pensioenfonds (1).

10. Overige schulden en overlopende posten

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Schulden aan werkgevers	56	8
Pensioenuitkeringen	31	27
Beleggingsschulden	7.200	53.408
Belastingen en premie sociale verzekeringen	1.224	1.229
Overige schulden en overlopende passiva	3.852	3.234
Totaal	12.363	57.906

Alle schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

Beleggingsschulden

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Nog af te wikkelen beleggingstransacties	0	2.336
Onderpand verplichtingen	7.200	51.072
Totaal	7.200	53.408

12.4.2.1 Risicobeheer

Het pensioenfonds wordt bij het beheer van de pensioenverplichtingen en de financiering daarvan geconfronteerd met risico's. De belangrijkste doelstelling van het pensioenfonds is het nakomen van de pensioentoezeggingen. Het solvabiliteitsrisico is daarmee het belangrijkste risico voor het pensioenfonds. In het bestuursverslag is ingegaan op de risico's die het pensioenfonds loopt en op het beleid dat wordt gevoerd om deze risico's te beperken. Hierna treft u kwantitatieve risico-informatie aan.

Het doorblikprincipe is zoveel mogelijk toegepast voor de beleggingsfondsen. Hiervoor is gebruikgemaakt van opgaven van de vermogensbeheerders.

Het bestuur beschikt over een aantal beleidsinstrumenten om risico's te beheersen. Deze beleidsinstrumenten betreffen: beleggingsbeleid, premiebeleid, herverzekeringsbeleid en toeslagenbeleid.

De keuze en toepassing van beleidsinstrumenten vindt plaats na uitvoerige analyses ten aanzien van te verwachten ontwikkelingen van de verplichtingen en de financiële markten. Daarbij wordt onder meer gebruik gemaakt van de Asset Liability Management-studie (ALM-Studie). Ook het financieel crisisplan dat door het pensioenfonds is opgesteld en jaarlijks wordt geëvalueerd, is verwerkt in onderstaande toelichting op de risico's, het risicobeleid en de ingezette beheersmaatregelen.

De uitkomsten van deze analyses vinden hun weerslag in jaarlijks door het bestuur vast te stellen beleggingsrichtlijnen als basis voor het uit te voeren beleggingsbeleid. De beleggingsrichtlijnen geven normen en limieten aan waarbinnen de uitvoering van het beleggingsbeleid door de vermogensbeheerders moet plaatsvinden. Deze uitgangspunten zijn vastgelegd in investment management agreements met de vermogensbeheerders. Deze overeenkomsten zijn overwegend gericht op passief vermogensbeheer.

Solvabiliteitsrisico's

Het belangrijkste risico voor het pensioenfonds betreft het solvabiliteitsrisico, ofwel het risico dat het pensioenfonds niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. De solvabiliteit wordt gemeten op basis van zowel algemeen geldende normen als specifieke normen die door de toezichthouder worden opgelegd.

Indien de solvabiliteit van het pensioenfonds zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat het pensioenfonds de premie voor de onderneming en deelnemers moet verhogen en het risico dat er geen ruimte beschikbaar is voor een eventuele toeslagverlening op opgebouwde pensioenrechten. In het uiterste geval kan het noodzakelijk zijn dat het pensioenfonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten moet verminderen. De dekkingsgraad heeft zich als volgt ontwikkeld:

Ontwikkeling dekkingsgraad	2025	2024
Dekkingsgraad per 1 januari	123,0%	117,1%
Premie	-0,8%	-0,3%
Uitkering	0,5%	0,4%
Toeslagverlening	0,0%	-1,4%
Kosten	-0,2%	0,0%
Korten van aanspraken en rechten	0,0%	0,0%
Beleggingsrendement (inclusief renteafdekking)	-6,6%	9,4%
Wijziging rentetermijnstructuur voorziening pensioenverplichting	27,6%	-2,7%
Aanpassing actuariële grondslagen	-0,4%	0,5%
Overige oorzaken	0,0%	0,0%
Kruiseffecten	-2,3%	0,0%
Dekkingsgraad per 31 december	140,8%	123,0%

Om het solvabiliteitsrisico te beheersen dient het pensioenfonds buffers in het vermogen aan te houden. De omvang van deze buffers (buffers plus de pensioenverplichtingen heten samen het vereist vermogen) wordt vastgesteld aan de hand van de door DNB voorgeschreven solvabiliteitstoets (S-toets). Deze toets bevat een kwantificering van de bestuursvisie op de pensioenfondsspecifieke restrisico's (na afdekking).

De berekening van het vereist eigen vermogen en het hieruit voortvloeiende tekort aan het einde van het boekjaar is als volgt:

Vereist eigen vermogen	2025	2024
S1 Renterisico	2,2%	1,6%
S2 Risico zakelijke waarden	13,9%	13,3%
S3 Valutarisico	4,9%	4,4%
S4 Grondstoffenrisico	0,0%	0,0%
S5 Kredietrisico	4,3%	4,3%
S6 Verzekeringstechnische risico	3,5%	3,8%
S7 Liquiditeitsrisico	0,0%	0,0%
S8 Concentratierisico	0,0%	0,0%
S9 Operationeel risico	0,0%	0,0%
S10 Actief beheer risico	0,4%	0,2%
Diversificatie-effect	-10,6%	-9,9%
Vereist eigen vermogen per 31 december	18,6%	17,7%

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Vereist pensioenvermogen	2.719.396	3.161.983
Technische voorzieningen	2.292.756	2.687.410
Vereist eigen vermogen	426.640	474.573
Aanwezig vermogen (Totaal activa -/- schulden)	936.503	616.906
Surplus/Tekort	509.863	142.333

De buffers zijn berekend op basis van de standaardmethode, waarbij voor de samenstelling van de beleggingen wordt uitgegaan van de strategische beleggingsmix in de evenwichtssituatie.

Beleggingsrisico

De belangrijkste beleggingsrisico's betreffen het markt-, krediet- en liquiditeitsrisico. Het marktrisico is uit te splitsen in renterisico, valutarisico en prijs(koers)risico. Marktrisico wordt gelopen op de verschillende beleggingsmarkten waarin het pensioenfonds op basis van het vastgestelde beleggingsbeleid actief is. De beheersing van het risico is geïntegreerd in het beleggingsproces. Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid kunnen zich voorts risico's manifesteren uit hoofde van de geselecteerde managers en bewaarbedrijven (zogeheten manager- en custodyrisico), en de juridische bepalingen omtrent gebruikte instrumenten en de uitvoeringsovereenkomst (juridisch risico). Het marktrisico wordt beheerst doordat met de vermogensbeheerder specifieke mandaten zijn afgesproken, die in overeenstemming zijn met de beleidskaders en richtlijnen zoals deze zijn vastgesteld door het bestuur. Het bestuur monitort de mate van naleving van deze mandaten. De marktposities worden periodiek gerapporteerd.

Renterisico (S1)

Renterisico is het risico dat de waarde van de portefeuille vastrentende waarden en de waarde van de pensioenverplichtingen veranderen als gevolg van ongunstige veranderingen in de markttrent. Maatstaf voor het meten van rentegevoeligheid is de duration. De duration is de gewogen gemiddelde resterende looptijd in jaren.

Het beleid van het pensioenfonds is erop gericht om de 'duration-mismatch' te verkleinen door het renterisico voor 84% af te dekken. Het pensioenfonds realiseert dit door meer langlopende obligaties te kopen in plaats van aandelen (aandelen hebben per definitie een duration van nul), binnen de portefeuille kortlopende obligaties te vervangen door langlopende obligaties of door middel van renteswaps. Bij een renteswap wordt een vaste lange rente geruild tegen een variabele korte rente. Het pensioenfonds ontvangt in dit geval een lange rente, vergelijkbaar met de kasstroom van een langlopende obligatie en betaalt daarvoor een variabele korte rente (bijvoorbeeld Euribor). Daarnaast kan het pensioenfonds het renterisico op de vastrentende waarden afdekken (het eigen vermogen is ongevoelig voor de renteveranderingen, maar de dekkingsgraad niet) of de dekkingsgraad afdekken.

De duration en het effect van de renteafdekking kunnen als volgt worden samengevat:

	31-12-2025		31-12-2024	
	Waarde	Duration	Waarde	Duration
Vastrentende waarden (vóór derivaten)	1.592.232	5,5	1.756.803	5,6
Vastrentende waarden (na derivaten)	1.525.807	23,4	1.809.701	25,9
Voorziening voor pensioenverplichtingen	2.225.977	17,0	2.616.683	19,7

De samenstelling van de vastrentende waarden naar looptijd is als volgt:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025		31-12-2024	
Resterende looptijd < 1 jaar	462.145	29,0%	1.000.749	57,0%
Resterende looptijd > 1 en < 5 jaar	246.837	15,5%	177.495	10,1%
Resterende looptijd > 5 jaar	883.250	55,5%	578.559	32,9%
Totaal	1.592.232	100,0%	1.756.803	100,0%

De presentatie van de vastrentende waarden in bovenstaande looptijden hangt samen met het langetermijn karakter van de investeringen van het pensioenfonds en het hiermee samenhangende beleid en dient ter vergelijking met de looptijden van de verplichtingen zoals in onderstaand overzicht weergegeven.

De resterende looptijd van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds kan als volgt worden weergegeven:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025		31-12-2024	
Resterende looptijd < 5 jaar	349.248	15,7%	333.127	12,7%
Resterende looptijd > 5 en < 10 jaar	374.817	16,8%	369.027	14,1%
Resterende looptijd > 10 en < 20 jaar	690.970	31,0%	753.683	28,8%
Resterende looptijd > 20 jaar	810.942	36,4%	1.160.846	44,4%
Totaal	2.225.977	100,0%	2.616.683	100,0%

Risico zakelijke waarden (S2)

Het zakelijkewaardenrisico is het risico dat de waarde van de zakelijke waarden (voornamelijk aandelen, beursgenoteerd indirect vastgoed en converteerbare obligaties) verandert door veranderingen in de marktprijzen voor deze waarden. Het structurele marktrisico wordt beheerst binnen het ALM-proces. Daarin wordt een zodanige beleggingsmix vastgesteld dat het marktrisico acceptabel is. De feitelijke beleggingsmix mag binnen vastgestelde bandbreedtes afwijken van de ALM-beleggingsmix. Voor de beheersing van het marktrisico in samenhang met het renterisico wordt gebruikgemaakt van derivaten.

Valutarisico (S3)

Valutarisico is het risico van waardewijzigingen door de ontwikkeling van de waarde van vreemde valuta ten opzichte van de euro. Het deel dat buiten de euro wordt belegd betreft ultimo 2025 circa 42% (2024: 39%) van de beleggingsportefeuille. Hiervan is 61% afgedekt (2024: 63%). De nettorisicopositie betreft 16% (2024: 14%).

De valutapositie per 31 december 2025 vóór en na afdekking door valutaderivaten is als volgt weer te geven:

(bedragen x € 1.000)		31-12-2025	
	Totaal voor afdekking	Valutaderivaten afdekking	Nettopositie na afdekking
EUR	1.908.280	836.517	2.744.797
GBP	35.227	-692	34.535
JPY	54.809	0	54.809
USD	1.196.239	-830.558	365.681
Overig	81.268	0	81.268
Totaal	3.275.823	5.267	3.281.090

De valutapositie per 31 december 2024 vóór en na afdekking door valutaderivaten is als volgt weer te geven:

(bedragen x € 1.000)		31-12-2024	
	Totaal voor afdekking	Valutaderivaten afdekking	Nettopositie na afdekking
EUR	2.087.418	812.520	2.899.938
GBP	32.088	-1.334	30.754
JPY	49.503	-43.980	5.523
USD	1.178.886	-798.623	380.263
Overig	75.026	0	75.026
Totaal	3.422.921	-31.417	3.391.504

Een restrisico betreft de categorie overige valuta; deze valuta betreffen valuta in opkomende markten en/of hebben een correlatie met de USD. Het bestuur heeft besloten om deze risico's niet af te dekken.

Prijrisico

Prijrisico is het risico van waardewijzigingen door de ontwikkeling van marktprijzen. Het wordt veroorzaakt door factoren gerelateerd aan een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren.

Het prijsrisico wordt gemitigeerd door diversificatie die onder meer is vastgelegd in de strategische beleggingsmix van het pensioenfonds. In aanvulling hierop maakt het pensioenfonds voor afdekking van het prijsrisico gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten), zoals opties en futures.

Naast de strategische mix heeft het pensioenfonds in het mandaat aan de vermogensbeheerders richtlijnen gesteld aan het maximale percentage dat namens het pensioenfonds in een sector, land of tegenpartij mag worden belegd. Naleving van deze richtlijnen wordt bewaakt door de beleggingsadviescommissie op basis van onafhankelijke rapportages van custodian BNY Mellon.

De segmentatie van de aandelen naar regio is als volgt:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025		31-12-2024	
Nederland en andere EU-landen	134.304	11,2%	154.185	13,9%
Europa (niet-EU)	68.395	5,7%	28.668	2,6%
Noord-Amerika	770.517	64,2%	733.339	66,1%
Zuid-Amerika	11.395	0,9%	3.714	0,3%
Zuid-Oost Azië	5.944	0,5%	162.833	14,7%
Midden-Oosten	7.797	0,6%	3.518	0,3%
Overig	201.730	16,8%	23.309	2,1%
Totaal	1.200.082	100,0%	1.109.566	100,0%

De vorderingen inzake aandelen zijn verantwoord onder "Overig".

Grondstoffenrisico (S4)

Pensioenfondsen die beleggen in grondstoffen (commodities) lopen het risico dat de waarde van deze beleggingen daalt. In het standaardmodel is een berekening van de gevoeligheid van het eigen vermogen voor grondstoffen voorgeschreven.

Het grondstoffenrisico wordt berekend aan de hand van een scenario waarbij wordt uitgegaan van een waardedaling van de beleggingen in grondstoffen van 30%. Er wordt geen onderscheid gemaakt naar verschillende soorten grondstoffen. Het pensioenfonds belegt niet in grondstoffen.

Kredietrisico (S5)

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het pensioenfonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het pensioenfonds (potentiële) vorderingen heeft. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan partijen die obligatieleningen uitgeven, banken waar deposito's worden geplaatst, marktpartijen waarmee Over The Counter (OTC)-derivatenposities worden aangegaan en aan bijvoorbeeld herverzekeraars.

Een voor beleggingsactiviteiten specifiek onderdeel van kredietrisico is het settlementrisico. Dit heeft betrekking op het risico dat partijen waarmee het pensioenfonds transacties is aangegaan niet meer in staat zijn hun tegenprestatie te verrichten waardoor het pensioenfonds financiële verliezen lijdt.

Beheersing van dit risico door het pensioenfonds vindt plaats door het stellen van limieten aan tegenpartijen op totaalniveau, dat wil zeggen met inachtneming van alle posities die een tegenpartij heeft jegens het pensioenfonds; het vragen van extra zekerheden zoals onderpand en dergelijke bij hypothecaire geldleningen en het uitlenen van effecten; het hanteren van prudente verstrekingsnormen bij hypothecaire geldleningen. Ter afdekking van het settlementrisico wordt door het pensioenfonds enkel belegd in markten waar een voldoende betrouwbaar clearing- en settlementsysteem functioneert. Voordat in nieuwe markten wordt belegd, wordt eerst onderzoek gedaan naar de waarborgen op dit gebied. Met betrekking tot niet-beursgenoteerde beleggingen, met name OTC-derivaten, wordt door het pensioenfonds enkel gewerkt met tegenpartijen waarmee ISDA/CSA-overeenkomsten zijn afgesloten zodat posities van het pensioenfonds adequaat worden afgedekt door onderpand.

De samenstelling van de vastrentende waarden naar regio's kan als volgt worden samengevat:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025		31-12-2024	
Nederland en andere EU-landen	953.509	59,9%	1.052.423	59,8%
Europa (niet-EU)	115.571	7,3%	148.977	8,5%
Noord-Amerika	228.219	14,3%	185.573	10,6%
Zuid-Amerika	80.005	5,0%	61.672	3,5%
Zuid-Oost Azië	61.836	3,9%	78.348	4,5%
Midden-Oosten	28.256	1,8%	17.171	1,0%
Overig	124.836	7,8%	212.639	12,1%
Totaal	1.592.232	100,0%	1.756.803	100,0%

De vorderingen inzake vastrentende waarden zijn verantwoord onder "Overig".

De samenstelling van de vastrentende waarden naar sectoren is als volgt:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025		31-12-2024	
Staatsleningen	530.653	33,3%	594.798	33,9%
Index gelinke obligaties	0	0,0%	2.037	0,1%
Hypotheken	208.655	13,1%	212.869	12,1%
Bedrijfsleningen	389.002	24,4%	345.671	19,7%
Kortlopende vorderingen en liquide middelen	463.922	29,1%	601.428	34,2%
Totaal	1.592.232	100,0%	1.756.803	100,0%

De kredietwaardigheid van veel marktpartijen wordt ook door rating agencies beoordeeld. De samenvatting van de vastrentende waarden op basis van de ratings zoals gepubliceerd door bekende rating agencies is als volgt:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025		31-12-2024	
AAA	243.090	15,3%	289.912	16,5%
AA	407.375	25,6%	459.396	26,1%
A	140.568	8,8%	139.753	8,0%
BBB	263.764	16,6%	221.669	12,6%
Lager dan BBB	301.089	18,9%	313.727	17,9%
Geen rating	236.346	14,8%	332.346	18,9%
Totaal	1.592.232	100,0%	1.756.803	100,0%

De vorderingen en liquide middelen inzake vastrentende waarden zijn opgenomen onder "Geen rating". Daarnaast is een belegging in een cashfonds opgenomen onder geen rating. Voor deze belegging is geen rating beschikbaar.

Verzekeringstechnische risico's (actuariële risico's, S6)

Het verzekeringstechnische risico is het risico dat voortvloeit uit mogelijke afwijkingen van actuariële inschattingen die worden gebruikt voor de vaststelling van de technische voorzieningen en de hoogte van de premie. De belangrijkste actuariële risico's zijn de risico's van langlevens, overlijden (kortleven), arbeidsongeschiktheid en het toeslagrisico.

Langlevensrisico

Het langlevensrisico is het belangrijkste verzekeringstechnische risico. Langlevensrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen. Als gevolg hiervan volstaat de opbouw van het pensioenvermogen niet voor de uitkering van de pensioenverplichting. Door toepassing van prognosetafels met adequate correcties voor ervaringssterfte is het langlevensrisico nagenoeg geheel verdisconteerd in de waardering van de pensioenverplichtingen.

Met de publicatie van de Prognosetafel AG2024 op 12 september 2024 geeft het Koninklijk Actuarieel Genootschap zijn meest recente inschatting van de toekomstige sterfte voor de Nederlandse bevolking. De Prognosetafel AG2024 vervangt de Prognosetafel AG2022. De aanpassing de prognosetafel heeft nauwelijks invloed op de levensverwachting, die licht is gedaald. De aan Covid-19 pandemie gerelateerde oversterfte lijkt minder snel uit te doven dan bij de prognose voor de Prognosetafel AG2022 is aangenomen.

Het pensioenfonds monitort de toegepaste ervaringssterfte door middel van analyse van het resultaat op langlevensrisico over meerdere jaren. Het resultaat op langlevensrisico bedraagt in 2025 € 2.463 (2024: € 2.395). Dit betekent dat op grond van de waargenomen overlijdensgevallen bij het pensioenfonds meer middelen beschikbaar zijn gekomen, dan waar op grond van de overlevingstafels op was gerekend.

Overlijdensrisico

Het overlijdensrisico betekent dat het pensioenfonds in geval van overlijden mogelijk een nabestaandenpensioen moet toekennen waarvoor door het pensioenfonds geen voorzieningen zijn getroffen. Dit risico kan worden uitgedrukt in risicokapitalen. Het pensioenfonds heeft dit risico niet herverzekerd.

Arbeidsongeschiktheidsrisico

Het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat het pensioenfonds voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij invaliditeit en het toekennen van een arbeidsongeschiktheidspensioen ('schadereserve'). Voor dit risico wordt jaarlijks een risicopremie in rekening gebracht. Het verschil tussen de risicopremie en de werkelijke kosten wordt verwerkt via het resultaat. De actuariële uitgangspunten voor de risicopremie worden periodiek herzien. Het pensioenfonds heeft dit risico niet herverzekerd.

Toeslagrisico

Het toeslagrisico omvat het risico dat de ambitie van het bestuur om toeslagen op pensioen toe te kennen in relatie tot de algemene prijsontwikkeling niet kan worden gerealiseerd. De mate waarin dit kan worden gerealiseerd is afhankelijk van de ontwikkelingen in de rente, beleggingsrendementen, looninflatie en demografie (beleggings- en actuariële resultaten) echter, afhankelijk van de hoogte van de dekkingsgraad van het pensioenfonds. Uitdrukkelijk wordt opgemerkt dat de toeslagverlening voorwaardelijk is.

Liquiditeitsrisico (S7)

Liquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen, waardoor het pensioenfonds op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Waar de overige risicocomponenten vooral de langere termijn betreffen (solvabiliteit), gaat het hierbij om de kortere termijn. Dit risico kan worden beheerst door in het strategische en tactische beleggingsbeleid voldoende ruimte aan te houden voor de liquiditeitsposities. Er moet eveneens rekening worden gehouden met de directe beleggingsopbrengsten en andere inkomsten zoals premies.

Concentratierisico (S8)

Concentraties kunnen ertoe leiden dat het pensioenfonds bij grote veranderingen in bijvoorbeeld de waardering (marktrisico) of de financiële positie van een tegenpartij (kredietrisico) grote (veelal financiële) gevolgen hiervan ondervindt. Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie in de beleggingsportefeuille in producten, regio's of landen, economische sectoren of tegenpartijen. Naast concentraties in de beleggingsportefeuille kan ook sprake zijn van concentraties in de verplichtingen en de uitvoering.

Om concentratierisico's in de beleggingsportefeuille te beheersen maakt het bestuur gebruik van diversificatie en limieten voor het beleggen in landen, regio's, sectoren en tegenpartijen. Deze uitgangspunten zijn door het pensioenfonds vastgesteld op basis van de ALM-studie. De uitgangspunten zijn vastgelegd in de contractuele afspraken met de vermogensbeheerders en het bestuur monitort op kwartaalbasis de naleving hiervan.

De spreiding in de beleggingsportefeuille is weergegeven in de tabel die is opgenomen bij de toelichting op het kredietrisico. Grote posten kunnen een post van concentratierisico zijn. Om te bepalen welke posten dit betreft worden per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur opgeteld. Ingevolge de RJ610.404 dienen posities groter dan 2% van het balanstotaal te worden gespecificeerd.

Bij de beoordeling van concentratierisico's past het pensioenfonds met ingang van dit verslagjaar het doorkijkprincipe toe. Beleggingen in beleggingsfondsen worden hierbij beoordeeld op basis van de onderliggende beleggingen en risicofactoren. Hierdoor kwalificeren beleggingen in fondsen niet automatisch als

concentratierisico. In het voorgaande boekjaar werd het doorblikprincipe nog niet toegepast en werden fondsbeleggingen rechtstreeks opgenomen in de tabel met concentratierisico's. Als gevolg van de gewijzigde beoordelingsmethodiek zijn uitsluitend de fondsen opgenomen waarvoor ultimo boekjaar sprake is van een materiële concentratie in onderliggende exposures, zoals naar sector, regio of tegenpartij.

De volgende grote posten met meer dan 2% van het balanstotaal zijn aanwezig:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025		31-12-2024	
Vastgoed				
BDI Residential Fund	226.035	6,8%	211.271	6,2%
Vastrentende waarden				
Staatsobligaties Koninkrijk der Nederlanden	66.497	2,0%	87.789	2,6%
Totaal	292.532	8,8%	299.060	8,8%

Operationeel risico (S9)

Operationeel risico is het risico van een onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Deze risico's worden door het pensioenfonds beheerd door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering zijn betrokken.

De beleggingsportefeuille is ondergebracht bij fiduciair beheerder GSAM. Hiermee is een overeenkomst en service level agreement gesloten. De bewaring van de stukken uit de portefeuille is ondergebracht bij Custodian BNY Mellon.

De pensioenuitvoering is uitbesteed aan pensioenuitvoerder TKP. Hiermee is een uitbestedingsovereenkomst en een service level agreement (SLA) gesloten.

Het bestuur beoordeelt jaarlijks de kwaliteit van de uitvoering van de vermogensbeheerders en TKP door middel van performancerapportages (alleen vermogensbeheerders), SLA-rapportages en onafhankelijk getoetste interne beheersingsrapportages (ISAE 3402-rapportages of SOC-1-rapportage) en het In Control Statement (alleen TKP).

Aangezien hiermee sprake is van adequate beheersing van de operationele risico's worden door het pensioenfonds hiervoor geen buffers aangehouden in de solvabiliteitstoets.

Actief risico (S10)

Het pensioenfonds kiest voor actief beheer wanneer er gegronde redenen zijn om daar een meerwaarde van te verwachten. Waar dat niet het geval is, wordt voor een passieve oplossing gekozen. Vandaar dat voor die delen van de portefeuille waarbij sprake is van actief beheer, in aanvulling op het standaardmodel van DNB, een aanvullende buffer S10 wordt aangehouden.

Basis voor de berekening van deze buffer is de methodiek waarbij gebruikgemaakt wordt van de tracking error. Er wordt gerekend met een opslag voor actief beheer voor de categorie aandelen (beursgenoteerd). De hoogte van de buffer wordt hierbij afgeleid van de tracking error, die de mate van afwijking aangeeft tussen het rendement op de betreffende beleggingsportefeuilles en het rendement op een benchmarkportefeuille.

Systeemrisico

Systeemrisico betreft het risico dat het mondiale financiële systeem (de internationale markten) niet langer naar behoren functioneert, waardoor beleggingen van het pensioenfonds niet langer verhandelbaar zijn en zelfs, al dan niet tijdelijk, hun waarde kunnen verliezen. Net als voor andere marktpartijen, is dit risico voor het pensioenfonds niet beheersbaar. Het systeemrisico maakt geen onderdeel uit van de door DNB voorgeschreven solvabiliteitstoets.

Derivaten

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gebruikgemaakt van financiële derivaten. Hoofregel die hierbij geldt, is dat derivaten uitsluitend worden gebruikt voor zover dit passend is binnen het beleggingsbeleid van het pensioenfonds. Derivaten worden hoofdzakelijk gebruikt om de hiervoor vermelde vormen van marktrisico zoveel mogelijk af te dekken.

Het pensioenfonds gebruikt derivaten voor afdekking van risico's. Derivaten hebben als voornaamste risico het kredietrisico. Dit risico wordt beperkt door alleen transacties aan te gaan met te goeder naam en faam bekendstaande partijen en door zoveel mogelijk te werken met onderpand.

12.4.3 Niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa

Langlopende contractuele verplichtingen

Het pensioenfonds heeft een uitbestedingsovereenkomst afgesloten zonder einddatum met TKP maar met een opzegtermijn van één jaar. De jaarlijks te betalen vergoeding bedraagt circa € 3,3 miljoen inclusief btw.

Investeringsverplichtingen

Per balansdatum bestaan er geen investerings- en stortingsverplichtingen (zogenaamde voorbeleggingen).

Voorwaardelijke verplichtingen

Het pensioenfonds heeft samen met Bpf Bakkers een claim inzake oude jaren financieel afgewikkeld. Onderdeel van de afwikkeling is een voorwaardelijke terugbetalingsverplichting voor de duur van tien jaar. Hiertoe zijn obligaties verpand voor een bedrag van € 2.750 voor de duur van tien jaar eindigend op 15 januari 2028.

12.4.4 Verbonden partijen

Identiteit van verbonden partijen

Er is sprake van een relatie tussen het pensioenfonds en de bestuurders.

Transacties met (voormalige) bestuurders

Inzake de beloning van bestuurders wordt verwezen naar de toelichting op de pensioenuitvoeringskosten. Er zijn geen leningen verstrekt aan, noch is er sprake van vorderingen op, (voormalige) bestuurders.

Overige transacties met verbonden partijen

Inzake de uitvoeringsovereenkomst tussen pensioenfonds en aangesloten werkgevers met betrekking tot de financiering van de aanspraken en de uitvoering van de regeling geldt dat de aangesloten werkgevers zich jegens het pensioenfonds bij overeenkomst (de zogenaamde uitvoeringsovereenkomst) hebben verbonden tot het betalen van de ingevolge de geldende abtn verschuldigde premie.

12.4.5 Toelichting op de staat van baten en lasten over 2025

11. Premiebijdragen voor risico pensioenfonds

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Pensioenpremie huidig jaar	104.210	99.744
VPL-bijdragen	3	10
Totaal	104.213	99.754

De premiebijdragen voor risico pensioenfonds kunnen als volgt worden gespecificeerd:

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Premiebijdragen werkgevers	97.494	92.564
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren	-33	39
Vrijwillige excedent premie	6.749	7.141
Overige VPL-regeling	3	10
	104.213	99.754

De overige VPL-regeling betreft de VPL-regeling voor werkgever Olam Cocoa en heeft betrekking op mutaties over een voorgaand boekjaar.

De totale bijdrage van werkgevers en werknemers betreft 30,0% (2024: 30,0%) van de loonsom. De kostendekkende, gedempte en feitelijke premie zijn als volgt:

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Feitelijke premie	104.126	98.859
Zuiver kostendekkende premie	120.455	108.021
Gedempte kostendekkende premie	93.132	88.051

De feitelijke premie bestaat uit de premiebijdragen werkgevers, pensioenbijdragen voor de reguliere regeling en vrijwillige excedentpremie. De premies die betrekking hebben op voorgaande jaren van € 117 (2024: € 846) zijn hierop in mindering gebracht.

De aan het boekjaar toe te rekenen feitelijke premie is als bate in de staat van baten en lasten verantwoord. De samenstelling van de zuiver kostendekkende premie is als volgt:

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Actuarieel benodigd voor onwaardelijke onderdelen pensioenopbouw	98.543	88.280
Opslag voor instandhouding van het vereist vermogen	17.442	15.802
Opslag voor uitvoeringskosten	4.470	3.939
Totaal zuiver kostendekkende premie	120.455	108.021

De samenstelling van de gedempte kostendekkende premie is als volgt:

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Actuarieel benodigd voor voorwaardelijke onderdelen pensioenopbouw	48.292	45.637
Premie voorwaardelijke onderdelen pensioenopbouw	31.823	30.306
Opslag voor instandhouding van het vereist vermogen	8.547	8.169
Opslag voor uitvoeringskosten	4.470	3.939
Totaal gedempte kostendekkende premie	93.132	88.051

Omdat de feitelijke premie hoger is dan de gedempte kostendeckende premie wordt voldaan aan de premietoets.

12. Beleggingsresultaten risico pensioenfond

(bedragen x € 1.000)	Indirecte		Kosten vermogens- beheer	Totaal
	Directe beleggings- opbrengsten	beleggings- opbrengsten		
2025				
Vastgoedbeleggingen	10.517	-7.134	0	3.383
Aandelen	15.112	117.608	-1.779	130.941
Vastrentende waarden	36.848	-31.737	-1.372	3.739
Derivaten	12.076	-239.190	-193	-227.307
Overige beleggingen	-15.033	1.841	0	-13.192
Overige kosten van vermogensbeheer			-1.539	-1.539
Totaal	59.520	-158.612	-4.883	-103.975

Transactiekosten zijn onderdeel van de aan- en verkooptransacties van beleggingen. Deze zijn eveneens onderdeel van de indirecte beleggingsopbrengsten en bedragen over 2025 € 1.339 (2024: € 457). De transactiekosten zijn op basis van de gemiddelde transactiekosten in de markt bij benadering bepaald en ontleend aan de kostenrapportage van GSAM. De afname van de kosten voor vermogensbeheer in 2025 wordt vooral veroorzaakt door een credit op de fee van GSAM van € 969 en een hogere btw-suppletie van € 565 (2024: € 226).

Voor zover de kosten direct in rekening zijn gebracht bij het pensioenfond, worden deze separaat als aftrekkpost getoond op de beleggingsopbrengsten. De vermogensbeheerkosten zijn toegerekend aan de betreffende categorie. Kosten die niet direct gerelateerd zijn aan een beleggingscategorie zijn op basis van het percentage van het belegd vermogen toegerekend aan de verschillende beleggingscategoriën.

(bedragen x € 1.000)	Indirecte		Kosten vermogens- beheer	Totaal
	Directe beleggings- opbrengsten	beleggings- opbrengsten		
2024				
Vastgoedbeleggingen	12.411	13.115	0	25.526
Aandelen	14.850	257.091	-1.634	270.307
Vastrentende waarden	31.429	46.185	-1.329	76.285
Derivaten	3.813	478	-192	4.099
Overige beleggingen	1.646	-31.827	0	-30.181
Overige kosten van vermogensbeheer			-3.998	-3.998
Totaal	64.149	285.042	-7.153	342.038

13. Overige baten

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Interestbaten	191	436
Overige baten	0	1
Totaal	191	437

14. Pensioenuitkeringen

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Ouderdomspensioen	56.789	53.044
Partnerpensioen	11.828	11.512
Wezenpensioen	226	220
Afkoop	1.081	1.073
Totaal	69.924	65.849

De wettelijke afkoopgrens is € 613,52 (2024: € 592,51) per jaar.

15. Pensioenuitvoeringskosten

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Bestuurskosten	614	497
Kosten Verantwoordingsorgaan en Raad van Toezicht	122	95
Administratiekostenvergoeding	2.954	2.271
Accountantskosten	127	108
Certificerend actuaris	35	33
Adviserend actuaris	36	71
Risicomanagement	390	422
Overige advieskosten	159	309
Contributies en bijdragen	356	294
Dwangsommen en boetes	0	0
Communicatiekosten	198	299
Governance/Bestuursondersteuning	567	512
Project uitwerking pensioenakkoord	3.826	1.131
Project fusie Bakkers/Zoetwaren	59	0
Overige pensioenuitvoeringskosten	35	31
Algemene kosten toegerekend aan kosten vermogensbeheer	-939	-1.492
Totaal	8.539	4.581

Bezoldiging bestuurders

De bezoldiging voor de (voormalige) bestuurders tezamen bedraagt € 512 (2024: € 386).

Bestuursleden ontvangen een vaste vergoeding per jaar. Elk bestuurslid ontvangt € 34 excl. btw en de voorzitters die gezamenlijk het dagelijks bestuur vormen ontvangen € 69 excl. btw. In 2025 ontvingen de bestuursleden een aanvullende projectvergoeding van 25% van de vaste vergoeding als compensatie voor de extra tijdsbesteding en verantwoordelijkheden die voortvloeiden uit het project uitwerking pensioenakkoord en het project fusie.

Aan betrokkenen zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Verantwoordingsorgaan en raad van toezicht

Aan de leden van het verantwoordingsorgaan werd door het pensioenfonds in 2025 een vergoeding verstrekt van gezamenlijk € 51 (2024: € 36). De leden van de raad van toezicht ontvingen conform de vergoedingsregeling in 2025 gezamenlijk € 60 inclusief btw (2024: € 55).

Accountantshonoraria

De honoraria van de onafhankelijke externe accountant(s) zijn als volgt:

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Controle van de jaarrekening	127	106
Andere niet-controlediensten	0	103
Totaal	127	209

Het bedrag in 2025 van € 127 voor de controle jaarrekening bestaat volledig uit de controle van het jaarwerk 2025.

16. Mutatie aandeel herverzekering technische voorzieningen

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Mutatie aandeel herverzekeraar	124	71
Totaal	124	71

17. Saldo herverzekering

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Uitkeringen uit hoofde van herverzekeringen	-63	-72
Totaal	-63	-72

18. Saldo overdracht van rechten

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Inkomende waardeoverdrachten	-5.477	-3.546
inkomende waardeoverdrachten klein pensioen	-2.020	-1.195
Uitgaande waardeoverdrachten	3.609	3.292
Uitgaande waardeoverdrachten klein pensioen	832	591
Totaal	-3.056	-858

19. Overige lasten

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Interestlasten	18	24
Overige lasten	0	1
Totaal	18	25

12.4.6 Statutaire regeling omtrent de bestemming van het saldo van baten en lasten

Er zijn geen statutaire bepalingen betreffende de bestemming van het resultaat. Het positieve saldo van de staat van baten en lasten van € 319.597 wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

12.4.7 Gebeurtenissen na balansdatum

Per 1 juli 2023 is de Wet toekomst pensioenen (Wtp) van kracht. Bpf Zoetwaren is per 1 januari 2026 ingevaren, hetgeen inhoudt dat Bpf Zoetwaren dan alle opgebouwde aanspraken en rechten per 1 januari 2026 collectief heeft overgedragen naar de pensioenregeling onder het nieuwe stelsel. Middels de transitie zijn alle pensioenverplichtingen en activa van Bpf Zoetwaren herberekend en overgedragen naar het nieuwe pensioencontract onder de Wtp. Deze interne waardeoverdracht zorgt ervoor dat de financiële positie van het fonds correct wordt weergegeven volgens de nieuwe wetgeving. De pensioenverplichtingen zoals gerapporteerd onder het Financieel Toetsingskader (FTK) per 31 december 2025 zijn herrekend en omgeboekt naar de Wtp-openingsbalans. Dit omvat de aanpassing van de verplichtingen aan de nieuwe rekenregels en de verdeling van de persoonlijke pensioenvermogens. Het aanwezig pensioenvermogen op invaarmoment per 1 januari 2026, is hierbij verdeeld over eigen vermogenscomponenten, bestemmingsfondsen en de persoonlijke pensioenvermogens van deelnemers.

Het resterende bedrag betreft het beschikbare vermogen dat gealloceerd wordt aan de pensioenvermogens van de individuele deelnemers binnen het fonds. Voor een nadere toelichting op de gevolgen van het invaren voor de deelnemers, verwijzen wij naar de 'waterval' (de financiële weergave van deze verdeling bij invaren):

(bedragen x € 1.000)	Ref	1 januari 2026
Het aanwezig pensioenvermogen per 31 december 2025		
Eigen vermogen op basis van FTK		936.503
Voorziening pensioenverplichtingen op basis van FTK		2.292.756
Totaal aanwezig pensioenvermogen op invaarmoment		3.229.259
Verdeling van het pensioenvermogen op invaarmoment 1 januari 2026		
Aanwezig pensioenvermogen op invaarmoment		3.229.259
-/- Minimaal vereist vermogen	1	-22.695
-/- Operationele reserve	2	-65.412
-/- Solidariteitsreserve	3	-170.209
-/- Compensatie	4	-103.089
-/- Voorziening operationele kosten	5	-66.800
-/- Overige posten	6	-346
-/- Overige technische voorzieningen voor risico pensioenuitvoerder	7	-66.374
Totaal beschikbaar vermogen		2.734.334
Totaal beschikbaar vermogen	8	2.734.334
Toebedeelde compensatie	4	103.089
Totaal persoonlijke pensioenvermogens		2.837.423

Toelichting hierbij:

1: Minimaal vereist vermogen: Het minimaal vereiste eigen vermogen is berekend 22.695. Dat is 0,8 procent van het SPR kapitaal van de deelnemers. De operationele reserve die is afgesplitst bij invaren bevat tevens een component in verband met op het moment van invaren voorziene terugwerkende kracht mutaties (zoals inkomende waardeoverdrachten). Voor inkomende waardeoverdrachten die na het sluitingsmoment van de administratie binnen zijn gekomen is voorzien in de voorziening pensioenverplichtingen op basis van FTK per einde jaar 2025. De waarde hiervan is opgenomen in de operationele reserve, omdat de aanspraken van deze inkomende waardeoverdrachten geen onderdeel zijn van de basisgegevens voor het invaren. Zodra deze inkomende waardeoverdrachten met terugwerkende kracht worden verwerkt, komt het benodigde persoonlijke pensioenvermogen ten laste van de operationele reserve.

2: Operationele reserve: Bpf Zoetwaren heeft bij invaren een operationele reserve van 2,3 procent van het SPR kapitaal van de deelnemers gevormd ter hoogte van € 65.412. Hiermee wordt bij invaren eigen vermogen gevormd in aanvulling op het minimaal vereist eigen vermogen. Bpf Zoetwaren vormt de operationele reserve voor de volgende doelen:

- Opvangen resultaten op risicoverzekeringen (overlijden en arbeidsongeschiktheid)

- Opvangen inflatierisico (prijs en loon) op de collectieve voorzieningen
- Debiteurenrisico ('geen premie wel recht')
- Onvindbare pensioengerechtigden ('niet opgevraagd pensioen')
- Vervallen micropensioenen
- Opvangen onvoorzien financiële resultaten (o.a. stroppenpot en terugwerkende kracht mutaties)

3: *Solidariteitsreserve*: De solidariteitsreserve is een collectieve vermogensreserve waarmee financiële mee- of tegenvallers kunnen worden gedeeld in een solidaire premieovereenkomst. De bij invaren gevormde solidariteitsreserve bedraagt 170.209 (6,0 procent van het SPR kapitaal van de deelnemers).

4: *Compensatie*: Dit is een geormerkt vermogen voor het compenseren van actieve deelnemers vanwege de afschaffing van de doorsneesystematiek. Het voor compensatie beschikbare vermogen bedraagt 103.088 (3,63 procent van het aanwezig pensioenvermogen op het invaarmoment). Het voor compensatie beschikbare vermogen wordt over leeftijdscohorten verdeeld volgens een leeftijdsafhankelijke staffel. Deze staffel is afgeleid van de berekende impact van de afschaffing van de doorsneesystematiek.

5: *Voorziening operationele kosten*: Dit betreft de voorziening voor operationele toekomstige uitvoeringskosten in een afwikkelingscenario die gepaard gaan met het doen van toekomstige pensioenuitkeringen. Deze wordt separaat gepresenteerd onder de technische voorzieningen.

6: *Overige posten*: Dit betreft de voorziening voor elders verzekerde rechten.

7: *Overige technische voorzieningen voor risico pensioenuitvoerder*: Dit betreft voorzieningen voor andere collectieve verplichtingen. Dit betreffen de voorziening voor toekomstige schadelast van zieke deelnemers (IBNR-voorziening), de voorziening voor premievrijgesteld pensioen voor arbeidsongeschikte deelnemers en de voorziening voor het opgebouwd (latent) wezenpensioen.

8: *Totaal beschikbaar vermogen*: Na het afzonderen van MVEV en specifieke reserves en voorzieningen resulteert een vermogen dat beschikbaar is voor verdeling over alle deelnemers. Het beschikbare vermogen is verdeeld op basis van de wettelijke standaardregel.

Amsterdam, 18 juni 2026

Bestuur:

Mevr. M. van Beusekom

Dhr. J.W. Eggen

Dhr. A.I. Foursoff

Dhr. H.E. Hermans

Mevr. K.F.D.C. van der Linden

Dhr. J.C.M. Molenaar

Dhr. P.H. Roos

Mw. E.M. Schoonderbeek

Mevr. S. Troost

Raad van toezicht:

Dhr. L.V.J.M. Rolf

Dhr. D.J. Smit

Dhr. F.J. de Weert

Overige gegevens

13 Overige gegevens

13.1 Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Zoetwarenindustrie te Amsterdam is aan Towers Watson Netherlands B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2025.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Zoetwarenindustrie, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 16 miljoen. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 0,8 miljoen te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn beoordeling van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Op grond van overgangsrecht gelden genoemde artikelen, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden.

De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn toereikende technische voorzieningen vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Hierbij merk ik op dat op grond van overgangsrecht de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet gelden, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Hierbij merk ik op dat op grond van overgangsrecht de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet gelden, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Zoetwarenindustrie is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening voldoende.

Amsterdam, 18 juni 2025

drs. H. Zaghdoudi AAG

Verbonden aan Towers Watson Netherlands B.V.

13.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Zoetwarenindustrie

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Zoetwarenindustrie

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Zoetwarenindustrie te Amsterdam gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Zoetwarenindustrie op 31 december 2025 en van het resultaat over 2025 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2025.
2. De staat van baten en lasten over 2025.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis van ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Zoetwarenindustrie zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het pensioenfonds en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de met governance belaste personen toezicht uitoefenen, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode, klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Doorbreken van interne beheersing door het bestuur (een verondersteld risico).

Risico: Het bestuur is in een unieke positie om fraude te plegen door de mogelijkheid het proces van financiële verslaggeving en resultaten te manipuleren door middel van het doorbreken van de interne beheersing die anderszins effectief lijken te werken.

Controleaanpak:

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij hebben kennisgenomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het bestuur en de met governance belaste personen.

Wij hebben getoetst of de in het grootboek vastgelegde journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn aangebracht aanvaardbaar zijn.

Wij hebben geëvalueerd of de keuze en toepassing van de grondslagen voor financiële verslaggeving door de entiteit, met name die welke betrekking hebben op subjectieve waarderingen en complexe transacties, mogelijk wijzen op frauduleuze financiële verslaggeving.

Wij hebben geëvalueerd of de oordeelsvormingen en beslissingen van het management bij het maken van de in de financiële overzichten opgenomen schattingen wijzen op een mogelijke tendentie bij het management van het pensioenfonds die mogelijk een risico vormt op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude.

De oordeelsvormingen, schattingen en veronderstellingen die mogelijk een belangrijke invloed hebben op de jaarrekening zijn toegelicht de jaarrekening. Wij hebben een retrospectieve beoordeling uitgevoerd van de oordeelsvormingen en veronderstellingen van bestuur met betrekking tot significante schattingen die in de jaarrekening van het voorgaande boekjaar zijn opgenomen.

Uit onze werkzaamheden volgden geen signalen of vermoedens van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Controleaanpak naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben een algemeen inzicht verworven in het wet- en regelgevingskader dat van toepassing is op het pensioenfonds door inlichtingen in te winnen bij het bestuur, de met governance belaste personen en, het lezen van notulen en rapporten van sleutelfunctiehouders.

Voor zover materieel voor de jaarrekening, hebben wij op basis van onze risicoanalyse, en rekening houdende met het feit dat het effect van niet-naleving van wet- en regelgeving aanzienlijk varieert, het (vennootschaps)belastingrecht en de vereisten in het kader van Titel 9 van Boek 2 BW aangemerkt als wet- en regelgeving met een directe invloed op de jaarrekening.

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen omtrent het naleven van de bepalingen van die wet- en regelgeving die gewoonlijk wordt geacht van directe invloed te zijn op de jaarrekening.

Daarnaast is het pensioenfonds onderworpen aan overige wet- en regelgeving zoals ook benoemd in de NBA Handreiking 1144 'Specifieke verplichtingen vanuit de toezichtwet- en regelgeving voor de interne auditor en de externe accountant bij pensioenfondsen', waarvan de gevolgen van niet-naleving een van materieel belang zijnde invloed kunnen hebben op de jaarrekening, bijvoorbeeld ten gevolge van boetes of rechtszaken, te weten:

- Pensioenwet.
- Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds (Wet Bpf 2000).
- Besluit Financieel toetsingskader pensioenfondsen (Bftfp).
- Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

Gezien de aard van de activiteiten van het pensioenfonds en de complexiteit van deze overige wet- en regelgeving bestaat het risico dat niet wordt voldaan aan de vereisten van deze wet- en regelgeving.

Ten aanzien van deze wet- en regelgeving die geen direct effect hebben op de vaststelling van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening, zijn onze werkzaamheden beperkter. Naleving van wet- en regelgeving kan van fundamenteel belang zijn voor de operationele aspecten van het pensioenfonds, voor de mogelijkheid van het pensioenfonds om haar activiteiten voort te zetten, dan wel voor het voorkomen van sancties van materieel belang (bijv. het naleven van de voorwaarden van een vergunning voor het uitvoeren van een activiteit, of het naleven van regelgeving betreffende het milieu); niet-naleving van dergelijke wet- en regelgeving kan daarom van materieel belang zijnde invloed hebben op de jaarrekening. Onze verantwoordelijkheid is beperkt tot het uitvoeren van gespecificeerde controlewerkzaamheden ter bevordering van het identificeren van niet-naleving van wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de jaarrekening. Onze werkzaamheden ter bevordering van het identificeren van gevallen van niet-naleving van overige wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de jaarrekening zijn beperkt tot (i) het management en, in voorkomend geval, de met governance belaste personen vragen of de entiteit dergelijke wet- en regelgeving naleeft; (ii) de eventuele correspondentie met de desbetreffende vergunningverlenende of regelgevende of toezichthoudende instanties inspecteren.

Uiteraard zijn wij gedurende de controle alert op indicaties van (vermoedens van) niet-naleving van wet- en regelgeving.

Ten slotte hebben wij een schriftelijke bevestiging verkregen dat alle bekende gevallen van niet-naleving of vermoede niet-naleving van wet- en regelgeving ons ter kennis zijn gebracht.

Controleaanpak continuïteit

Het bestuur heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van het geheel van de activiteiten van het pensioenfonds voor de voorzienbare toekomst. Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van het bestuur te evalueren omvatten onder andere:

- Het verkrijgen van controle-informatie omtrent het continuïteitsrisico en de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling bij de vaststelling van bedragen en in de financiële overzichten opgenomen toelichtingen.
- Overwegen of de continuïteitsbeoordeling van het bestuur alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben en het bestuur bevragen over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten. Wij hebben hierbij onder andere aandacht besteed aan de solvabiliteitspositie, liquiditeitsrisico's en inbaarheid van vorderingen.
- Nagaan of het bestuur gebeurtenissen of omstandigheden heeft geïdentificeerd die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van het pensioenfonds om haar continuïteit te handhaven (hierna: continuïteitsrisico's).

- Inwinnen van inlichtingen bij het bestuur over zijn kennis van continuïteitsrisico's na de periode van de door het bestuur verrichte continuïteitsbeoordeling.
- Inspecteren van correspondentie met relevante toezichthoudende instanties.

De financiële positie van het pensioenfonds en de wettelijke mogelijkheid om onder bepaalde omstandigheden de pensioenverplichtingen te kunnen aanpassen is een belangrijk onderdeel van bovenstaande evaluatie. Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het bestuur over de gehanteerde continuïteitsveronderstelling

Benadrukking van gebeurtenissen na balansdatum in de jaarrekening als gevolg van het invaren naar de Wtp-pensioenregeling op 1 januari 2026

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel 'Gebeurtenissen na balansdatum' in de toelichting van de jaarrekening, waarin beschreven is dat de stichting per 1 januari 2026 is overgegaan tot het invaren van de oude pensioenrechten in de nieuwe regeling. Dit houdt in dat het pensioenfonds alle opgebouwde aanspraken en rechten per 1 januari 2026 heeft overgedragen naar de nieuwe pensioenregeling onder de Wtp. Het aanwezig pensioenvermogen op het invaarmoment van 1 januari 2026 is hierbij herverdeeld over eigen vermogenscomponenten, collectieve voorzieningen en persoonlijke pensioenvermogens van de deelnemers. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

De andere informatie bestaat uit:

- Het bestuursverslag.
- Meerjarenoverzicht van kerncijfers en kengetallen
- Verslag van de raad van toezicht.
- Verslag van het verantwoordingsorgaan.
- Bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, en de overige gegevens, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende door wet- of regelgeving gestelde vereisten en SBR

Naleving vereisten Regelgevende Technische Standaard van SBR, inclusief XBRL-markering, niet gecontroleerd

De accountantscontrole bevat de toetsing dat de opgemaakte jaarrekening voldoet aan de wettelijke bepalingen in Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Onze controleverklaring is afgegeven bij de opgemaakte jaarrekening en zal worden gevoegd bij het digitaal te deponeren jaarverslag. Dit betekent dat de naleving van alle vereisten van de Regelgevende Technische Standaard van het SBR-domein Handelsregister (waaronder de aangebrachte eXtensible Business Reporting Language (XBRL) markeringen) geen onderdeel van de accountantscontrole is geweest.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude en fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen

inadequaats zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een het pensioenfonds haar continuïteit niet langer kan handhaven.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing. Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd.

Wij communiceren ook met deze personen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Amsterdam, 18 juni 2026

Deloitte Accountants B.V.

E.M. van der Hall RA

Bijlagen

Bijlage 1 Kenmerken pensioenregeling

1 Kenmerken pensioenregeling

Kenmerken pensioenregeling geboren op of na 1 januari 1950

De pensioenregeling die geldt voor alle werknemers geboren op of na 1 januari 1950, heeft de volgende kenmerken:

Regeling	Middelloodregeling	
Deelnemer	De deelnemer als bedoeld in artikel 6, lid 1, sub a - d van de statuten van het pensioenfonds.	
Toetredingsleeftijd	De deelneming vangt aan bij indiensttreding bij een aangesloten werkgever, ongeacht de leeftijd.	
Pensioenleeftijd	De eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 68 jaar wordt.	
Loon	Onder loon wordt verstaan: - het in de maand uitbetaalde schaalsalaris; vakantietoeslag; vriestoeslag; 5 uur functiegebonden regelmatig gewerkte uren per week; meeruren; diplomatoeslag; persoonlijke toeslag; contractueel vastgestelde jaarlijkse uitkering; prestatiepremie; ploegentoeslag; sprongvergoeding; overwerktoeslag; aanbouwregelingtoeslag; roostertoeslag meeruren; verschoven uren; consignatie; slaapuren; toeslag voor arbeid op ongunstige uren. - Het loon is gemaximeerd. - Per 1 januari 2025 bedraagt het maximum 79.600 euro.	
Pensioengrondslag	De pensioengrondslag is gelijk aan het loon verminderd met de franchise.	
Franchise	De franchise wordt door het Bestuur vastgesteld en bedraagt per 1 januari 2025 18.475 euro. De franchise bedraagt ten minste het fiscale minimum zoals genoemd in de Wet op de loonbelasting 1964.	
Premie	De premie bedraagt een percentage van de pensioengrondslag. De premie bedroeg per 1 januari 2025 30,0% van de pensioengrondslag.	
Ouderdomspensioen	Vanaf 1 januari 2025 1,875% van de pensioengrondslag in de betreffende deelnemersjaren	
Partnerpensioen	De nabestaande van de werknemer heeft bij zijn overlijden recht op een partnerpensioen van 70% van het bereikbare ouderdomspensioen (op 68-jarige leeftijd). Per 1 januari 2015 bouwt men partnerpensioen op. Bij uitdiensttreding wordt een deel van het ouderdomspensioen automatisch omgezet in partnerpensioen, tenzij de werknemer en zijn of haar partner hiervan willen afwijken. Het partnerpensioen is na omzetting 70% van het verlaagde ouderdomspensioen. Bij pensionering kan het partnerpensioen door middel van uitruil worden aangepast.	
Wezenpensioen	Het wezenpensioen bedraagt 14% van het te bereiken ouderdomspensioen. Wezen van wie beide ouders zijn overleden, hebben recht op 28% van het te bereiken ouderdomspensioen.	
Toeslagen	Het pensioenfonds heeft sinds 2015 de ambitie om uw pensioen elk jaar zoveel mogelijk te verhogen met de prijsindex. Zowel de toekenning als de hoogte van een eventuele toeslag is afhankelijk van een beslissing van het Bestuur.	
Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid	De premievrije pensioenopbouw is volgens de onderstaande tabel afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid:	
	Mate arbeidsongeschiktheid	Voortzetting pensioenopbouw
	0-35%	0%
	35-45%	40%
	45-55%	50%
	55-65%	60%
	65-80%	72,50%
	80-100%	100%
	Bij aanvang van de premievrije deelneming wordt de laatste pensioengrondslag vóór arbeidsongeschiktheid gehanteerd. Deze pensioengrondslag wordt jaarlijks aangepast conform de algemene verhogingen van de lonen krachtens de cao.	

Regeling	Aanvullende regeling (excedent)	
Deelnemer	De deelnemer als bedoeld in artikel 6, lid 1, sub a - d van de statuten van het pensioenfonds.	
Toetredingsleeftijd	De deelneming vangt aan bij indienstreding bij een aangesloten werkgever, ongeacht de leeftijd.	
Pensioenleeftijd	De eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 68 jaar wordt.	
Loon	<p>Vast pensioengevend loon: Het vaste loon als omschreven in artikel 8 van het pensioenreglement.</p> <p>Variabel pensioengevend loon: Het variabel loon als omschreven in artikel 8 van het pensioenreglement.</p> <p>De navolgende variabele loonbestanddelen: - 13e maand, - (verkoop) bonus(sen), - provisie, - tantième, - overwerkvergoeding, - ploegentoeslag, - inconvenienttoeslag</p> <p>Voor de bepaling van het vast pensioengevend loon, het variabele pensioengevende loon of het vast en variabele pensioengevende loon geldt een maximumjaarsalaris zoals bepaald in artikel 18ga van de Wet op de loonbelasting. Per 1 januari 2025 bedraagt het maximum loon 137.800 euro.</p>	
	Pensioengrondslag	<p>Het vast pensioengevend loon voor zover dit meer bedraagt dan de franchise. of Het variabele pensioengevende loon voor zover dit meer bedraagt dan de franchise of Het vast en variabele pensioengevend loon voor zover dit meer bedraagt dan de franchise.</p>
Franchise	De franchise is gelijk aan het maximumsalaris van de verplichte basisregeling. Per 1 januari 2025 bedraagt de franchise 79.600 euro.	
Premie	De premie bedraagt een actuariële premie die in rekening wordt gebracht over de pensioengrondslag.	
Ouderdomspensioen	Vanaf 1 januari 2025 1,875% van de pensioengrondslag in de betreffende deelnemersjaren	
Partnerpensioen	De nabestaande van de werknemer heeft bij zijn overlijden recht op een partnerpensioen van 70% van het bereikbare ouderdomspensioen (op 68-jarige leeftijd). Per 1 januari 2015 bouwt men partnerpensioen op. Bij uitdiensttreding wordt een deel van het ouderdomspensioen automatisch omgezet in partnerpensioen, tenzij de werknemer en zijn of haar partner hiervan willen afwijken. Het partnerpensioen is na omzetting 70% van het verlaagde ouderdomspensioen. Bij pensionering kan het partnerpensioen door middel van uitruil worden aangepast.	
Wezenpensioen	Het wezenpensioen bedraagt 14% van het te bereiken ouderdomspensioen. Wezen van wie beide ouders zijn overleden, hebben recht op 28% van het te bereiken ouderdomspensioen.	
Toeslagen	Het pensioenfonds heeft sinds 2015 de ambitie om uw pensioen elk jaar zoveel mogelijk te verhogen met de prijsindex. Zowel de toekenning als de hoogte van een eventuele toeslag is afhankelijk van een beslissing van het Bestuur.	
Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid	De premievrije pensioenopbouw is volgens de onderstaande tabel afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid:	
	Mate arbeidsongeschiktheid	Voortzetting pensioenopbouw
	0-35%	0%
	35-45%	40%
	45-55%	50%
	55-65%	60%
	65-80%	72,50%
	80-100%	100%
	Bij aanvang van de premievrije deelneming wordt de laatste pensioengrondslag vóór arbeidsongeschiktheid gehanteerd. Deze pensioengrondslag wordt jaarlijks aangepast conform de algemene verhogingen van de lonen krachtens de cao.	

Bijlage 2 Nevenfuncties

2 Nevenfuncties

Bestuur

Naam	Nevenfunctie	Einddatum
Dhr. A.I. Foursoff	Directeur DGA Alolie B.V.	
	Directeur van werkgever en PUO van het Calpam-pensioenfonds	
Mw. E.M. Schoonderbeek	CAO onderhandelaar Pensioenkamer ABP namens CNV	
	Bestuurder pensioenfonds PostNL	
Dhr. H.E. Hermans	Directeur Adviesbureau H.E. Hermans	
	Bestuurder VvE Commonwoods	
Dhr. J.C.M. Molenaar	Externe in de beleggings (advies) commissie Stichting Woongroep Parnassos	
	Directeur Stichting Verenigd Bezit	
	Interne Toezichthouder Bpf levensmiddelenbedrijf	
Dhr. J.W. Eggen	Bestuurder Bpf MITT	
	Vereffenaar Reiswerk Pensioenen i.l.	
	Bestuurder Molenaarspensioenfonds	
Mw. K.F.D.C. van der Linden	Belanghebbendenorgaan Kring D Nationale APF	
	PGB	
	HR adviseur Cloetta	
Mw. M. van Beusekom	VVE met burelen	
	Bestuurder Pensioen fonds Werk en (Re)integratie	
	Bestuurder Bpf Waterbouw	
	Senior Investment Consultant Aon	
	Voorzitter Dutch Operating Committee United Pensions (Aon)	
Dhr. P. Roos	Interne Toezichthouder EIB (Economisch Instituut voor de Bouw)	
	Voorzitter Historisch Genootschap Wormer	
	Bestuurder St. Deringelden APG	
	Bestuurder St. SFB	
	Bestuurder St. SFB Werknemers	
	Bestuurder St. O&O fonds Afbouw	
	Interne Toezichthouder St. MijnCarriere	
	Bestuurder St. DeVakopleiding	
	Bestuurder St. LOF	
	Bestuurder St. Vollandis	
	Bestuurder Clusterbestuur Bter Bouwnijverheid	
Bestuurder St. Technisch Bureau Bouwnijverheid		
CAO onderhandelaar FNV, sector Bouwen en Wonen		
Mw. S. Troost	Bestuurder Pensioenfonds voor architectenbureaus	
	TKP	
	Bestuurder Pensioenen bij FNV	

Raad van Toezicht

Naam	Nevenfunctie	Einddatum
Dhr. F.J. de Weert	Provisioning & Reporting & Credit Risk Calculation ASN Bank	
	QBSM B.V. (advies en interim management)	
	Interne toezichthouder APF	
Dhr. L.V.J.M. Rolf	Bestuurder Vereniging Pensioenbelangen Branches Pensioenfonds Detailhandel	
	Interne Toezichthouder Pensioenfonds Metaal en Techniek	
	Vakspecialist Werkgeverszaken Techniek NL	
	Werkgeverslid Pensioen Platform Detailhandel	
Dhr D.J. Smit	Lid auditcommissie pensioenfonds Banden en Wielen	
	Directeur Arena Aviation Capital	

Bijlage 3 Begrippenlijst

3 Begrippenlijst

Abtn

Afkorting van actuariële en bedrijfstechnische nota. In deze, door de wet verplicht gestelde nota, wordt het beleid van het pensioenfonds beschreven op het gebied van financiering, beleggingen, pensioenen en toeslagverlening.

Actuariële analyse

In deze analyse wordt de invloed verklaard van opgetreden verschillen tussen de actuariële grondslagen en werkelijke ontwikkelingen.

AFM

Autoriteit Financiële Markten.

Asset Liability Management (ALM)

Het in kaart brengen van de onderlinge samenhang van pensioenverplichtingen, premiebeleid en beleggingsportefeuille. Met behulp van ALM-simulatiemodellen worden beelden geschetst van de kansen en bedreigingen voor het pensioenfonds in diverse economische scenario's.

Beleidsdekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad is de twaalf-maandse gemiddelde dekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad geeft de financiële positie van het pensioenfonds weer.

Beleggingsfonds

Instelling die geld van derden belegt in aandelen of andere beleggingssoorten.

Beleggingsmix

De verdeling van beleggingen over verschillende beleggingscategorieën, zoals bijvoorbeeld aandelen, vastrentende waarden en overige beleggingen. Ook wel beleggingsportefeuille.

Benchmark

Representatieve herbeleggingsindex waartegen de prestaties van de beleggingsportefeuille worden afgezet (bijvoorbeeld AEX-index, MSCI-index).

Compliance

Met dit begrip wordt aangeduid dat een organisatie werkt in overeenstemming met vigerende wet- en regelgeving. Elke financiële instelling beschikt over een compliance regeling die voorschriften bevat waaraan de in die instelling werkzame personen zich dienen te houden, alsmede voorschriften omtrent de wijze van controle op de naleving ervan. Ook veel instellingen die raakvlakken met de financiële sector hebben, zoals pensioenfonds, hebben een compliance regeling. Een dergelijke regeling bevat bijvoorbeeld voorschriften omtrent de wijze waarop functionarissen voor eigen rekening in effecten mogen handelen, restricties in de omgang met zakenrelaties en de omgang met vertrouwelijke informatie.

Contante waarde

De huidige waarde van een bedrag waarover je pas na een bepaalde periode de beschikking hebt.

Credit rating

Een rating is een risico-indicator. Een slechte rating betekent een hoog risico. Voor een hoog risico eisen beleggers en banken een hoge rente. Hoe slechter de rating dus is, hoe duurder het voor een onderneming wordt om geld te lenen. Een rating wordt toegekend door een daarin gespecialiseerd bedrijf. De grootste ratingbureaus zijn Moody's Investors Service en Standard & Poor's.

Custodian

Organisatie verantwoordelijk voor de bewaarneming van financiële bezittingen.

Dekkingsgraad

Dit betreft de nominale dekkingsgraad. De dekkingsgraad is de verhouding tussen de netto activa en de voorziening pensioenverplichtingen, uitgedrukt in een percentage. Dit verhoudingsgetal geeft aan in hoeverre op

lange termijn de pensioenverplichtingen kunnen worden nagekomen. De netto activa zijn het saldo van het belegd vermogen, de andere activa en de schulden.

Dekkingstekort

De Pensioenwet en het Besluit Financieel Toetsingskader Pensioenfondsen spreken van een situatie van dekkingstekort indien de middelen van het pensioenfonds niet langer toereikend zijn om de voorziening pensioenverplichtingen en de reserve voor algemene risico's te dekken.

Derivaten

Van effecten afgeleide financiële instrumenten (beleggingsproducten), waarvan de waarde afhankelijk is van de waarde van andere meer onderliggende variabelen als valuta's, effecten en rentes. Voorbeelden zijn futures en swaps.

DNB

De Nederlandsche Bank.

Doorsneepremie

Voor alle deelnemers aan de pensioenregeling van het pensioenfonds is de doorsneepremie een gelijk percentage van de pensioengrondslag. Bij de berekening van dit percentage wordt het totaal van individueel berekende pensioenkosten van de deelnemers uitgedrukt als een percentage van de som van alle pensioengrondslagen. Iedereen betaalt dit percentage als pensioenpremie, waardoor geslacht, leeftijd en burgerlijke staat geen rol meer spelen.

Duration

De gevoeligheid van een waarde voor fluctuaties in de kapitaalmarktrente, rekening houdend met de resterende looptijd van die waarde.

Eigen vermogen

Buffer om mogelijke waardedalingen van de in het pensioenfonds aanwezige middelen op te vangen. Pensioenfondsen zijn verplicht om te beschikken over een voldoende grote buffer. Met een toereikendheidstoets kan jaarlijks worden vastgesteld of het eigen vermogen groot genoeg is.

Minimaal vereist eigen vermogen:

De ondergrens van het vereist eigen vermogen. Indien het pensioenfonds niet over het minimaal vereist vermogen beschikt is sprake van een dekkingstekort.

Vereist eigen vermogen:

Het vermogen dat nodig is om te bewerkstelligen dat met een zekerheid van 97,5% wordt voorkomen dat het pensioenfonds binnen een periode van één jaar over minder waarden beschikt dan de hoogte van de voorziening pensioenverplichtingen. Het wordt berekend conform de daarvoor geldende wettelijke regels.

Emerging markets (opkomende markten)

Markten die eerder achterbleven bij de economische ontwikkeling, maar waarvan de vooruitzichten nu goed zijn. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om markten in Midden- en Zuid-Amerika, Midden- en Oost-Europa, het Verre Oosten en Zuid-Afrika.

Ervaringssterfte

Omdat aangenomen wordt dat de werkende bevolking gezonder is dan de niet-werkende bevolking wordt op basis van ervaringscijfers op de sterftekansen zoals ontleend aan de prognosetafel een leeftijdsafhankelijke afslag toegepast. Door rekening te houden met deze ervaringssterfte hoeven geen leeftijdscorrecties te worden toegepast.

ESG

Een afkorting voor Environment, Social & Governance. Deze afkorting wordt vaak gebruikt in plaats van duurzaamheid.

Feitelijke premie

De feitelijke premie is de premie zoals deze daadwerkelijk wordt geheven in het boekjaar.

Fiduciair beheer

Fiduciair beheer is te omschrijven als een integrale en objectieve oplossing voor pensioenfondsen met verschillende behoeften binnen vermogensbeheer. Bij fiduciair beheer worden oplossingen aangedragen voor strategische, tactische en operationele vraagstukken in combinatie met een op maat gesneden verslaglegging.

Financieel Toetsingskader (FTK)

De door de toezichthouder uitgevoerde methodiek voor de toetsing van de financiële opzet en toestand van pensioenfondsen.

Franchise

Het deel van het salaris dat niet wordt meegenomen bij het berekenen van de pensioengrondslag.

Futures

Termijncontract, waarin toekomstige aankoop en verkoop van financiële waarden zijn vastgelegd. Futures worden gebruikt om beleggingsrisico's af te dekken, maar ook voor de uitvoering van (global) tactische asset-allocatie.

Gedempte kostendekkende premie

De gedempte premie wordt berekend door de rente of het rendement te baseren op een voortschrijdend gemiddelde uit het verleden of het rendement op een verwachting voor de toekomst. Het pensioenfonds heeft voor dit laatste gekozen.

Gedragscode

Schriftelijk stuk waarin regels en richtlijnen worden gegeven ter voorkoming van belangenconflicten tussen het zakelijk belang en de privébelangen van bij het pensioenfonds betrokken personen en van misbruik van vertrouwelijke informatie.

Grondstoffen

Grondstoffen en goederen waarvan de prijs in hoge mate wordt bepaald door de actuele vraag en aanbod. Voorbeelden zijn olie, graan en metalen.

Herstelplan

Pensioenfondsen stellen in geval van een reservetekort een herstelplan op. Dit plan bevat de concrete maatregelen waardoor het pensioenfonds binnen een termijn van maximaal tien jaar weer voldoet aan het vereist eigen vermogen.

High yield

Obligaties met een credit rating lager dan BBB, ook wel non-investment grade genoemd.

Indexatie

Zie toeslagverlening.

Investment grade

Obligaties met een credit rating van BBB of hoger.

ISDA/CSA-overeenkomst

Een ISDA-overeenkomst is een standaardcontract dat OTC-transacties tussen institutionele financiële partijen mogelijk maakt.

CSA is een bijlage bij het ISDA-contract waarin partijen afspraken maken over het wederzijds te leveren en te accepteren onderpand.

Kostendekkende premie

Pensioenfondsen zijn verplicht om een kostendekkende premie te berekenen. De kostendekkende premie fungeert als (wettelijk) ijkpunt bij de beoordeling van de feitelijke premie die het pensioenfonds in rekening brengt.

De kostendekkende premie bestaat uit de actuariael benodigde premie voor de pensioenverplichtingen, een opslag die nodig is voor het in stand houden van het vereist eigen vermogen, een opslag voor uitvoeringskosten van het pensioenfonds en de premie die actuariael benodigd is voor de voorwaardelijke onderdelen van de regeling.

Marktwaarde

De marktwaarde is het bedrag waarvoor een recht of een verplichting kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn.

Matchingportefeuille/Returnportefeuille

De matchingportefeuille is het deel van de beleggingsportefeuille dat is ingericht om de rentegevoeligheid van de activa met de rentegevoeligheid van de passiva van een pensioenfonds af te stemmen. De returnportefeuille is het deel van de beleggingsportefeuille dat is ingericht om extra rendement te genereren.

Middellood(regeling)

Het middellood is de hoogte van het gemiddelde salaris gedurende de hele loopbaan. Bij de middelloodregeling hangt het uiteindelijke pensioen af van het aantal jaren dat een deelnemer bij de werkgever in dienst is geweest en het salarisverloop tijdens deze werkzame periode. Het op te bouwen pensioen is bij deze regeling een gewogen gemiddelde van alle pensioengrondslagen over de gehele periode van deelname aan de regeling.

Opkomende markten

Markten die eerder achterbleven bij de economische ontwikkeling, maar waarvan de vooruitzichten nu goed zijn. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om markten in Midden- en Zuid-Amerika, Midden- en Oost-Europa, het Verre Oosten en Zuid-Afrika.

OTC (Over the counter)

Deze term heeft betrekking op financiële transacties die niet via de beurs verlopen, maar die direct tussen twee partijen afgesloten worden.

Overige beleggingen

Beleggingen anders dan de voor een pensioenfonds meer traditionele beleggingen zoals aandelen en vastrentende waarden. Onder overige beleggingen vallen de categorieën grondstoffen en hedgefondsen.

Partnerpensioen op kapitaalbasis/risicobasis

Partnerpensioen op kapitaalbasis: er bestaat zowel pensioenaanspraak op partnerpensioen bij overlijden tijdens de deelneming als bij overlijden na einde deelneming (als gewezen deelnemer of gepensioneerde).

Partnerpensioen op risicobasis: er bestaat alleen pensioenaanspraak op partnerpensioen bij overlijden tijdens de deelneming.

Partnerpensioen voor de pensioendatum op risicobasis en na pensioendatum op kapitaalbasis: er bestaat pensioenaanspraak op partnerpensioen bij overlijden tijdens de deelneming of bij overlijden na ingang van het ouderdomspensioen; er bestaat geen pensioenaanspraak op partnerpensioen bij overlijden als gewezen deelnemer.

Pensioenaanspraak

Een recht op toekomstige pensioenuitkeringen. De pensioenaanspraak op pensioen wordt onderscheiden van het ingegane pensioen.

Pensioenfederatie

In de Pensioenfederatie zijn drie instellingen gefuseerd: de Vereniging van Bedrijfstakpensioenfonds (VB), de Stichting voor Ondernemingspensioenfonds (OPF) en de Unie van Beroepspensioenfonds (UvB). De Pensioenfederatie vertegenwoordigt via deze koepels de aangesloten pensioenfonds.

Pensioengrondslag

Het gedeelte van het salaris dat de grondslag vormt voor de pensioenopbouw van een deelnemer.

Pensioenplanner

Een internettoepassing waarmee deelnemers inzicht hebben in hun opgebouwde pensioenrechten en berekeningen kunnen maken op basis van (mogelijke) veranderingen in persoonlijke en/of werksituatie.

Pensioenrecht

Een recht op ingegane pensioenuitkeringen.

Pensioenwet

Op 1 januari 2007 is de Pensioenwet in werking getreden. De Pensioenwet heeft tot doel de waarborgen te verschaffen voor financiële zekerheid, individuele zekerheid en uitvoeringszekerheid.

Prognosetafels

Een prognosetafel is een statistische beschrijving van het afstervingsproces van een bevolking. Prognosetafels zijn gebaseerd op waarnemingen van sterftcijfers over een bepaalde (trend)periode. Men spreekt over Periodetafels indien de waarnemingen rechtstreeks worden gebruikt voor de bepaling van de sterftekansen in de sterftetabel. In prognosetafels wordt tevens rekening gehouden met de stijgende levensverwachting. De meest recente publicatie van de Nederlandse sterftetabel betreft de AG Prognosetafel 2024. Deze is vastgesteld door het Actuariel Genootschap en is onderverdeeld in de Prognose Nederlandse Mannen en de Prognose Nederlandse Vrouwen.

Raad van toezicht

Voor het intern toezichthoudend orgaan is gekozen voor een raad van toezicht die het functioneren van het bestuur toetst en jaarlijks daarover aan het bestuur rapporteert.

Reële dekkingsgraad

De reële dekkingsgraad is gelijk aan de beleidsdekkingsgraad gedeeld door de beleidsdekkingsgraad die is vereist voor voorwaardelijke toeslagverlening ter hoogte van de minimale verwachtingswaarde voor de groeivoet van het prijsindexcijfer.

Renterisico

Het risico dat rentefluctuaties - als gevolg van ontoereikende afstemming tussen rentegevoelige activa en passiva op het gebied van rentelooptijden en rentevoet - leiden tot ongewenste effecten op balans en resultaat.

Reservetekort

De Pensioenwet en het Besluit Financieel Toetsingskader Pensioenfondsen spreken van een reservetekort als de middelen ontoereikend zijn om naast de voorziening pensioenverplichtingen en de reserve voor algemene risico's, ook nog de vereiste reserve beleggingsrisico's, de reserve voorgenomen pensioenaanpassing en eventuele andere reserves te dekken.

Risicomanagement

Naar aanleiding van de negatieve marktontwikkelingen en de invloed daarvan op de dekkingsgraad heeft het bestuur het afgelopen jaar extra aandacht besteed aan het risicomanagement van de beleggingsportefeuille. Op basis hiervan is het beleggingsbeleid verder aangescherpt. De doelstelling van het gewijzigde beleggingsbeleid is het beschermen van de dekkingsgraad tegen extreme risico's. Hierbij is er nadruk gelegd op de twee grootste risico's voor de dekkingsgraad: het risico van dalende aandelenkoersen en het risico van een verder dalende rente. Daarnaast blijft het pensioenfonds toch deels profiteren van een eventueel oplopende rente en stijgende aandelenkoersen.

Risicopremie

Dit is de premie voor risicodekking.

RJ610

De Raad voor de Jaarverslaglegging (RvJ) heeft een richtlijn opgesteld (RJ610) voor pensioenfondsen, met voorwaarden voor het jaarverslag en de jaarrekening.

Securities lending

Securities lending is het uitlenen van aandelen en obligaties voor een vastgestelde periode aan derden in ruil voor een geldelijke vergoeding. Doordat het economische eigendom bij de uitlener blijft, wordt er geen koersrisico gelopen.

Spread

Het renteverskil tussen bedrijfsobligaties en staatsobligaties.

Stichtingskapitaal en reserves

Zie eigen vermogen.

Swap

Een swap is een derivaat waarbij een partij een bepaalde kasstroom of risico wisselt tegen dat van een andere partij. Deze twee componenten worden ook wel de 'legs' van de transactie genoemd. Swaps zijn derivaten, dat wil zeggen dat ze afgeleide producten zijn.

Technische voorziening (voorziening pensioenverplichtingen)

Technische voorzieningen worden gevormd om alle uit de pensioenregeling of andere overeenkomsten voortvloeiende pensioenverplichtingen te kunnen nakomen.

Toeslagverlening

Om de koopkracht van pensioenen niet achteruit te laten gaan, kunnen pensioenen worden aangepast. Dit houdt in dat een toeslag kan worden gegeven op het pensioen. Het bestuur neemt jaarlijks een besluit over het al dan niet verhogen van uw pensioenaanspraken. De toeslagverlening bij het pensioenfonds is voorwaardelijk. Er wordt slechts toeslag verleend voor zover de middelen van het pensioenfonds dit toelaten.

Uitvoeringsovereenkomst

De overeenkomst tussen een werkgever en een pensioenfonds over de uitvoering van één of meer pensioenregelingen.

UPO

Uniform Pensioenoverzicht, een overzicht van de pensioenaanspraken dat jaarlijks aan de actieve deelnemers wordt gestuurd.

Verantwoordingsorgaan

De in de Principes voor Goed Pensioenfondsbestuur gehanteerde term voor een orgaan waarin de actieve deelnemers, de pensioengerechtigden en de financieel betrokken werkgever(s) zijn vertegenwoordigd en waaraan het bestuur periodiek verantwoording aflegt.

Verbonden personen

Alle leden van de organen van het pensioenfonds en andere personen die werkzaamheden voor het pensioenfonds verrichten, onafhankelijk van de duur waarvoor of de juridische basis waarop zij werkzaam zijn.

Waardeoverdracht(en)

Het naar een andere pensioenregeling overdragen van de waarde van het opgebouwde pensioenrecht.

WIA

Dit is de afkorting van de wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen.

Z-score

De Z-score wordt ieder jaar vastgesteld en geeft de afwijking van het werkelijk behaalde rendement ten opzichte van het rendement dat op grond van de normportefeuille behaald kan worden ofwel het normrendement.

Bijlage 4 SFDR Annex 4

Template periodieke informatieverstopping voor de financiële producten, bedoeld in artikel 8, leden 1, 2 en 2 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 6, lid 1, van Verordening (EU) 2020/852

Productnaam: Bedrijfstakpensioenfonds voor de Zoetwarenindustrie
 Identificatiecode juridische entiteiten (LEI): 3KKI6CE2BGRP9RYZFE90

Ecologische en/of sociale kenmerken (E/S-kenmerken)

Heeft dit financieel product een duurzame beleggingsdoelstelling?

Ja

Dit product heeft de volgende duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling gedaan: ___%

in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

in economische activiteiten die volgens EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

Dit product heeft de volgende duurzame beleggingen met een sociale doelstelling gedaan: ___%

Nee

Dit product promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken. Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan was, had het een minimum van 1,4% duurzame beleggingen

met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

met een sociale doelstelling

Dit product promootte E/S-kenmerken, maar heeft niet duurzaam belegd.

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd, praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Het pensioenfonds voor de Zoetwarenindustrie (hierna "het Pensioenfonds") heeft een maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid uitgevoerd, waarbij het de volgende ecologische en sociale kenmerken heeft gepromoot:

Duurzaamheids-indicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot, worden verwezenlijkt.

1. Het beperken van financiering van bepaalde maatschappelijke ongewenste activiteiten. Het fonds wenst niet geassocieerd te worden met bedrijven die zich niet aan elementaire uitgangspunten rondom milieu, sociale omstandigheden en ondernemingsbestuur houden.
2. Het leveren van een bijdrage aan de financiering van de energietransitie. Het fonds heeft het Klimaatcommitment van de Nederlandse financiële sector ondertekend. Om nadere invulling te geven aan de ondertekening hiervan heeft het Pensioenfonds een eigen klimaatbeleid en Klimaat Actieplan uitgewerkt.

Het fonds heeft geen referentiebenchmark zoals bedoeld in SFDR.

● **Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?**

Het fonds meet de verwezenlijking van deze duurzaamheidskenmerken door de volgende duurzaamheidsindicatoren te gebruiken.

Het fonds screent de portefeuille op het aantal bedrijven dat:

1. zich schuldig maakt aan schending van internationale normen (PAI 10)
2. betrokken is bij de productie van controversiële wapens (PAI 14).

Daarnaast meet en monitort het fonds

3. de gemiddelde CO₂-intensiteit van de beleggingen in ondernemingen; en
4. het percentage groene obligaties in de portefeuille.

<i>Indicator</i>	<i>Waarde 2025*</i>	<i>Meetgrootheid</i>
PAI 10 - schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en ontwikkeling (OESO)	0.1%	Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen.
PAI 14 - Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoonsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	0.0%	Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij productie of verkoop van controversiële wapens.
PAI 2 - Koolstofvoetafdruk	135	Dit zijn de CO ₂ -emissies van de ondernemingen voor het deel waar het Pensioenfonds in belegd is, in tonnen per 1 mln belegd vermogen.

PAI 3 - CO2-intensiteit	319	Dit zijn de CO2-intensiteit van de ondernemingen voor het deel waar het pensioenfonds in belegd is, in tonnen per 1 mln belegd vermogen. Het fonds streeft naar een reductie hiervan, zoals beschreven in het Klimaat Actieplan.
Percentage groene obligaties	5,55%	Aandeel van de portefeuille in groene obligaties Het fonds streeft naar een verhoging van dit percentage, zoals beschreven in het Klimaat Actieplan.

*Per ultimo 2025

● **...en in vergelijking tot voorafgaande perioden?**

De indicatoren hebben zich gedurende de verslagperiode grotendeels ontwikkeld conform verwachting. Alleen de koolstofvoetafdruk is gestegen ten opzichte van het voorgaande jaar (maar ligt onder de waarde van 2022 en 2023).

De belangrijkste verklaring hiervoor ligt in de beperkte kwaliteit en beschikbaarheid van de onderliggende data. Voor ongeveer een derde van de portefeuille is datadekking beschikbaar. Daarnaast wordt de uitstoot in Scope 3 in belangrijke mate geschat door de dataprovider.

Door deze beperkingen in de datakwaliteit en -dekking kunnen de gerapporteerde uitkomsten door de tijd heen variëren. De waargenomen stijging van de koolstofvoetafdruk moet daarom met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd.

Het percentage green bonds ligt hoger dan het percentage duurzame beleggingen (2,6%). Het Pensioenfonds heeft een specifieke portefeuille voor green bonds (bestaande uit twee fondsallocaties). De beleggingen in deze portefeuille worden aangemerkt als duurzame beleggingen. Hierop wordt echter niet specifiek gestuurd en deze obligaties voldoen bovendien niet per definitie aan de vereisten voor duurzame beleggingen. Daarom worden deze beleggingen niet meegeteld als duurzame beleggingen.

Indicator	Waarde 2022*	Waarde 2023**	Waarde 2024**	Waarde 2025	Meetgrootheid
PAI 10 - schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en ontwikkeling (OESO)	0,3%	0,3%	0.0%	0,1%	Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen.

PAI 14 - Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoonsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	0,0%	0,0%	0.0%	0,0%	Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij productie of verkoop van controversiële wapens.
PAI 2 - Koolstofvoetafdruk	230	163	123	135	Dit zijn de CO ₂ -emissies van de ondernemingen voor het deel waar het Pensioenfonds in belegd is, in tonnen per 1 mln belegd vermogen.
PAI 3 - CO ₂ -intensiteit	Dit is een nieuwe indicator.			319	Dit zijn de CO ₂ -intensiteit van de ondernemingen voor het deel waar het pensioenfonds in belegd is, in tonnen per 1 mln belegd vermogen. Het fonds streeft naar een reductie hiervan, zoals beschreven in het Klimaat Actieplan.
Percentage groene obligaties	3,4%	4,7%	5,79%	5,55%	Aandeel van de portefeuille in groene obligaties Het fonds streeft naar een verhoging van dit percentage, zoals beschreven in het Klimaat Actieplan.

*gemiddelde gedurende 2022

** Per jaar ultimo

● **Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droeg de duurzame belegging bij tot die doelstellingen?**

Het Pensioenfonds heeft een deel van de portefeuille belegd in groene obligaties. Groene obligaties worden uitgegeven door bedrijven en overheden, waarbij de opbrengsten worden ingezet voor projecten die voldoen aan specifieke duurzaamheidscriteria. Deze criteria zijn vastgelegd in het raamwerk van de vermogensbeheerder en sluiten aan bij marktstandaarden voor groene obligaties, zoals de *Green Bond Principles* van de International Capital Market Association (ICMA).

Met groene obligaties wordt kapitaal aangetrokken voor projecten die bijdragen aan klimaatdoelstellingen en andere milieudoelen. Voorbeelden van activiteiten die met groene obligaties worden gefinancierd zijn investeringen in hernieuwbare energie, het voorkomen en beperken van vervuiling, duurzaam water- en afvalbeheer en de ontwikkeling van circulaire producten.

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan, geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociale duurzame beleggingsdoelstellingen?

Op deze beleggingen heeft het pensioenfonds het eigen uitsluitingsbeleid toegepast, waardoor gewaarborgd is dat geen ernstige afbreuk aan ecologische of sociale beleggingsdoelstellingen wordt gedaan. Daarnaast hebben de aangestelde beheerders een strikt beoordelingsraamwerk toegepast voor ondernemingen die groene obligaties uitgeven.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De groene obligaties zijn beoordeeld door de aangestelde beheerders op deze indicatoren. Daarnaast heeft het Pensioenfonds zelf ook rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren binnen het beleggingsbeleid door de volgende uitsluitingscriteria toe te passen op duurzame beleggingen:

1. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO); en
2. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens).

Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:

De door het Pensioenfonds geselecteerde managers hebben een uitsluitingsbeleid toegepast, waardoor niet is belegd in bedrijven die zich schuldig maken aan ernstige schendingen van internationale normen (UN Global Compact en/of OESO-richtsnoer voor multinationale ondernemingen).

In de EU-taxonomie is het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke Uniecriteria.

Het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstige afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Het Pensioenfonds heeft in het beleggingsbeleid rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren. Binnen het beleid stonden de volgende ongunstige effecten centraal:

1. Broeikasgasintensiteit (PAI 3) van ondernemingen waarin is belegd, via ESG- integratie technieken en het betrokkenheidsbeleid;
2. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (PAI 10), waarop werd gestuurd via het uitsluitingsbeleid en het betrokkenheidsbeleid;
3. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoonsmijnen, clustermunities, chemische wapens en biologische wapens) (PAI 14), waarop werd gestuurd via het uitsluitingsbeleid.

Een gedetailleerde toelichting op de ongunstige effecten is verstrekt in de specifieke PAI verklaring die op de website van het Pensioenfonds is gepubliceerd.

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Grootste Beleggingen	Sector	%	Land
The State Of The Netherlands	Public administration and defence; compulsory social security	2,09%	NL
The European Union	Activities of extraterritorial and bodies	1,73%	SU
Nvidia Corporation	Manufacturing	1,66%	US
Apple Inc.	Manufacturing	1,55%	US
Microsoft Corporation	Information and communication	1,35%	US
Alphabet Inc.	Information and communication	1,28%	US

De lijst bevat de beleggingen die het **grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten: 01 jan 2025-31 dec 2025

Amazon.com, Inc.	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	1,16%	US
Tesla, Inc.	Manufacturing	1,14%	US
Republica Federativa Do Brasil	Public administration and defence; compulsory social security	1,00%	BR
Federal Republic Of Germany	Public administration and defence; compulsory social security	1,00%	DE
Republic Of South Africa	Public administration and defence; compulsory social security	0,92%	ZA
Republic Of Indonesia	Public administration and defence; compulsory social security	0,90%	ID
United Mexican States	Public administration and defence; compulsory social security	0,87%	MX
Broadcom Inc.	Manufacturing	0,83%	US
Malaysia	Public administration and defence; compulsory social security	0,80%	MY

Data per ultimo 2025

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

● Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De ecologische en sociale kenmerken waren van toepassing op de beleggingen in beursgenoteerde aandelen uit ontwikkelde markten op naam van het pensioenfonds, staatobligaties, groene obligatie portefeuille en bedrijfsobligaties en obligaties opkomende landen in harde valuta. Op deze portefeuilles werd het uitsluitingsbeleid, CO₂-reductiedoelstelling en/of de groene beleggingen allocatie toegepast.

Bij de selectie van beleggingsfondsen voor aandelen opkomende landen, obligaties opkomende landen in lokale valuta en hoogrentende bedrijfsobligaties is het uitsluitingsbeleid van het beleggingsfonds beoordeeld.

De beheerders van de woninghypotheekfondsen droegen bij aan de CO₂-doelstelling van het pensioenfonds door huiseigenaren te stimuleren energiebesparende maatregelen te nemen.

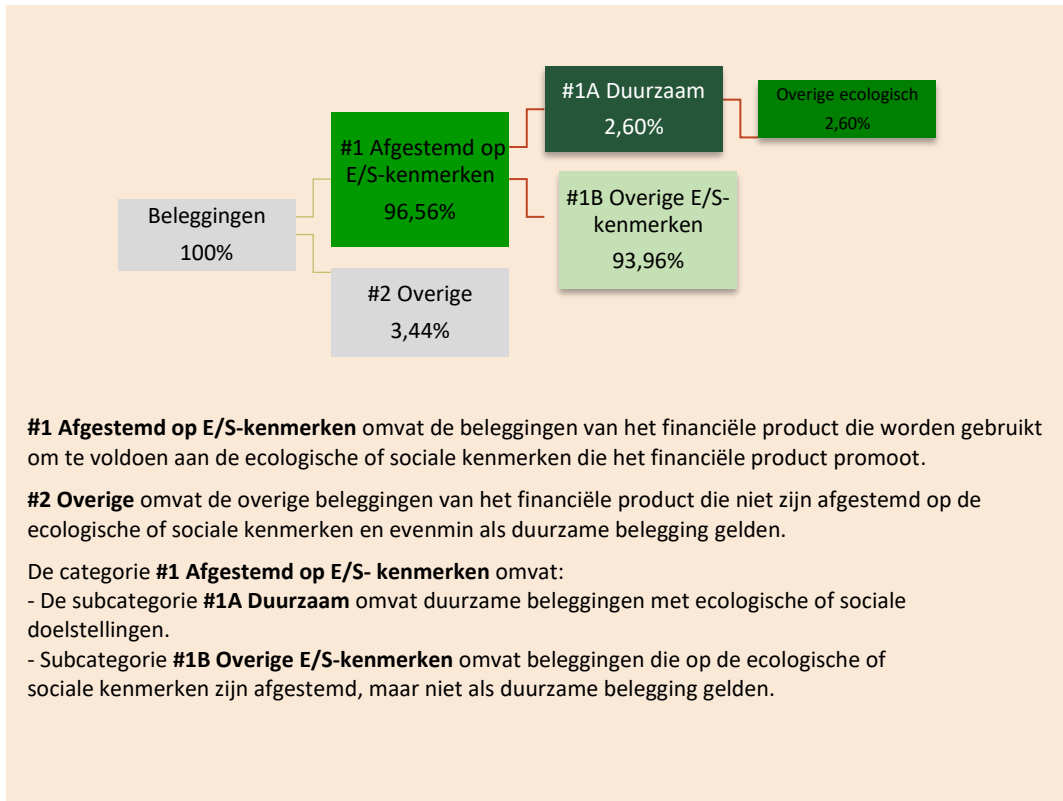
De overige beleggingen in onroerend goed, liquiditeiten en valuta afdekking waren niet afgestemd op de ecologische en sociale kenmerken.

De activa-allocatie beschrijft het aandeel beleggingen in specifieke activa.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissiegrenswaarden en de omschakeling naar hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissiesniveau's hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

● **In welke economische sectoren werd belegd?**

Sector	%
Other	21,25%
Manufacturing	17,25%
Public administration and defence; compulsory social security	14,80%
Financial and insurance activities	13,49%
Real estate activities	13,26%
Information and communication	8,15%
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	3,42%
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	2,25%
Activities of extraterritorial organisations and bodies	1,74%
Transporting and storage	1,08%
Mining and quarrying	0,93%
Administrative and support service activities	0,72%

Professional, scientific and technical activities	0,39%
Human health and social work activities	0,33%
Construction	0,33%
Accommodation and food service activities	0,30%
Arts, entertainment and recreation	0,20%
Water supply; sewerage; waste management and remediation activities	0,09%
Education	0,03%
Other services activities	0,02%
Agriculture, forestry and fishing	0,00%
Activities of households as employers; undifferentiated goods - and services - producing activities of households for own use	0,00%

Data per ultimo 2025

In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Tijdens de rapportageperiode waren er onvoldoende betrouwbare gegevens beschikbaar om dit te meten.

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen¹?

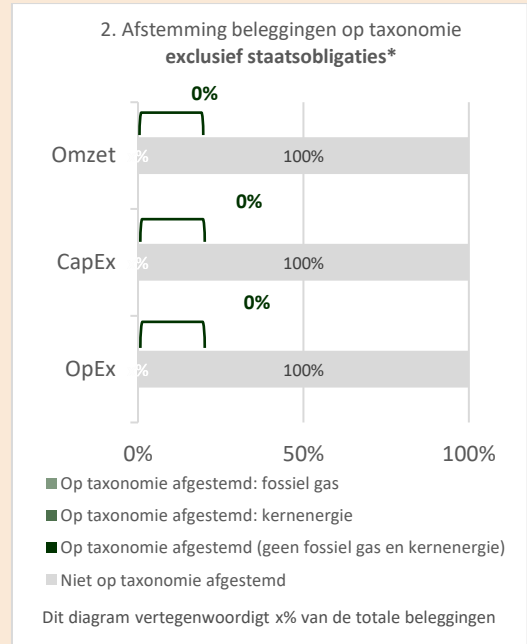
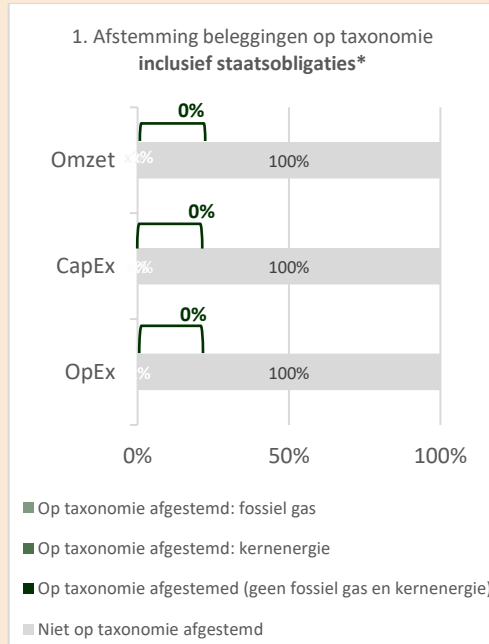
- Ja:
 In fossiel gas In kernenergie
 Nee

¹ Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ("klimaatmitigatie") en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie – zie de toelichting in de linkermarge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd, weergeeft;
- de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar een groene economie;
- de **operationele uitgaven** (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd, weergeven.

De onderstaande diagrammen geven in het groen het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties* op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft het eerste diagram de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl het tweede diagram alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.

* In deze diagrammen omvat 'staatsobligaties' alle blootstellingen aan overheden.

● **Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?**

Dit heeft het fonds niet kunnen vaststellen wegens niet beschikbare data.

● **Hoe verhiel het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot eerdere referentieperiodes?**

Er is niet gerapporteerd over eerdere referentieperiodes.

Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Per einde 2024 is het aandeel duurzame beleggingen met een ecologisch doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd 2,60%. Dit betreft het aandeel van de portefeuille in groene bedrijfsobligaties met een SFDR artikel 9 classificatie. Door het ontbreken van (voldoende betrouwbare) data kan afstemming op de EU-taxonomie voor deze beleggingen niet vastgesteld worden.

zijn

duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die **geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de

Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

Het Pensioenfonds heeft zich gedurende de referentieperiode niet gecommitteerd aan sociaal duurzame beleggingen en heeft daarom niet gemeten of het belegd heeft in duurzame beleggingen conform SFDR.

Welke beleggingen zijn opgenomen in “overige”? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

De “overige” beleggingen (#2) betreffen de (fonds)beleggingen in onroerend goed, liquiditeiten en valuta afdekking. Deze categorieën zijn opgenomen met het oog op het verbeteren van het risico/rendementsprofiel van de beleggingsportefeuille. Er zijn geen ecologische of sociale minimumwaarborgen vastgelegd. Deze beleggingscategorieën hebben een beperkt gewicht in de totale beleggingsportefeuille.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

Gedurende de referentieperiode heeft het Pensioenfonds maatregelen getroffen om te voldoen aan de gepromote ecologische en sociale kenmerken. Het Pensioenfonds heeft hiervoor een Verantwoord Beleggingsbeleid geïmplementeerd, dat is gepubliceerd op de website van het Pensioenfonds.

Ten eerste heeft het Pensioenfonds een uitsluitingsbeleid toegepast voor ondernemingen en landen die betrokken waren bij maatschappelijk ongewenste activiteiten of gedragingen.

Daarnaast heeft het Pensioenfonds duurzaamheidsaspecten geïntegreerd in de beleggingsbeslissingen. Dit is onder meer gedaan door bij voorkeur te beleggen via beleggingsfondsen en mandaten die rekening houden met milieu-, sociale en governancekenmerken, door binnen mandaten een gunstige ESG-score na te streven en door voor de aandelen- en bedrijfsobligatieportefeuille een decarbonisatiepad richting 2050 te volgen.

Het Pensioenfonds heeft tevens een allocatie naar groene obligaties opgenomen in de portefeuille.

Verder heeft het Pensioenfonds actief aandeelhouderschap toegepast door middel van stemmen op aandeelhoudersvergaderingen en engagement met ondernemingen, gericht op het bevorderen van goed ondernemingsbestuur.

Tot slot heeft het Pensioenfonds bij de selectie van beleggingsfondsen het stembeleid, engagementbeleid en uitsluitingsbeleid van de fondsbeheerder beoordeeld, voor zover relevant voor de betreffende beleggingscategorie.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing. De benchmark voor de totale portefeuille bestaat uit een combinatie van benchmarks die worden gehanteerd voor de verschillende onderliggende beleggingscategorieën. Dit zijn meestal brede, marktwaarde-gewogen indices. Voor de allocatie naar aandelen ontwikkelde markten hanteren we een index van MSCI die voldoet aan de Europese wetgeving ten aanzien van klimaatbenchmarks. Voor de allocatie naar groene obligaties bestaat de index uit groene obligaties van overheden en ondernemingen uitgegeven in valuta van ontwikkelde landen. De pensioenregeling als geheel heeft echter geen referentiebenchmark zoals bedoeld in SFDR.

Referentie-benchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die dat product promoot.

Colofon

Uitgegeven door

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Zoetwarenindustrie

Correspondentieadres:

Postbus 501

9700 AM GRONINGEN

Bezoekadres:

Europaweg 27, Groningen

Telefoon (050) 582 19 90

Internet www.pensioenzoetwaren.nl

E-mailadres pensioen@pensioenzoetwaren.nl

Realisatie

TKP Pensioen BV

Postbus 501

9700 AM GRONINGEN